

KÉK BÖLYGŐ
KLÍMAVÉDELMI ALAPÍTVÁNY

 forsense

 pontvelem.hu
GYŰJTS VELEM, JÁTSSZ VELEM, NYERJ VELEM

Fenntarthatósági Témahét kutatás 2021

Szerzők:

Tóth Zsolt, Rosta Gergely, Policsányi János
2021.

Tartalomjegyzék

Fenntarthatósági Témahét kutatás 2021	1
Szerzők:.....	1
DIÁKOK ÉS TANÁROK A FENNTARTHATÓSÁGRÓL — KUTATÁSI PROGRAM	3
A kutatásban részt vevő szakmai szervezetek	3
Kutatási gyorsjelentés.....	4
Vezetői összefoglaló	4
A kutatásról.....	6
Adattisztítás	6
A minta összetétele	8
Környezeti attitűdök	9
A környezet helye az egyén életében	11
Környezettudatos cselekedetek.....	13
A környezettel kapcsolatos tájékozódás, percepció	14
Vásárlási szokások.....	15
Fenntarthatósági Témahét	17
Általános iskolások és középiskolások	20
Tudásteszt.....	22
5-8. évfolyamosok.....	22
9-13. évfolyamosok.....	23
Diagramok.....	25
Általános iskolások - Tudásteszt	72
Középiskolások - Tudásteszt	79

DIÁKOK ÉS TANÁROK A FENNTARTHATÓSÁGRÓL — KUTATÁSI PROGRAM

A kutatási program 2021-ben a [PontVelem Nonprofit Kft.](#) szervezésében, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar Kutatásetikai Bizottságának 2021/192 számú etikai engedélye alapján, a [Fenntarthatósági Témahét](#) keretében zajlik. A Témahét projektgazdája az [Emberi Erőforrások Minisztériuma](#), kiemelt támogatója az Emberi Erőforrások Minisztériuma mellett a [Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány](#).

A kutatásban részt vevő szakmai szervezetek

- [Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar, Ember-Környezet Tranzakció Intézet, Budapest](#)
- [Forsense Intézet](#)
- [Debreceni Egyetem Pszichológiai Tanszék](#)
- [Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar, Győr](#)
- [Pixrating Kft.](#)
- [Kecskeméti Neumann János Egyetem](#)
- [UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága – Nevelésügyi Szakbizottság](#)

A kutatás a diákok és tanárok fenntarthatóságról alkotott véleményét kívánja felmérni, kiemelt célcsoportjai a Kárpát-medencében élő, magyar nyelvet beszélő 10-18 éves, felső tagozatos és középiskolás diákok illetve bármely általános- és középiskolában oktató pedagógusok. A kutatás célja továbbá a Fenntarthatósági Témahéten részt vett diákok és tanárok Témahéten szerzett tapasztalatainak felmérése is. A kutatás online kérdőívek segítségével zajlik. További információ: <https://www.fenntarthatosagikutatas.hu/>

Kutatási gyorsjelentés

Vezetői összefoglaló

Az általános iskolák felső tagozatos tanulói és a középiskolások körében a Fenntarthatósági Témahét kapcsán végzett kérdőíves kutatás legfontosabb megállapításai a következők:

- Az ún. NEP-skála átlaga 39,3 pont, ami kimondottan pozitív környezeti attitűdökről tanúskodik. A mostani skálapontszámok átlagértéke valamelyest meg is haladja a tavalyi Témahét kapcsán mért, szintén magasnak mondható 37,9 pontos értéket.
- A lányok válaszai enyhén magasabb átlagértéket mutatnak, mint a fiúké, ugyanakkor sem az általános és a középiskolások, sem a Témahét résztvevői és a többi válaszadó között nem mutatkozik eltérés.
- A tanulók válaszai szerint a környezeti kérdések erőteljesen jelen vannak az oktatásban. Különösen az általános iskolások, valamint a községekben élők esetében kiemelkedő a rendszeres foglalkozás ezekkel a témákkal. A Témahéten résztvevők esetében is az átlagosnál nagyobb arányban fordul elő ez a tevékenység az iskolában. Hasonló a helyzet az iskola által szervezett kirándulásokon, vagy más szabadtéri foglalkozásokon, programokon történő részvétellel is.
- A környezettel kapcsolatos attitűdök, a környezet közelségével kapcsolatos nézetek közül szinte mindegyik összefüggést mutat a Témahéten történő részvétellel. A résztvevők nagyobb arányban érzik magukat közel a környezethez, azonosulnak azzal.
- A környezettudatosság nem marad meg a vélemények szintjén a tanulók esetében. A 11 lehetséges tevékenység közül a válaszadók 99,6%-a legalább egyet megjelölt, átlagosan pedig 4,3 a megjelölt környezettudatos cselekedettípusok száma.
- Összességében erőteljesebben jelen van a környezetvédelem, a környezettudatosság témaköre a fiatalabb korcsoportok életében, mint a 8. osztályt már befejezett tanulókéban.
- Míg a tanulók válaszaiból kifejezetten pozitív kép rajzolódik ki a fiatalok környezettudatosságával kapcsolatosan, addig a saját környezetükkel kapcsolatos percepciójuk erősen árnyalja ezt a képet. Nagy többségük szerint mások túl keveset, vagy semmit sem foglalkoznak környezettel.
- A környezetvédelem a tanulók kb. egyhatodánál gyakori téma otthon. A legfiatalabbak gyakrabban számolnak be ilyen beszélgetésekről, mint a középiskolai korosztály. Akik szoktak beszélgetni szüleikkel és/vagy barátaikkal ilyen témákról, azok 90%-a olvas és/vagy néz is ilyen híreket, míg akik nem beszélgetnek, azok körében kevesebb mint feleakkora ez az arány.
- A vásárlási, fogyasztási szokások némileg árnyalják a tanulók környezettudatosságáról alkotott pozitív képet, mivel a beszerzéssel kapcsolatos attitűdök csak gyengén függenek össze a

környezettudatoság NEP-indexével. Anyagi és kulturális okok, vagy éppen az aktuális médiatematika és divattrendek feltehetőleg erősebben meghatározzák ezeket a szokásokat.

- A válaszadók fele vett részt a Fenntarthatósági Témahéten. A résztvevők közt enyhe többségben vannak a lányok, az általános iskolások, a községekben élők és a környezetvédelmi kérdésekről másokkal rendszeresen beszélgetők.
- A Témahét megítélése kifejezetten pozitív volt a résztvevők körében. Emellett a résztvevők nagy része teljes mértékben vagy inkább hasznosnak tartja a Fenntarthatósági Témahéten átadott ismereteket.
- A Témahét hatása tetten érhető abban, hogy több téren is nem jelentős, de kimutatható eltérés van a Témahét résztvevői, és a kérdőív többi kitöltője között, előbbiek javára.
- A középiskolás évfolyamok nagyobb arányban adtak helyes válaszokat a tudástesztre, mint az általános iskolások, de ezt az eredményt a két kérdésblokk közötti módszertani eltérések árnyalják. Ugyanakkor mindkét kérdéscsoport esetében feltűnő, mennyire kevésbé mutat összefüggést a helyes válaszok aránya bármilyen társadalmi jellemzővel.

A kutatásról

Online kérdőíves kutatást végeztünk általános és középiskolások körében a fenntarthatósággal kapcsolatos véleményekről, attitűdökről. A kutatás apropóját a 2021-es Fenntarthatósági Témahét adta, melyre 2021. április 19-23. között került sor. Ugyanakkor a kérdőívet nem csak a Témahét résztvevői tölthették ki, hanem minden olyan tanuló, akinek a Kréta rendszeren keresztül a kérdőív linkjét kiküldték.

2021. április 19. és május 31. között volt elérhető a kérdőív. Ezen időszakon belül összesen 31.788-an kezdték meg a kérdőív kitöltését. Az adattisztítás során leszűkítettük a mintát azok körére, akik végül az elemzés alapjául szolgáltak.¹ Itt kell megjegyeznünk, hogy bár a kutatás egyfajta teljeskörűséget célzott meg, hiszen a kiválasztott évfolyamok összes, a Kréta rendszerben megtalálható tanulója megkapta a linket, de az önszelekció miatt a kitöltők mintája nem tekinthető reprezentatívnak. Ezzel együtt, különösen nagy méreténél fogva, fontos összefüggésekre lehet rámutatni a kitöltők válaszai alapján, számos társadalmi csoport összehasonlítását teszi lehetővé az adattisztítás utáni minta is.

Az alábbiakban először az elemzés alapjául szolgáló adatbázis kialakításának lépéseit ismertetjük, majd pedig a kutatás gyorselemzésének eredményeit. Ennek során elsődlegesen a válaszok leíró elemzésére, valamint egyes kiválasztott szocio-demográfiai és tartalmi változókkal mutatott összefüggésekre helyezük a hangsúlyt. Emellett az első Fenntarthatósági Témahét kapcsán 2020 őszén végzett kutatás eredményeivel is összehasonlítást végeztünk ott, ahol erre mód nyílt.

Adattisztítás

Egy online kutatás esetében különösen fontos meghatározni azok körét, akiket a mintának tekinthetünk, akikhez viszonyíthatunk, amikor pl. százalékos arányokat számítunk. Ennek lépéseit az adattisztítás során definiáltuk.

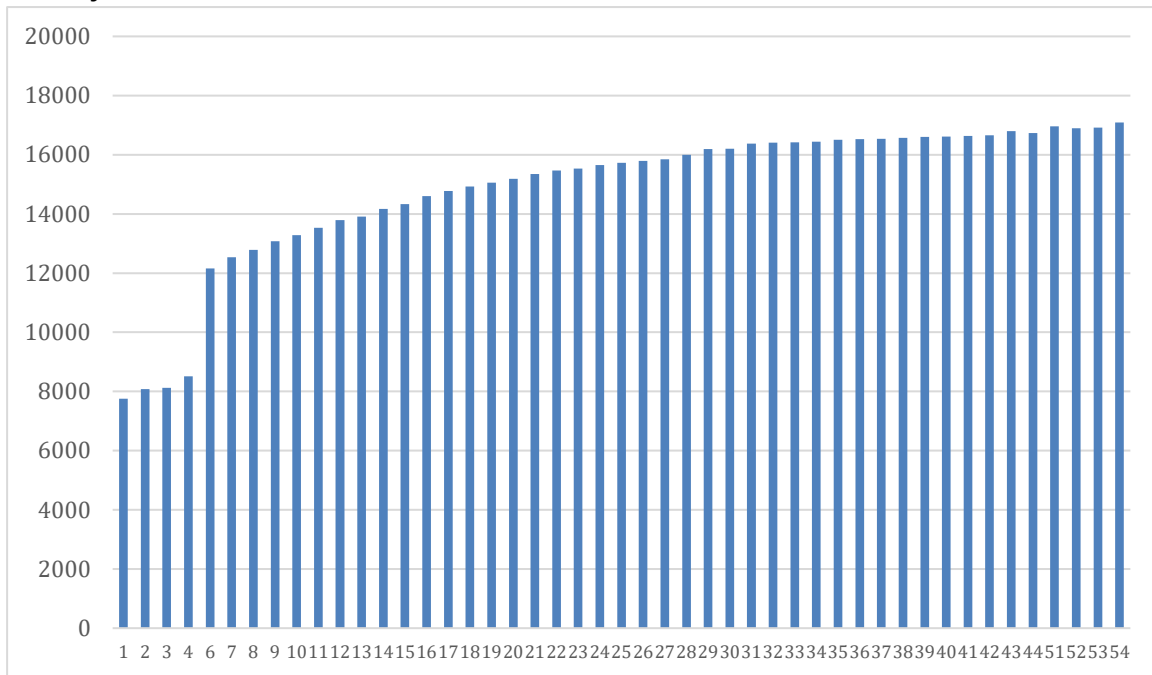
Első lépésben ki kellett zárni azokat, akik nem tartoztak a kutatás célcsoportjába, azaz nem tanulók. Ezt a kérdezett életkorára és évfolyamára vonatkozó kérdések alapján ellenőriztük. Előbbi kérdésre 4.682 fő válaszolta, hogy szülő/tanár, majd ezek eltávolítása után a második kérdésre további 155 fő jelölte meg, hogy „nem vagyok diák”. Összesen tehát 4.837 került kizárásra ilyen módon.

A következő kérdés az volt, hogy mit kezdjünk azokkal, akik nem töltötték ki teljes egészében a kérdőívet. A kérdőív előrehaladtával értelemszerűen nő azok száma. Álláspontunk szerint módszertani hiba volna a félbeszakadt kérdőívek hiányzó válaszainak a beleszámítása az érvényes válaszok közé, mivel ez azt jelentené, hogy kérdésenként eltérő válaszadói kör jelenti a 100%-ot, így ezek összehasonlíthatatlanná válnak. Ezt támasztja alá az 1. ábra is, amely azt mutatja meg, hogy az egyes kérdésekre – a kérdőíven belüli sorszámmal azonosítva – hányan nem válaszoltak a teljes adatbázison belül.²

¹ Mindenekelőtt azokat kellett kiszűrni akik egyetlen kérdésre sem válaszoltak, vagy elkezdtek, de félbehagyták a kitöltést.

² A teljes adatbázis ez esetben a 31.788 főre vonatkozik

1. ábra: A hiányzó válaszok száma a kérdések sorszama szerint³

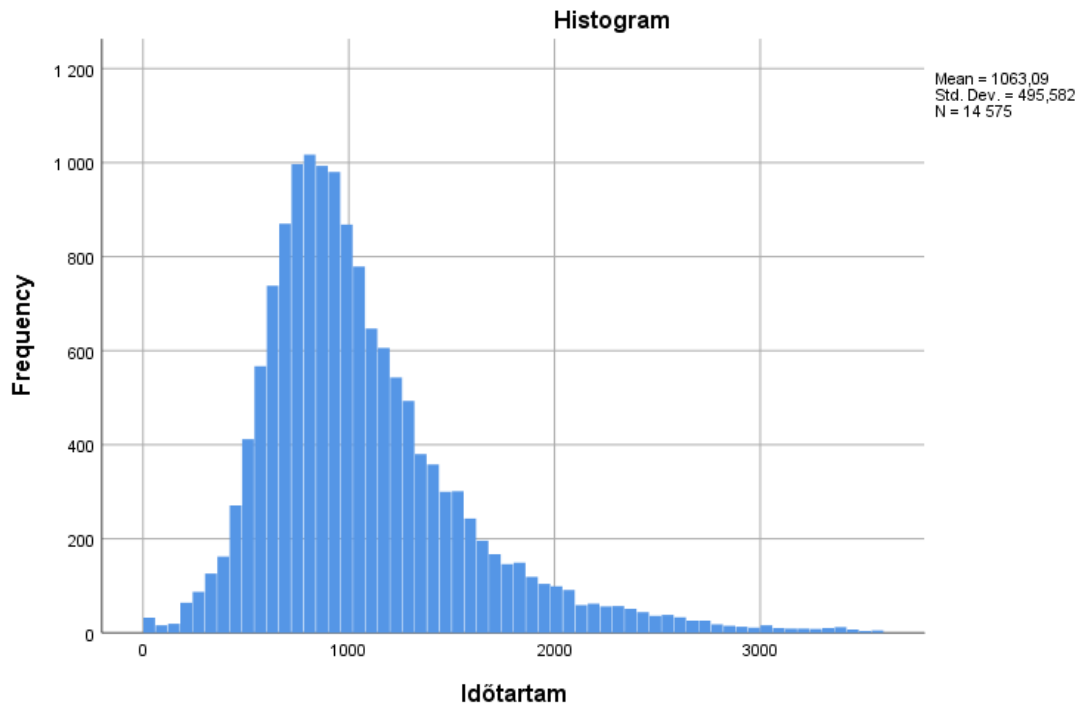
Az ábráról leolvasható, hogy már a kérdőív első kérdésére (kérdezett életkora) sem válaszoltak 7.750-en. Az első négy szocio-demográfiai kérdés után, a 6. számú kérdéstől következtek a kérdőív tartalmi kérdései, és láthatóan sokan az első ilyen kérdés láttán félbehagyták a kérdőív kitöltését. Ezután kérdésről kérdésre fokozatosan emelkedett a nem válaszolók száma egészen az utolsó kérdésig. Közel 5.000 fővel kevesebben adtak érvényes választ a Tudásteszt előtti utolsó kérdésre, mint az első tartalmi kérdésre. Tehát nem indokolatlan azt mondani, hogy „menet közben” jelentősen átalakult a kitöltők köre. Ennek tükrében úgy döntöttünk, hogy csak azok válaszait vesszük figyelembe, akik az 54. kérdésig eljutottak.

Harmadik lépésben pedig azt kellett meghatározni, kiknek a válaszait nem vesszük figyelembe amiatt, mert túl rövid idő alatt töltötte ki a kérdőívet, s emiatt jó eséllyel nem olvasta el figyelmesen a kérdéseket. Saját próbakérdésünk, valamint a kitöltések időbeli eloszlása (2. ábra) alapján is 7 percnél húztuk meg ezt a határt.⁴ Az ábrán az is látható, hogy az itt be nem mutatott extrém hosszú (1 óránál hosszabb) kitöltések nélkül is közel 18 perc volt a válaszadás átlagos hossza.

³ Az ábra a Tudásteszt előtti utolsó (54.) kérdésig mutatja a hiányzó válaszok számát. A 45-50. kérdéseket csak azoknak tették fel, akik részt vettek a Témahéten. Emiatt az ő esetükben kiugróan magas volna a válaszhiány, amit ezért nem szerepeltettünk az ábrán. Az 54. kérdés után kettéágazott a kérdőív, így itt nehéz volna egységesen megmutatni a válaszhiány mértékét.

⁴ A kérdőív elején található NEP-skála válaszainak elemzése is azt mutatta, hogy a 7 percnél rövidebb idő alatt kitöltők válaszmintázata eltér a hosszabb idő alatt válaszolókétól. Válaszaik erősen húznak a közepes értékhez, ami különösen három olyan kérdésnél eredményez jelentős eltérést, amely fordított skálázású (11., 12., 14. kérdés)

2. ábra: A kitöltések mp-ben megadott hosszának megoszlása az 54. kérdésre érvényes választ adók körében (osztásköz: 60 mp)⁵

Tehát végül azok maradtak az elemzendő adatbázisban, akik

- tanulók,
- eljutottak a kitöltésben az 54. kérdésig, és
- legalább 420 mp-et töltöttek a kérdések megválaszolásával.

Ez a végleges adatbázis **12.322 tanuló** válaszait tartalmazza. A továbbiakban a válaszadóknak ez a köré szolgál az elemzések alapjául.

A minta összetétele

A válaszadók életkora 10 és 21 év közötti, átlaga 14,28 év. A minta 91%-a a 11-17 éves korcsoportból került ki. Valamivel több mint felük (58%) az általános iskolai évfolyamok (5-8. osztály) valamelyikébe jár, 43%-uk pedig valamelyik középiskolai évfolyam (9-13. osztály) tanulója.

Noha ebben a korosztályban országosan még nem mutatkozik a magyar népesség egészére jellemző enyhe női többlet, a válaszadók többsége (57%) lány.

A kérdőívet elvileg kitölthették a határon túlról is, de a Kréta rendszeren keresztül történő terjesztés ezt igen valószínűtlenné tette. Ennek megfelelően a válaszadók 99,6%-a Magyarországon jár iskolába. Ezen belül 19% Budapesten jár iskolába, míg a kitöltői létszám képzeletbeli dobogójának másik két fokán nagyobb városokat megelőzve Kecskemét (6%) és Eger (3,5%) található. A kitöltők egyharmada megyei

⁵ A jobb ábrázolhatóság érdekében az ábra csak a legfeljebb 1 óra kitöltési idejű kérdőíveket tartalmazza. Az ábrán szerepelnek a tanulói célcsoporthoz nem tartozó, ezért később kizárt személyek is.

jogú városban, 32% egyéb városban, 15% pedig községben jár iskolába. Összesen 749 településről érkezett legalább egy kitöltés.

A válaszok kiértékelése szempontjából különösen fontos információ, hogy a minta pontosan 50%-a vett részt a Fenntarthatósági Témahéten, és ugyanennyien nem (6.161-6.161 fő).

Környezeti attitűdök

A környezeti attitűdöket az ún. NEP-skálával vizsgálta a kérdőív. A Dunlap és Van Liere által több mint 40 éve kifejlesztett, és az évek során továbbfejlesztett skála eredetileg 12 majd 15 itemből állt.⁶ Jelen vizsgálatban ennek Manoli és szerzőtársai által kifejezetten gyerekek számára készített, 10 itemes változata került alkalmazásra.⁷ Az összevont pontszám 10 és 50 közötti értéket vehet fel.⁸ A minta átlaga 39,3 pont, ami kimondottan pozitív környezeti attitűdökről tanúskodik, tekintettel arra, hogy a 30 pontos érték volna a semleges viszonyulás mutatója. A skálát öt kategóriára felosztva is az látszik, hogy a negatív, vagy nagyon negatív környezeti attitűddel bíró fiatalok aránya együttesen sem éri el az 1%-ot. A mostani skálapontszámok átlagértéke valamelyest meg is haladja a tavalyi Témahét kapcsán mért, szintén magasnak mondható 37,9 pontos értéket. Emellett a pontszámok enyhén alacsonyabb szórása (4,6 pont a tavalyi 4,9-hez viszonyítva) azt mutatja, hogy a magasabb átlagérték valamelyest jobban jellemzi a mostani mintát (kevésbé térnek el az egyéni értékelések az átlagtól), mint tavaly.

A lányok válaszai valamivel magasabb átlagértéket mutatnak, mint a fiúké, ugyanakkor sem az általános és a középiskolások, sem a Témahét résztvevői és a többi válaszadó között nem mutatkozik eltérés. Utóbbi eredmény egybecseng a tavalyi témahét kapcsán végzett kutatással. Akkor is azt találtuk, hogy a Témahéten részt nem vett kitöltők is hasonló, a közepesnél jobb általános környezeti attitűdökkel bírnak, mint a résztvevők. Ugyanakkor az a tény, hogy a NEP-skála pontértéke gyakorlatilag semelyik társadalmi jellemzővel nem mutat kézzelfogható összefüggést, felveti annak kérdését, hogy milyen mértékben alkalmas a skála a fiatalok környezeti attitűdjeinek mérésére.

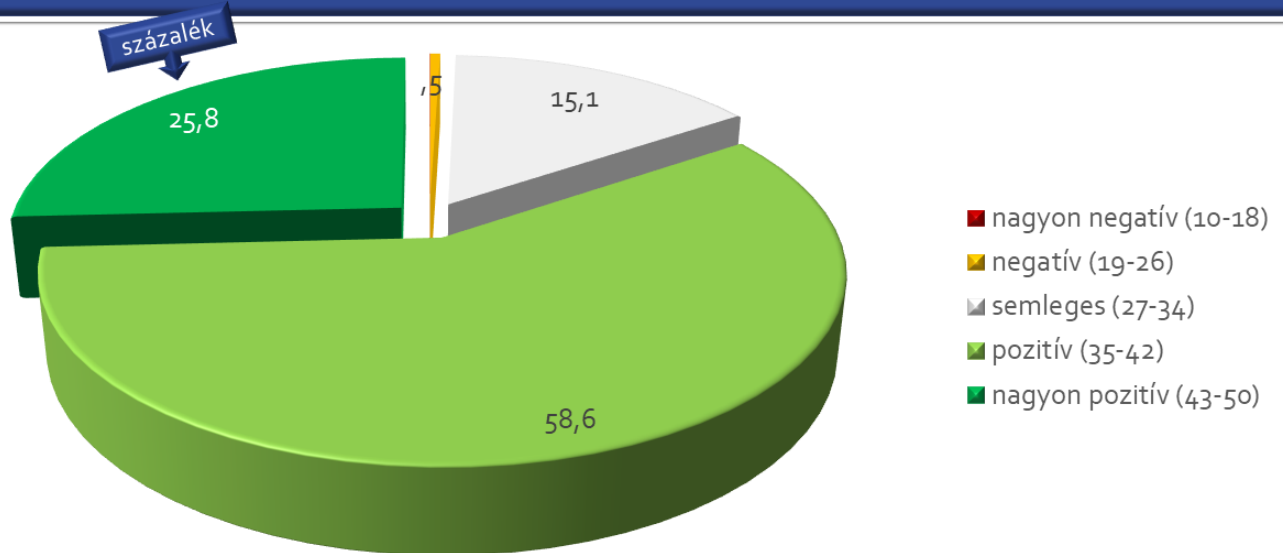
---

⁶ Dunlap R. E., Van Liere K. D. (1978) The new environmental paradigm: a proposed measuring instrument and preliminary results. *The Journal of Environmental Education*, 9(4):10-19; Dunlap, R. E., Van Liere, K. D., Mertig, A. G., & Jones, R. E. (2000). Measuring endorsement of the New Ecological Paradigm: A Revised NEP Scale. *Journal of Social Issues*, 56, 425-442.

⁷ Manoli C. C., Johnson B., Dunlap R. E. (2007) Assessing children's environmental worldviews: modifying and validating the New Ecological Paradigm Scale for use with children. *The Journal of Environmental Education* 38(4):3-13

⁸ Az összpontszám kiszámítása során a kérdéssor 3., 6., 7, és 10. kérdése, azaz a negatív irányú állítások fordított skálával kerülnek beszámításra.

A környezeti attitűdök megoszlása a NEP-skála pontértékei alapján

A NEP-skála pozitív állításai közül az alábbi kettő esetében volt a legnagyobb az általános egyetértés (93 pont a pontértékek átlagát 0-100 fokú skálára vetítve)⁹:

A növényeknek és az állatoknak ugyanannyi joguk van élni, mint az embereknek.

Az embereknek még mindig tiszteletben kell tartaniuk a természet törvényeit.

A tavalyi kutatásban is ez a két állítás kapta az egyetértés legmagasabb átlagpontszámait, melyek azonban kis mértékben elmaradtak az ideai pontátlagtól (89 ill. 86 pont).

A legkevésbé pedig ezzel a környezeti szempontból pozitív megfogalmazású állítással értettek egyet a kitöltők (72 pont):

Túl sok (vagy majdnem túl sok) ember él már a Földön.

A sorrend itt is megegyezik a 2020-as kutatásával. Tavaly 78 ponttal állt a pozitív állítások utolsó helyén ez a kijelentés az egyetértés átlagértéke alapján.

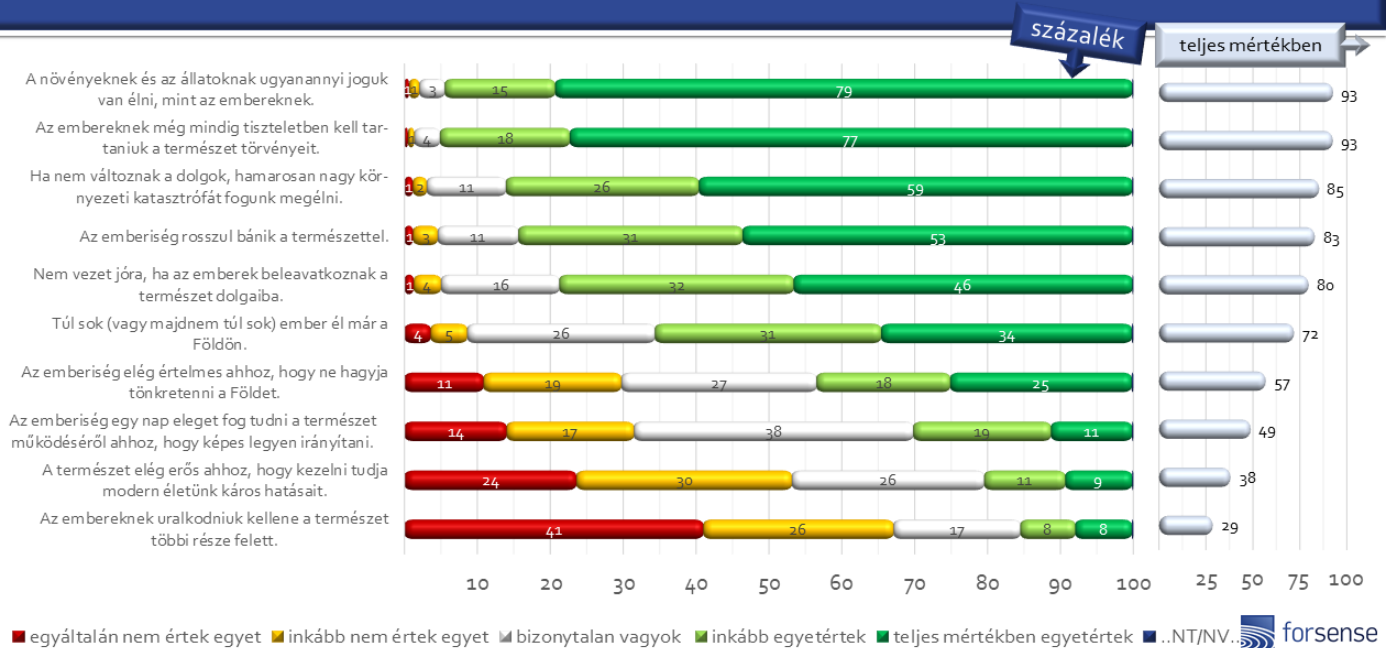
A negatív állítások átlagpontértékei egy kivételével 50 pont alatt maradtak, ami azt jelzi, hogy – a pozitív attitűdök esetén elvárt módon – inkább az egyet nem értés jellemző ezekre a kérdésekre. A leginkább – akár csak tavaly – a következő állítással nem értettek egyet a válaszadók:

Az embereknek uralkodniuk kellene a természet többi része felett.

Érdekes, hogy idén jóval erőteljesebb volt ennek a kijelentésnek az elutasíthatósága (29 pont), mint 2021 őszén (39 pont).

⁹ A jobb értelmezhetőség érdekében az ötfokú skála átlagértékeit átkonvertáltuk egy 0 és 100 közé eső skálára.

A NEP-skála egyes állításainak megítélése

További három kérdés is vizsgálta a növekedés, fogyasztás, valamint a környezet állapotának összefüggésével kapcsolatos nézeteket. A környezeti szempontból pozitív állítás esetében itt is inkább az egyetértés jellemző (3,87 pont):

A környezeti problémák megoldásához arra is szükség lenne, hogy az emberek kevesebbet vásároljanak és szerényebben éljenek.

Ugyanakkor a gazdasági növekedés szükségességével kapcsolatban is közepesnél magasabb az egyetértés átlagpontszáma (3,48 pont), ezzel szemben a kérdezettek inkább nem hisznek abban, hogy a technikai fejlődés meg fogja oldani a környezeti problémákat is (2,15 pont).

A környezettudatosság pozitív általános attitűdjeivel kapcsolatban felmerül a kérdés, hogy itt mennyiben valós, a véleményeket és a cselekedeteket is meghatározó gondolati sémákról van szó, ill. mennyiben befolyásolta a válaszokat esetleg a normakövetés, a környezettudatossággal kapcsolatos vélt vagy valós elvárásoknak történő megfelelés. A konkrét cselekedetekre vonatkozó kérdések segíteni fognak ennek a kérdésnek az eldöntésében.

A környezet helye az egyén életében

A tanulók válaszai szerint a környezeti kérdések erőteljesen jelen vannak az oktatásban. A válaszadók többsége havonta többször vagy gyakrabban foglalkozik iskolai tevékenységek keretében környezetvédelemmel, globális környezeti problémákkal. Különösen az általános iskolások, valamint a községekben élők esetében kiemelkedő a rendszeres foglalkozás ezekkel a témákkal. A Témahétén résztvevők esetében is az átlagosnál nagyobb arányban fordul elő ez a tevékenység az iskolában. Ez

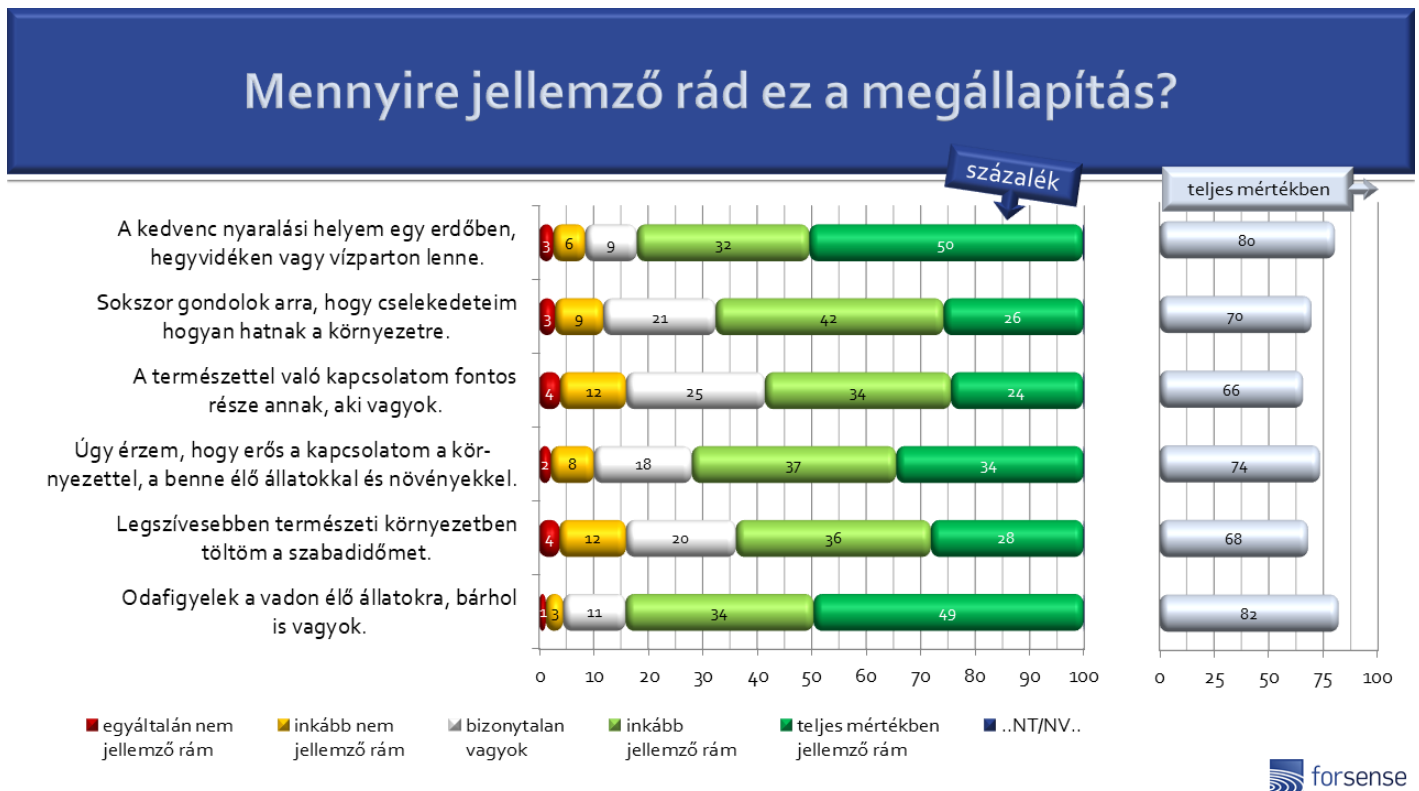
utóbbi összefüggés feltehetőleg arra utal, hogy azok az iskolák, amelyek esetében a környezeti kérdések az átlagnál erőteljesebben jelennek meg oktatásban, a Témahéten is nagyobb valószínűséggel vettek részt.

A kérdőívet kitöltő tanulók kétharmada legalább évente többször, több mint negyedük pedig legalább havonta egyszer vesz részt az iskola által szervezett kirándulásokon, vagy más szabadtéri foglalkozásokon, programokon. Ez a tevékenység ugyanazokra a csoportokra (az általános iskolásokra, a községben élőkre, a Témahét résztvevőire) jellemzőbb az átlagnál, mint amelyek a környezeti témákkal is az átlagnál gyakrabban foglalkoznak iskolai keretek között.

Az egyén és a környezet viszonyát egy kérdésblokk segítségével is vizsgáltuk, amely pozitív állításokat tartalmazott erre a viszonyra vonatkozóan. A hat állítás mindegyikét a többség inkább vagy teljes mértékben jellemzőnek érzi saját magára nézve. Különösen igaz ez az alábbi két állításra (zárójelben az egyetértők aránya):

Odafigyelek a vadon élő állatokra, bárhol is vagyok. (83%)

A kedvenc nyaralási helyem egy erdőben, hegyvidéken vagy vízparton lenne. (82%)

Ezzel szemben a természet egyéni identitásformáló hatásával értenek egyet a legkevesebben (58%), bár itt sem az elutasítás, inkább a bizonytalanság a jellemző.

A környezettel kapcsolatos attitűdök közül szinte mindegyik összefüggést mutat a Témahéten történő részvétellel. A résztvevők közül kifejezetten többen értenek egyet az alábbi állításokkal, mint a többi kitöltő közül:

Legszívesebben természeti környezetben töltöm a szabadidőmet.

A természettel való kapcsolatom fontos része annak, aki vagyok.

Úgy érzem, hogy erős a kapcsolatom a környezettel, a benne élő állatokkal és növényekkel.

Környezettudatos cselekedetek

A kérdőívben felsorolt konkrét környezeti cselekedetek közül négy olyan van, melyet a válaszadók legalább fele megszokott tenni annak érdekében, hogy a környezet tisztább, egészségesebb legyen:

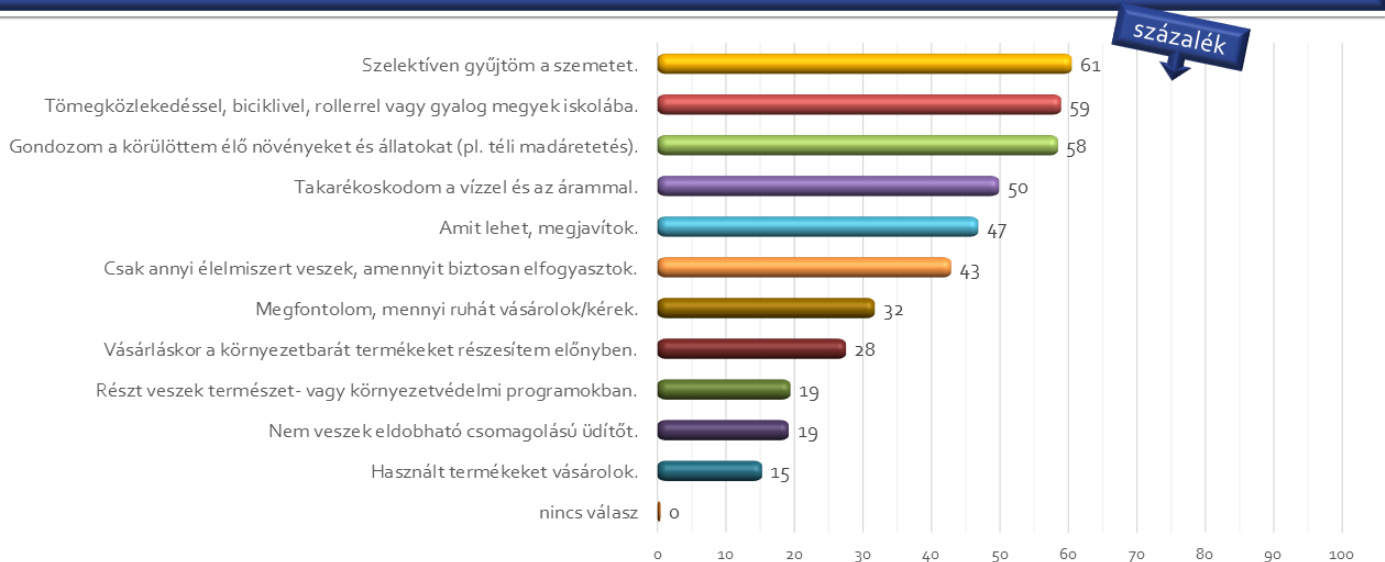
Szelektív szemetgyűjtés (61%)

Tömegközlekedéssel, biciklivel, rollerrel vagy gyalog iskolába járás (59%)

A körülöttünk élő növények és állatok gondozása (58%)

Takarékoskodás a vízzel és az árammal (50%)

Te mit TESZEL MOST azért, hogy tisztább és egészségesebb legyen a környezet?

Ugyanakkor jóval kevesebben említenek más olyan tevékenységeket, amelyek amúgy szintén rendszeresen előfordulnak a fiatalok életében: csak minden harmadik válaszadó szokta megfontolni, mennyi ruhát vegyen vagy kérjen, és alig minden ötödik szokta elkerülni az eldobható palackos üdítők vásárlását. Ezzel együtt a válaszok azt mutatják, hogy a környezettudatosság nem marad meg a vélemények szintjén a tanulók esetében. A 11 lehetséges tevékenység közül a válaszadók 99,6%-a legalább egyet megjelölt, átlagosan pedig 4,3 a megjelölt környezettudatos cselekedettípusok száma. A cselekedetek szintjén sok esetben találni kismértékű eltérést az említések arányában a Témahét résztvevői és a többi kitöltő között. Ha van ilyen eltérés, akkor ez minden esetben azt jelenti, hogy a résztvevők nagyobb arányban számolnak be az adott tevékenységről, mint akik nem vettek részt a Témahéten. 5 százalékpontot meghaladó eltérés mutatkozik a következő állítások esetében:

Részt veszek természet- vagy környezetvédelmi programokban.

Csak annyi élelmiszert veszek, amennyit biztosan elfogyasztok.

Gondozom a körülöttem élő növényeket és állatokat (pl. téli madáretetés).

Takarékoskodom a vízzel és az árammal.

Ugyanezekkel a cselekedetekkel kapcsolatosan azt is megkérdeztük, mit terveznek a következő egy évben változtatni az életükön a válaszadók, hogy környezettudatosabban éljenek. A tizenegyből nyolc választ hasonló arányban (35-42%) jelölték be, míg a környezetvédelmi programokon történő részvételt (27%), a kevesebb ruha beszerzését (23%) és a használt termékek vásárlását (18%) kevesebben tervezik. A tervekben mutatkozó alacsonyabb arányokat természetesen befolyásolja, hogy sokan már eleve teszik ezeket, így nem is szükséges változtatni.

A Témahéten történő részvétel gyengébb összefüggést mutat a környezettudatos cselekedetekre vonatkozó tervekkel, mint magukkal a cselekedetekkel. A két csoport (résztevők, részt nem vevők) között alig tapasztalni eltérést. Az egyetlen nagyobb különbség épp a Témahéthez hasonló események kapcsán mutatkozik: a természet- vagy környezetvédelmi programokban a jövőben nagyobb arányban vennének részt olyanok, akik a Témahéten is részt vettek. Ez talán a Témahét sikerének is tekinthető, hiszen vonzóvá tehetta a fiatalok számára az ilyen eseményeket.

A környezettel kapcsolatos tájékozódás, percepció

Míg a tanulók válaszaiból kifejezetten pozitív kép rajzolódik ki a fiatalok környezettudatosságával kapcsolatosan, addig a saját környezetükkel kapcsolatos percepciójuk erősen árnyalja ezt a képet. 78%-uk szerint mások túl keveset foglalkoznak környezettel, további 6%-uk szerint pedig másokat semennyire sem foglalkoztatja a környezet kérdése. Akik szoktak beszélgetni családjukkal, barátaikkal környezeti kérdésekről, tehát az átlagosnál feltehetőleg tájékozottabbnak számítanak a témában, azok az átlagosnál valamivel még pesszimistábbak mások környezeti elkötelezettségével kapcsolatban.

A környezetvédelem a tanulók kb. egyhatodánál gyakori téma otthon, további 45% pedig néha szokott beszélgetni családjával ilyen kérdésekről. A legfiatalabbak gyakrabban számolnak be ilyen beszélgetésekről, mint a középiskolai korosztály. A barátaikkal jóval ritkábban beszélnek a környezet témájáról a fiatalok, mint a családjukkal: mindössze 8% gyakran, 31% pedig néha.

Valamivel többen számolnak be arról, hogy környezettel kapcsolatos híreket néznek, olvasnak (24% gyakran, 43% néha). Ugyanakkor a két típusú tájékozódás gyakorisága között erős az összefüggés: akik szoktak beszélgetni szüleikkel és/vagy barátaikkal ilyen témákról, azok 90%-a olvas és/vagy néz is ilyen híreket, míg akik nem beszélgetnek, azok körében kevesebb mint feleakkora ez az arány.

A Témahét résztvevői az átlagosnál valamivel nagyobb arányban érdeklődnek, tájékozódnak a környezettel kapcsolatosan. Konkrétan az egyes kérdések tekintetében ez azt jelenti, hogy a Témahét résztvevői átlagosan összesen kb. 10 százalékponttal gyakrabban válaszolták azt, hogy „gyakran” vagy „néha”, mint a többiek.

Vásárlási szokások

A kifejezetten a környezettudatosságra vonatkozó kérdések után olyan kérdések is szerepeltek a kérdőívben, amelyek a vásárlási, fogyasztási szokásokat vizsgálták. Ezek is részei a fiatalok környezettudatosságáról alkotott képnek.

A fiatalok kb. egyharmadára inkább vagy teljes mértékben jellemző, hogy szeretik megkapni/megvenni a korosztályuk által kedvelt elektronikai játékokat (pl. távirányítós hajó/repülő/drón, PlayStation, Xbox stb.). A fiúk esetében az 50%-ot is meghaladja ez az arány, emellett különösen a legfiatalabbakra, valamint a jobb anyagi körülmények között élőkre igaz, hogy szeretik megszerezni a kedvelt elektronikai játékokat.

Jóval többen vannak ugyanakkor, akik megelégszenek a már meglévő játékaikkal, és nem ragaszkodnak mindig a legújabb beszerzéséhez. Mindössze 18% tartja magára nézve nem jellemzőnek ezt az attitűdöt. A válaszadók 22%-a tartja magára nézve inkább, vagy teljesen jellemzőnek, hogy ha valami kimegy a divatból, akkor szeret minél hamarabb újat venni/kapni helyette. Itt megfordul az elektronikai játékoknál látott nemi összefüggés: a lányok valamivel nagyobb arányban tartják fontosnak, hogy kövessék a divatot, mint a fiúk. Ugyanakkor ez is anyagi kérdés is: akik jobb anyagi helyzetű háztartásban élnek, azok az átlagosnál jóval nagyobb arányban is azonosulnak ezzel a kijelentéssel.

A hasonló tartalmú „Szeretek a divathoz alkalmazkodva gyakran új ruhákat kapni/vásárolni” állítást többen, minden harmadik válaszadó tartja legalább inkább jellemzőnek magára nézve. A nemi és az anyagi helyzet alapú különbség itt is kimutatható. Ugyanakkor a környezettudatossággal kapcsolatos tájékozódás, vagy a Témahéten történő részvétel alapján gyakorlatilag nincs eltérés ezekben a

szokásokban. A környezeti attitűdök NEP-mutatójával gyenge, de a várt iránynak megfelelő korrelációs értékeket mutatnak ezek az állítások. A fogyasztás preferálása – legyen szó a legújabb elektronikai játékról, vagy a divatos ruhákról – negatív, -0,15 és -0,18 közötti rangkorrelációt mutat a NEP-skálával, míg a legújabb elektronikai játékokról történő lemondás korrelációja pozitív, 0,13.¹⁰

A gyakori új mobiltelefon beszerzés nem kifejezetten jellemző a vizsgált korosztályra. Mindössze minden hetedik válaszadó szokta 1-2 évente, vagy még gyakrabban újra cserélni a készülékét. Ugyanakkor a környezettudatossággal megint csak kevéssé függ össze, hogy valaki rendszeresen új készüléket vásárol-e, vagy inkább használt mobilt szerez be. (Rangkorreláció: -0,11).

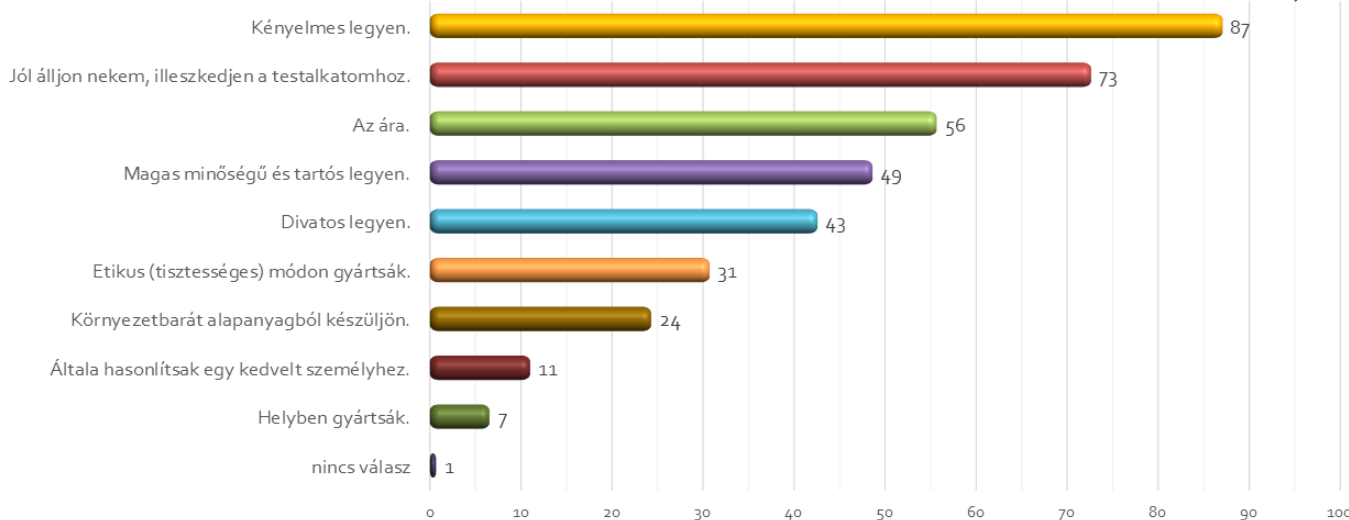
A fogyasztástól történő tartózkodás egy másik formája, a kilyukadt, elszakadt vagy kinőtt ruhák átalakíttatása a válaszadók közel felére (46%) jellemző inkább, vagy teljes mértékben. Az előzőekkel ellentétben ez a szokás összefügg mind a Témahéten való részvétellel, mind pedig azzal, hogy valaki szokott-e beszélgetni környezeti témákról családjával, barátaival. Ezek a válaszadók gyakrabban javíttatják ruháikat új vásárlása helyett. Ugyanakkor a NEP-skálával mutatott 0,08-as rangkorrelációs érték megint csak kifejezetten gyenge. A lányok és a faluhelyen élők átlagosnál gyakrabban alakíttatják át használt, szakadt ruháikat.

A válaszadók mintegy fele (48%) tudja saját állítása szerint sok, vagy mindegyik ruhájáról megmondani, hogy milyen anyagból készült. A környezeti témákkal kapcsolatos tájékozódás, vagy a Témahéten történő részvétel megint csak pozitív összefüggésben áll ezzel az attitűddel.

A ruhák vásárlásánál a legfontosabb szempontok a kényelmesség, a kinézet és az ár. Ez az a három szempont, amit a válaszadók többsége megjelölt. A környezetbarát alapanyagot minden negyedik válaszadó jelölte be, ennél csak két szempont kapott kevesebb említést: hogy a ruha által hasonlítson egy kedvelt személyhez (11%), illetve hogy helyben gyártsák (7%).

Melyek számodra a legfontosabb szempontok ruházati termék vásárlásakor?

százalék

¹⁰ Mindegyik korreláció szignifikáns, ami egy ilyen nagy minta esetében a gyenge korreláció ellenére nem meglepő.

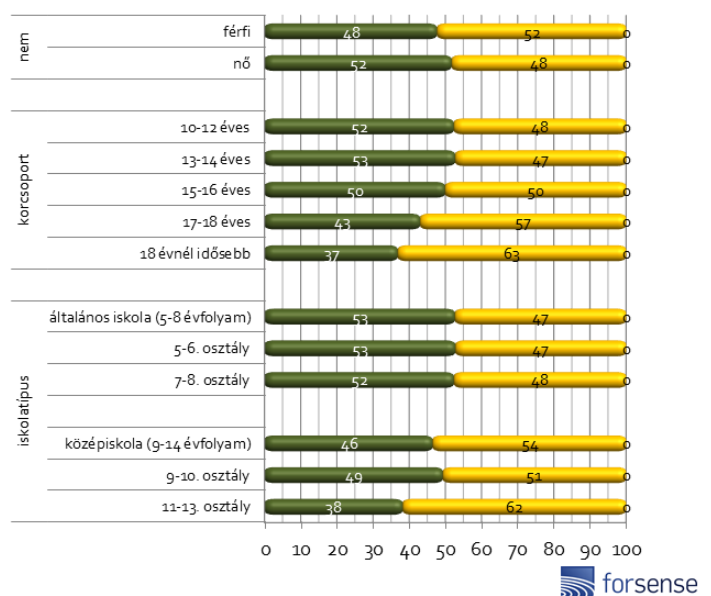
A vásárlási, fogyasztási szokások tehát némileg árnyalják a tanulók környezettudatosságáról alkotott pozitív képet. Nem amiatt, mert a többség mindig mindenből a legújabbat szeretné be, hanem mert a beszerzéssel kapcsolatos attitűdök csak gyengén függenek össze a környezettudatosság NEP-indexével. Vagyis a fiatalok által gyakran vágyott termékek (elektromos játékok, ruhák, mobiltelefon) vásárlására valójában gyenge hatással van, hogy valaki mit gondol az ember és a természet viszonyáról. Anyagi és kulturális okok, vagy éppen az aktuális médiatematika és divattrendek feltehetőleg erősebben meghatározzák ezeket a szokásokat. Ezek az eredmények rámutatnak arra, hogy a fiatalok vásárlási szokásai teret nyújtanak a környezettudatos szempontok további terjesztésére.

Fenntarthatósági Témahét

Amint a minta összetételénél is említettük, a válaszadók fele vett részt a Fenntarthatósági Témahéten. A résztvevők közt enyhe többségben vannak a lányok, az általános iskolások, a községekben élők és a környezetvédelmi kérdésekről másokkal rendszeresen beszélgetők. Ezek az eredmények hasonlóak a 2020-as témahét kutatásában tapasztaltakkal: akkor is felülreprezentáltak voltak a lányok és a 14 év alattiak a résztvevők körében.

Ebben a fejezetben azok válaszait értékeljük ki, akik részt vettek a Témahéten, a 100% tehát minden esetben a résztvevőket jelenti.¹¹

Részt vettél ebben az évben az iskoládban a Fenntarthatósági Témahéten?

¹¹ Mivel ők pont a minta felét teszik ki, az itt közölt arányok fele felel meg a teljes mintára vetített aránynak.

A Témahét résztvevői közül 15% vett részt a ZöldOkos Kupa fenntarthatósági versenyen is.

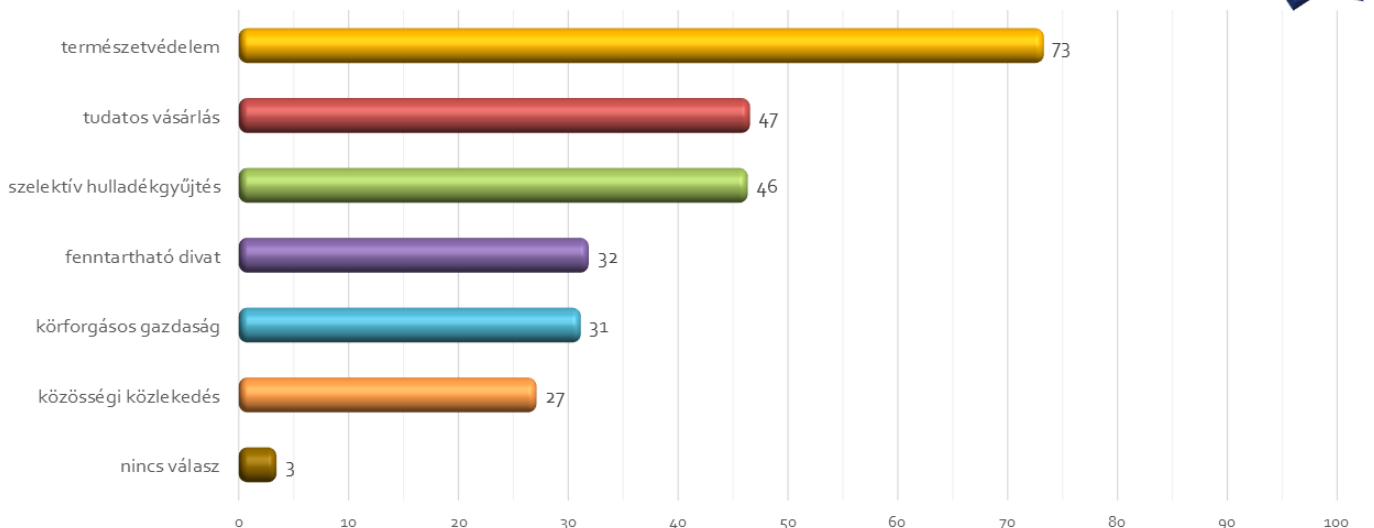
A Témahét megítélése kifejezetten pozitív volt a résztvevők körében. 47%-nak kifejezetten tetszettek a Témahét programjai, további 27%-nak pedig inkább tetszettek. Mindössze 4% volt rossz véleménnyel a programokról, 22% pedig bizonytalan az értékelésében. A legfiatalabbaknak, a faluhelyen élőknek, valamint a környezeti témákról rendszeresen beszélgetőknek az átlagosnál is valamivel jobban tetszett a Témahét.

Még többen (80%) találták teljes mértékben vagy inkább hasznosnak a Fenntarthatósági Témahéten átadott ismereteket.

Mind a tetszés, mind a hasznosság szempontjából nagyon hasonló eredmények születtek idén, mint az előző évi Témahét kapcsán végzett kutatás során. Akkor összességében 78%-nak tetszett nagyon, vagy inkább a programsorozat, most pedig 74%-nak, de ezen belül a tavalyihoz képest most nagyobb az aránya a „nagyon tetszett” válaszoknak. Tavaly 84% találta hasznosnak a programokat, idén pedig 80%. A legtöbb (73%) a természetvédelem terén kaptak új ismereteket, de sokat említették a tudatos vásárlást (47%) és a szelektív hulladékgyűjtést (46%) is.

Az összkép tehát pozitív, a kérdezettek nagy többsége szerint a Témahét teljes mértékben (26%) vagy inkább (48%) hozzásegítette, hogy a következő évben környezettudatosan éljen. A korábbiakhoz hasonlóan ez a vélemény is átlagon felüli arányban érvényes a legfiatalabbakra, a községekben élőkre, és a környezetvédelmi témákról gyakran beszélgető válaszadókra.

Melyik témában kaptál új információkat a Fenntarthatósági Témahéten?

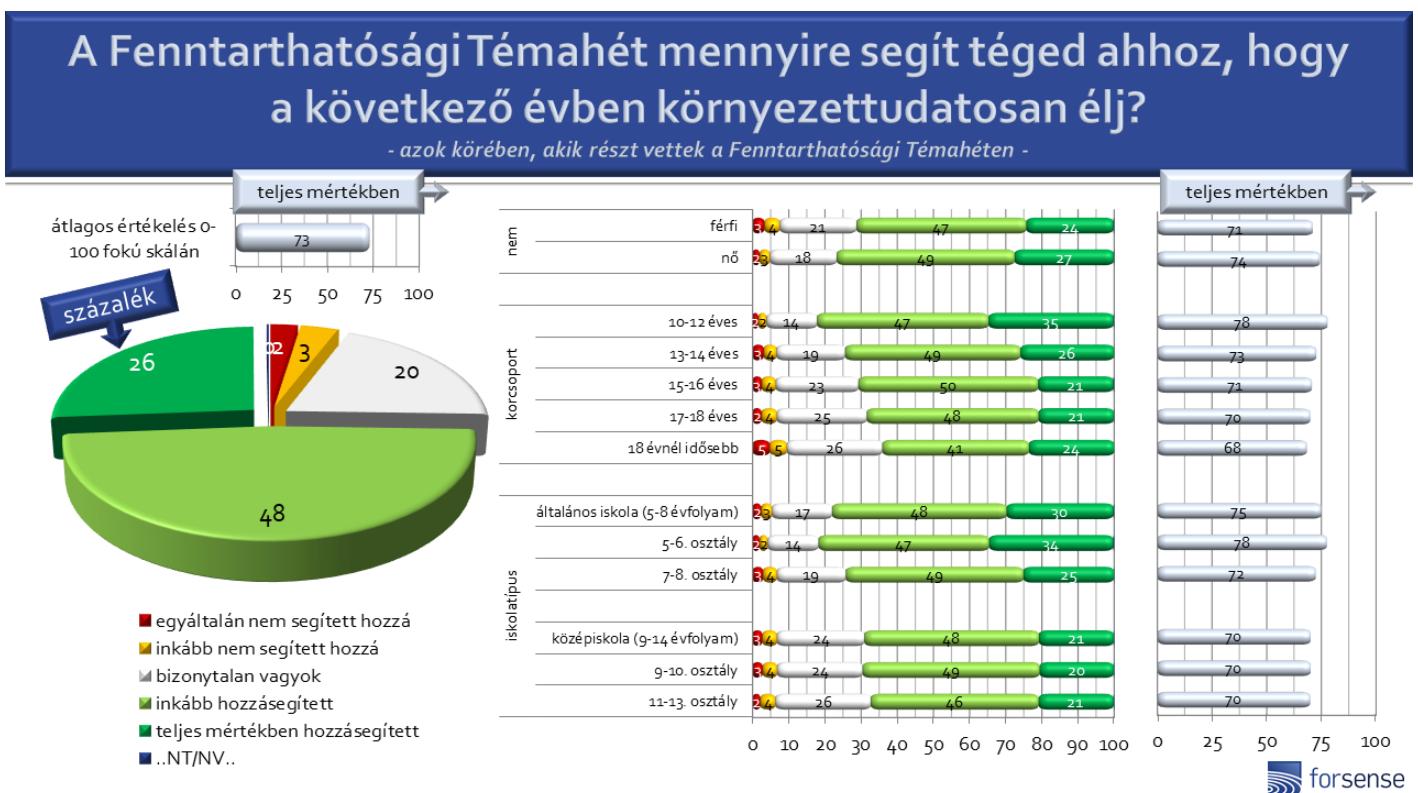
A Témahét általános hatására a vele kapcsolatos véleményeken túl a résztvevők és a részt nem vevők összehasonlításából is következtethetünk. A fentiekben egyes pontoknál már kitértünk erre, most

röviden össze is foglaljuk ezeket a különbségeket. Előjáróban fontos megemlíteni, hogy a tapasztalt eltérések nem feltétlenül a Témahét következményei. Lehetséges, hogy az összefüggés valamilyen közös okra vezethető vissza (pl. a községi iskolák tanulói nagyobb arányban vettek részt a Témahéten, és ők lakóhelyüknél fogva közelebb is állnak a környezethez, mint a városi diákok), vagy épp fordított (nem a Témahét hatására vesznek részt több környezettel kapcsolatos rendezvényen, hanem az iskola épp azért jelentkezett a Témahétre, mert ez a téma amúgy is fontos számukra).

Mindezeket figyelembe véve azt láthatjuk, hogy több téren is nem jelentős, de kimutatható eltérés van a Témahét résztvevői, és a kérdőív többi kitöltője között. Az egyik ilyen terület a tájékozódás, részvétel. A Témahét résztvevői gyakrabban vesznek részt iskolai keretek között szervezett programokon, foglalkozásokon, kirándulásokon, de egyben az átlagosnál gyakrabban tájékozódnak, beszélgetnek egyénileg is környezeti témákról.

Egy másik fontos terület a természethez kapcsolódás, személyes kötődés. A környezethez, a növényekhez, az állatokhoz fűződő viszony fontosabb résztvevők számára, és nagyobb mértékben képezik ezek a személyes identitásuk részét is.

A harmadik téma pedig egyes konkrét környezettudatos tevékenységek gyakori előfordulása. Itt részben – nem feltétlenül környezettudatos motivációból fakadó – takarékosaságról van szó (pl. csak annyi élelmiszert vesz, amennyit el tud fogyasztani), részben a már említett környezetközeliségről (növények, állatok gondozása), részben pedig a már említett erősebb érdeklődés a környezettel kapcsolatos programok iránt.

Feltűnő ugyanakkor, hogy vannak témák, amelyekben gyakorlatilag nincs eltérés a Témahét résztvevői és a többi kitöltő között. Az egyik ilyen témakör az általános környezeti attitűdöket feltáró NEP-skála,

illetve az ezt alkotó itemek. A globális vélekedések szintjén jóval kevésbé tér el a két csoport véleménye, mint egyes konkrét cselekedetek esetében.

De nem minden konkrét cselekedetre igaz, hogy eltérés mutatkozna. Ha olyan tevékenységről van szó, amely nem áll explicite összefüggésben a környezettudatossággal, de közvetve igen, környezeti hatása pedig nem elhanyagolható (pl. új divatos ruhák gyakori vásárlása, vagy kedvelt elektronikai játékok beszerzése), akkor a két csoport közötti eltérés elenyésző. Tehát a későbbi Témahetek a spektrum két végén, egyfelől a legáltalánosabb környezeti attitűdök, másfelől a leginkább kézzelfogható, de nem köztudottan környezeti hatással bíró cselekedetek terén próbálhatnának olyan hatást elérni, amit a mostani kutatás nem tapasztalt.

Általános iskolások és középiskolások

A kérdőíves felmérés egyik fontos kérdése, hogy az életkorral változnak-e a környezeti attitűdök, ismeretek. Van-e különbség az általános iskolások és a középiskolások válaszai között?¹² Az egyes témakörök ismertetésénél már kitértünk ilyen különbségekre, de fontosnak tartjuk még egyszer összefoglalni a legfontosabb eltéréseket.

A 2021-es Fenntarthatósági Témahéthez kapcsolódó kutatásban nagyobb számban vettek részt az 5-8. osztályba járó diákok, mint a magasabb évfolyamok tanulói. A Témahét résztvevői között is – akár csak a 2020-as felmérésben – a fiatalabbak vannak többségben. Ezek önmagukban is fontos adatok, de kiegészülnek több más olyan eredménnyel, amelyek mind abba az irányba mutatnak, hogy az alacsonyabb évfolyamok tanulói, vagy legalábbis akik közülük kitöltötték a kérdőívet, nagyobb érdeklődést és affinitást mutatnak a környezeti kérdések iránt, mint az idősebb tanulók. Emellett az általános iskolás évfolyamok tanulói nagyobb arányban számolnak be arról, hogy iskolai keretek között rendszeresen foglalkoznak környezeti témákkal, részt vesznek kirándulásokon és a témához kapcsolódó egyéb programokon, mint a középiskolás évfolyamok diákjai. És otthon is gyakrabban kerülnek szóba környezeti kérdések a legfiatalabbak körében, mint a középiskolások esetében.

Összességében tehát erőteljesebben jelen van a környezetvédelem, a környezettudatosság témaköre a fiatalabb korcsoportok életében, mint a 8. osztályt már befejezett tanulókéban. Ez mindenképp figyelmeztető és cselekvésre buzdító jel a középiskolás korosztály vonatkozásában.

Az erőteljesebb jelenlét ugyanakkor nem feltétlenül vezet különbségekre a vélemények, magatartások vonatkozásában is. Jó példa erre a NEP-skála, ahol gyakorlatilag nincs eltérés az 5-6., a 7-8. és a felsőbb korosztályok átlagértékei között. De sok más esetben is nagy a hasonlóság a fiatalabbak és az idősebbek között.

Ha van eltérés, akkor az viszont a fiatalabbakra nézve pozitívabb. Az általános iskolások összességében közelebb érzik magukat a környezethez, valamivel erősebben része identitásuknak, vagy épp gyakrabban gondozzák a környezetükben található növényeket, állatokat. A középiskolás korosztályra néhány olyan tevékenység (pl. takarékos vásárlás, biciklivel iskolába járás) jellemzőbb, melyeket a

---

¹² Az „általános iskolások” alatt összefoglalóan az 5-8. évfolyam tanulóit értjük, akkor is, ha esetleg 6 vagy 8 évfolyamos középiskoláról van szó.

KÉK BÖLYGŐ
KLÍMAVÉDELMI ALAPÍTVÁNY

 forsense

 pontvelem.hu
GYŰJTS VELEM, JÁTSSZ VELEM, NYERJ VELEM

fiatalabbak koruknál fogva ritkábban tehetnek meg. De a tervek között ezek is gyakrabban szerepelnek a fiatalabbak számára, mint az idősebb tanulók esetében.

Az eredmények két dologra hívják fel a figyelmünket. Egyfelől: a fiatalabbak gyakoribb találkozási környezeti témákkal nem feltétlenül csapódik le véleményekben, viselkedésekben. Ez az ismeret- és élményátadás hatékonyabb módozataira buzdít. Másfelől nagy kérdés, hogy a fiatalabbak által bizonyos esetekben mégis csak mutatott nagyobb affinitás a környezeti témák iránt hogyan őrizhető meg a későbbiekre is. Hogyan érhető el, hogy a környezettudatosság ne legyen „ciki” a kamaszok számára?

Tudásteszt

A kérdőív végén egy Tudásteszt is szerepelt, mely a környezetvédelemmel, környezettudatossággal kapcsolatos egyes ismereteket volt hivatott felmérni. A teszt külön kérdéseket tartalmazott az 5-8. és a 9-13. évfolyam számára. Az alábbiakban röviden ismertetjük a helyes választ adók arányát kérdésenként. A százalékos arányok értelmezésénél figyelembe kell venni, hogy az adattisztítás során a minta meghatározásához a Tudásteszt előtti utolsó kérdést vettük alapul, míg itt további válaszadók hagyhatták félbe a válaszadást. Jelen esetben ők is beleszámítanak a 100%-ba.

5-8. évfolyamosok

Az első kérdés a Kárpát-medencében őshonos fajokra vonatkozott. A megadott hat válasz közül négy volt helyes. Ez a kérdés meglehetősen nehéznek bizonyult, mindössze 9% találta el mind a négy helyes választ, ezen belül 5% pedig nem jelölt be egyetlen helytelen választ sem. Ugyanakkor a kérdezettek fele jelölt meg legalább egy helyes választ úgy, hogy közben nem adott hibás választ. A helyes válaszok közül a közönséges bükköt mondták a legtöbben (75%), és a hegyi szil a legkevesebben (16%). Akik a családban és a barátaikkal is szívesen beszélgetnek környezeti témákról, azok nagyobb arányban is találták el a helyes válaszokat.

A második kérdés a nagy fakopáncs táplálékaira vonatkozott. A felsorolt négy lehetőség közül három volt helyes. Ezek közül a nagy hőscincér lárváját említették a legtöbben (55%), a virágbogarakat a legkevesebben (34%). A helytelen választ (szúnyoglárvát) 48% említette. Ahogyan az előző kérdésnél, itt sem találni jelentős különbségeket a tanulók egyes társadalmi csoportjai között a helyes válaszok arányát tekintve. A gyakoribb beszélgetés környezeti témákról ez esetben is valamivel valószínűbbé teszi a helyes válaszokat.

A harmadik kérdésben közlekedési eszközöket kellett sorrendbe állítani a károsanyag-kibocsátásuk szerint. A válaszadók 22%-a találta el a helyes sorrendet. A kerékpárnál találták el a legtöbben az első helyet, míg a vonat besorolásánál volt a legtöbb tévedés.

A következő két kérdés esetében egy-egy helyes választ vártunk. A kérdezettek valamivel több mint fele (53%) tudta helyesen, hogy a pamut ruha gyapotból készül, és majdnem pontosan ugyanennyien (54%) tudták azt is, hogy miért épül egyre több vasútállomás mellé autóparkoló. Előbbi kérdésre átlag feletti arányban adtak helyes választ az általános iskolások közül az idősebbek (7-8. osztályosok), utóbbira pedig a környezeti témákról családdal, barátokkal is beszélgetők, valamint a nyugat-dunántúli kitöltők. Arra a kérdésre, hogy mit tehetünk az ember közelében élő állatfajokért, a felsorolt 5 opcióból 3 volt helyes. A kizárólag a helyes válaszokat megjelölők aránya 11% volt. A helyes válaszok közül a legtöbben (71%) azt jelölték be, hogy mesterséges odúkat helyezhetünk ki a fákra, a legkevesebben (34%) pedig azt, hogy nádszálakból vagy farönkökből darázsgarázst építhetünk. Ugyanakkor a válaszadók majdnem fele (46%) helytelenül megjelölte azt is, hogy kenyérmaradékokat tehetünk ki a madáretetőkbé. Itt a legfiatalabb válaszadók adtak átlag feletti arányban helyes válaszokat, valamint megint csak a nyugat-dunántúliak, és a környezeti témákról a családjukkal és a barátaikkal is szívesen beszélgetők.

Az általános iskolás évfolyamok utolsó ismeretkérdése arra vonatkozott, hogy milyen anyagokat tehetünk bele biztonságosan a komposztba. A hat válaszlehetőség közül három volt helyes. Ez a kérdés bizonyult a legkönnyebbnek, hiszen 56% jelölötte az összes helyes választ, és nem jelölte meg a helyteleneket. A zöldséghéjat 86% jelölte meg helyesen, de még az aprított gallyakat is 61% említette. Ezzel szemben a csirkecsontot 16%, a másik két helytelen választ pedig csupán 3-4% jelölte be. Jelen esetben is alig tapasztalni összefüggést a helyes válaszok aránya és a társadalmi csoportokhoz tartozás között. Talán kiemelhető, hogy a dunántúli válaszadók enyhén magasabb valószínűséggel adtak helyes válaszokat a kérdésre, mint az ország többi részéről érkezett kitöltők.

Összességében a kérdések nehézségétől függően is viszonylag magas arányban születtek helyes válaszok az egyes kérdésekre. Ugyanakkor – a vélemények, attitűdök esetében tapasztaltak tükrében némileg váratlanul – kicsi eltérések voltak az alsósok egyes társadalmi csoportjai között a helyes válaszok arányát tekintve.

9-13. évfolyamosok

Az idősebb korosztály tagjai 10 ismeretkérdést kaptak.

Az első kérdés esetében válaszadók 2/3-a választotta ki három opció közül helyesen, hogy a száraló erdőgazdálkodás azt jelenti, hogy egy nagyobb területről az egyes fákat szálinként kivágva gyűjtik be, így őrzik meg az erdőt. Az általános iskolások körében tapasztalathoz hasonlóan itt is nagyon kicsi eltérés mutatkozik a középiskolások társadalmi csoportjai között. Egyedül az észak-magyarországi válaszadók, valamint a környezet témájáról a családjával és barátaival is beszélgető fiatalok körében érte el a 70%-ot a helyes választ adók aránya.

Az előző kérdésnél tapasztalathoz képest is valamivel többen (68%) tudták helyesen az FSC-logó jelentését, miszerint a feldolgozott faanyag olyan erdőből származik, ahol kiemelt figyelmet fordítanak az erdőkezelés során a biológiai sokféleség megőrzésére. Itt is átlag feletti tudásról tesznek tanúbizonyságot az észak-magyarországiak, a másokkal környezeti témákról beszélgető diákok, valamint a közép-magyarországiak is.

A fenntartható öltözködést jóval többen (71%) azonosították a jó minőségű, tartós darabok vásárlásával, amelyeket több évig hord az illető, mint a másik szintén helyes válasszal, miszerint csak a legszükségesebb ruhadarabokat használjuk, amit pedig nem használunk, azt tovább ajándékozzuk (44%). A helytelen harmadik opciót mindössze 13% jelölte be. Az első helyes válasz esetében megint alig mutatkozik eltérés az egyes csoportok között, ezzel szemben a második helyes választ átlag feletti gyakorisággal mondták a lányok, a közép-magyarországiak, és a környezeti témák iránt érdeklődő, azokat másokkal megvitató fiatalok.

A közösségi közlekedés fogalmát 71% azonosította helyesen azzal, hogy az emberek a rendszeresen közlekedő, nagyobb létszámú utas szállítására alkalmas járműveket használják utazásra. Kb. ugyanekkora arányban választották ki a kérdezettek a körkörös gazdaság helyes meghatározását is három opció közül. Mindkét kérdés esetében átlag feletti a helyes válaszok aránya a 18 évesnél idősebb középiskolások esetében.

A közösségi kert meghatározása ugyanakkor kifogott a kérdezettek többségén. Mindössze 35% válaszolta helyesen, hogy olyan, jellemzően városi telkek, ahol a bérlők szabadon kertészkedhetnek.

30% szerint olyan termelő kertje, ahonnan egy közösség számára szállítanak zöldségeket, 26% szerint pedig olyan kertészet, ahonnan bárki vásárolhat zöldséget. A budapestiek, a közép- és az észak-magyarországiak, valamint a környezeti témák iránt érdeklődő, ezekről másokkal beszélgető diákok valamivel magasabb arányban adtak helyes választ, de a 40%-ot egyik csoport esetében sem haladta meg a jó válaszok aránya.

A fair trade meghatározása során is a kitöltőknek csak valamivel kevesebb mint fele választotta helyesen azt a választ, hogy a termék előállítása során odafigyelnek a termesztés környezeti hatásaira, a termelők munkáját teljes mértékben megfizetik. Ezzel szemben meglepően sokak (32%) szerint ez azt jelenti, hogy a kereskedelmi lánc egyik tagja sem csapja be a másikat. A helyes válaszok aránya a középiskolások egyetlen vizsgált alcsoportjában sem haladta meg jelentős mértékben az 50%-ot.

A koratavaszi kerti madárvédelmi feladatra vonatkozó kérdés némileg becsapós volt, hiszen a helyes válasz egy passzív cselekedet volt: a hóolvadást követően abba kell hagyni a madáretetést, és az etetőket ki kell üríteni. Ezt az opciót 48% választotta, míg 30% szerint a maradék napraforgómagból mesterséges fészkeket kell építeni. Egyedül a közép-magyarországi kitöltők esetében haladta meg jelentős mértékben az 50%-ot a helyes választ adók aránya (59%).

Az élelmiszerhulladék megelőzésére vonatkozó két helyes válaszopció közül jóval többen (79%) jelölték meg azt, hogy csak annyit vásárolunk, amennyire szükségünk van, mint ahányan a másik helyes választ (is) kiválasztották (58%): a maradék ételt gondosan becsomagoljuk és tartósítjuk. A helytelen választ most is kevesen (14%) választották: többféle ételt készítünk, hogy étkezésnél mindenki kiválaszthassa a számára legízletesebb ételt. Az első helyes válasz esetében megint csak egyetlen csoport emelkedik ki: a 18 évesnél idősebb középiskolások.

Egy nehéz kérdés zárta az ismeretkérdések sorát a középiskolások számára: milyen dátumra esett 2020-ban a túlfogyasztás napja? A válaszok megoszlása a három opció között ugyan szignifikánsan, de mégsem jelentősen tér el attól, mintha mindenki csak tippelt volna. 39% adott helyes választ, míg a másik két dátumot 29 ill. 22% választotta, 10% pedig nem válaszolt. Az észak-magyarországi kitöltők adtak a legnagyobb arányban (46%) helyes választ.

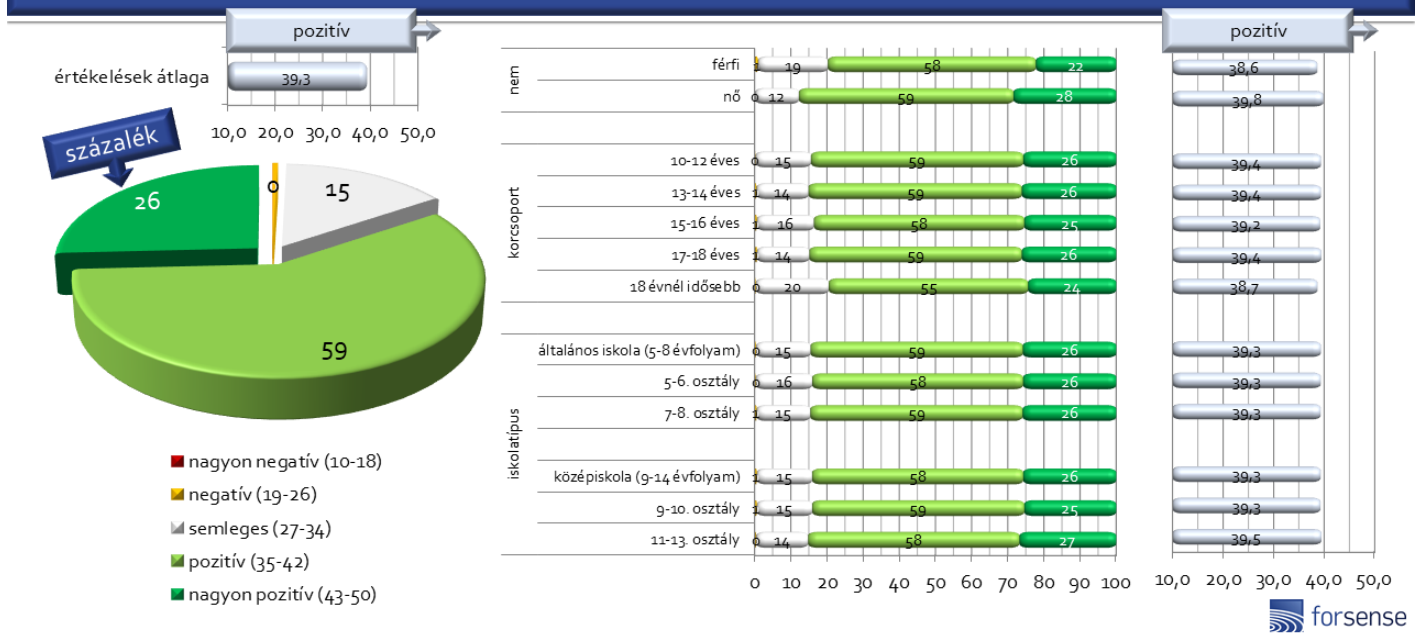
Összességében a középiskolás évfolyamok nagyobb arányban adtak helyes válaszokat, mint az általános iskolások, de egyrészt az ő esetükben többször kellett csak egy helyes választ kiválasztani, másrészt ez a többi válaszopció megfogalmazása miatt gyakran különösebb ismeret nélkül, józan ésszel is elvégezhető feladat volt. Ugyanakkor mindkét kérdéscsoport esetében feltűnő, mennyire kevésbé mutat összefüggést a helyes válaszok aránya bármilyen társadalmi jellemzővel.¹³ Ez minden bizonnyal további vizsgálódás tárgya lehet, s felveti annak kérdését, hogy a tudásteszt kérdéseinek megválaszolása során mennyiben támaszkodtak külső forrásra (pl. google, wikipedia) a kitöltők.

¹³ Az összefüggések vizsgálatánál azokat az alapvetően szocio-demográfiai jellegű változókat vettük figyelembe, amelyeket a kérdőív korábbi kérdéseinek elemzésénél is bevontunk a vizsgálatba. Az iskolai teljesítmény egyéni és iskolai szintű mutatói feltehetőleg szorosabb összefüggést mutatnának a tudásteszt eredményeivel.

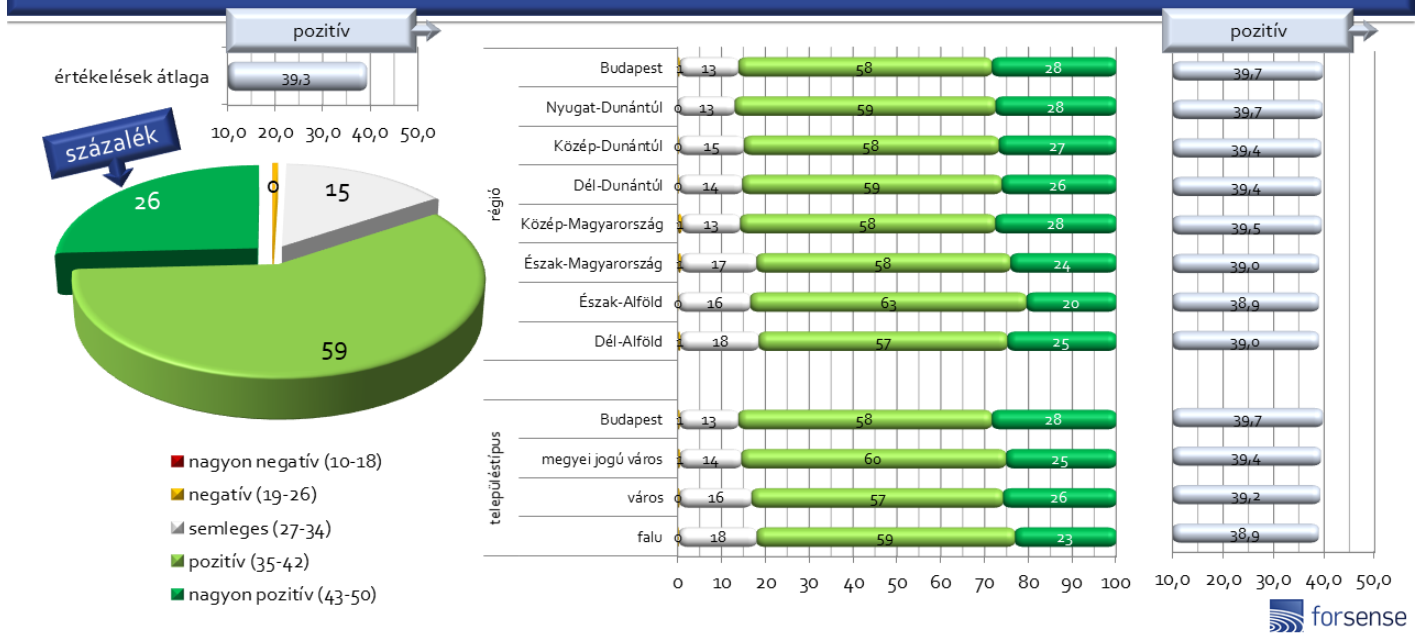

Diagramok

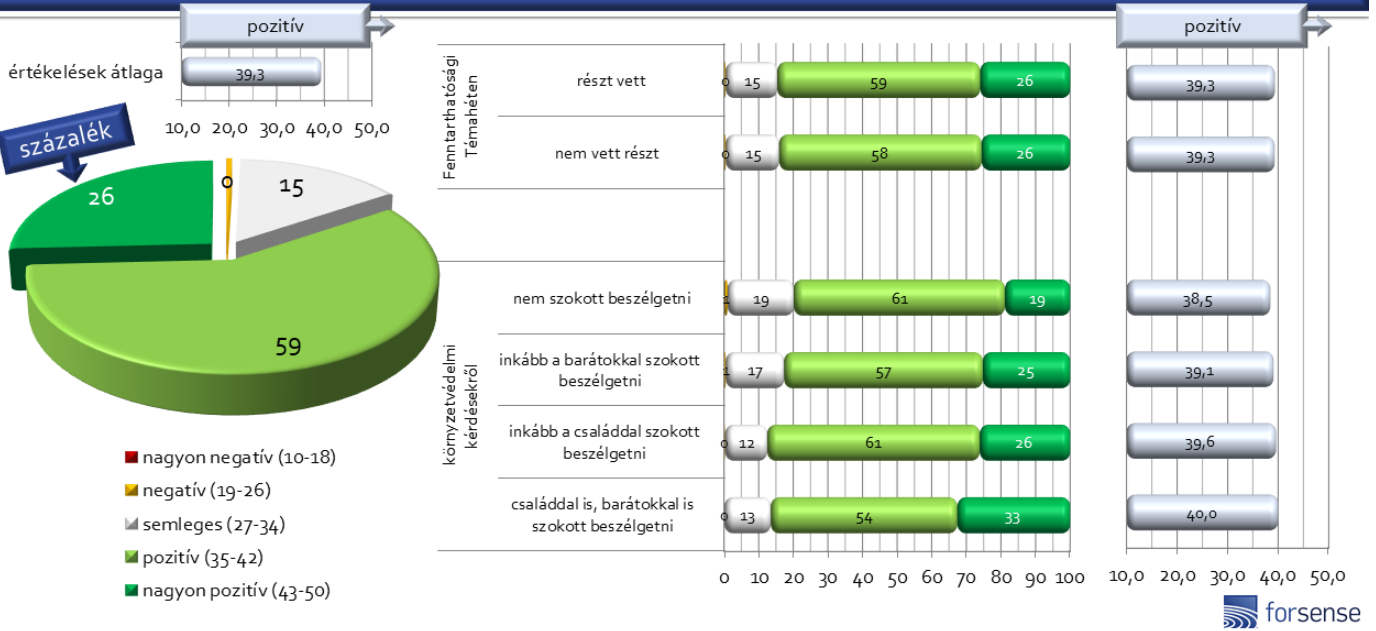
A környezeti attitűdök megoszlása a NEP-skála pontértékei alapján

A környezeti attitűdök megoszlása a NEP-skála pontértékei alapján

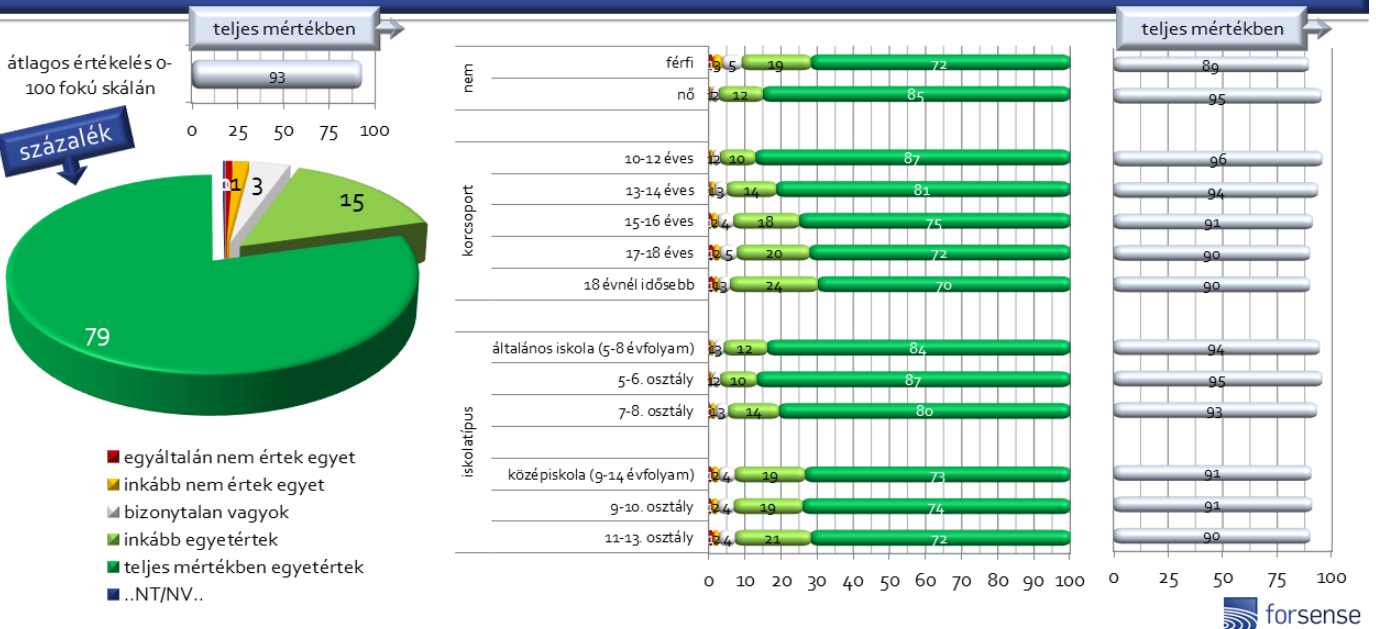

A környezeti attitűdök megoszlása a NEP-skála pontértékei alapján

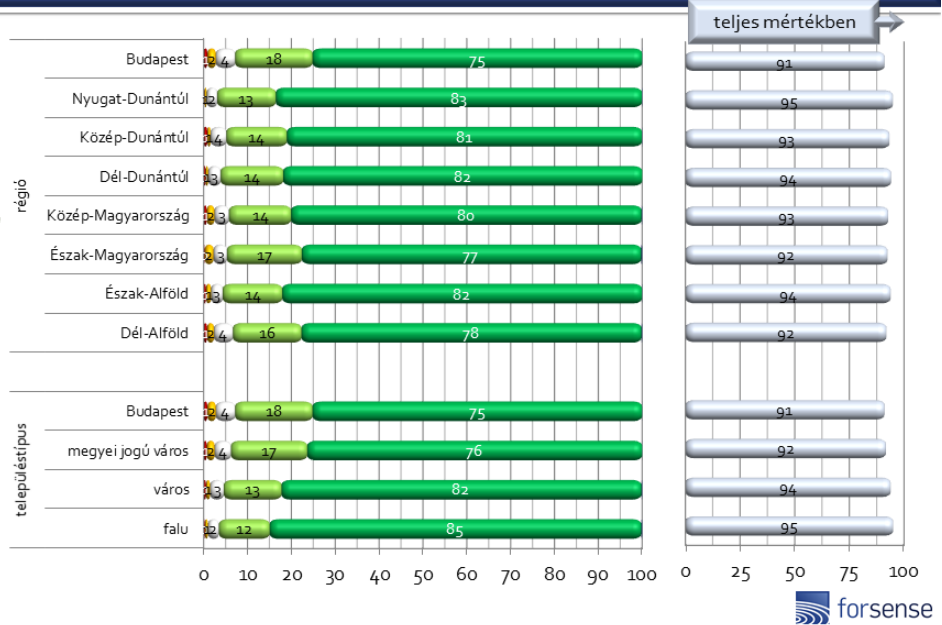
A növényeknek és az állatoknak ugyanannyi joguk van élni, mint az embereknek.

Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

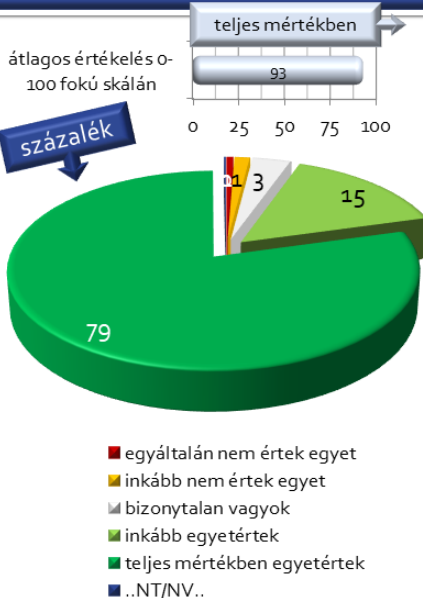
A növényeknek és az állatoknak ugyanannyi joguk van élni, mint az embereknek.

Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

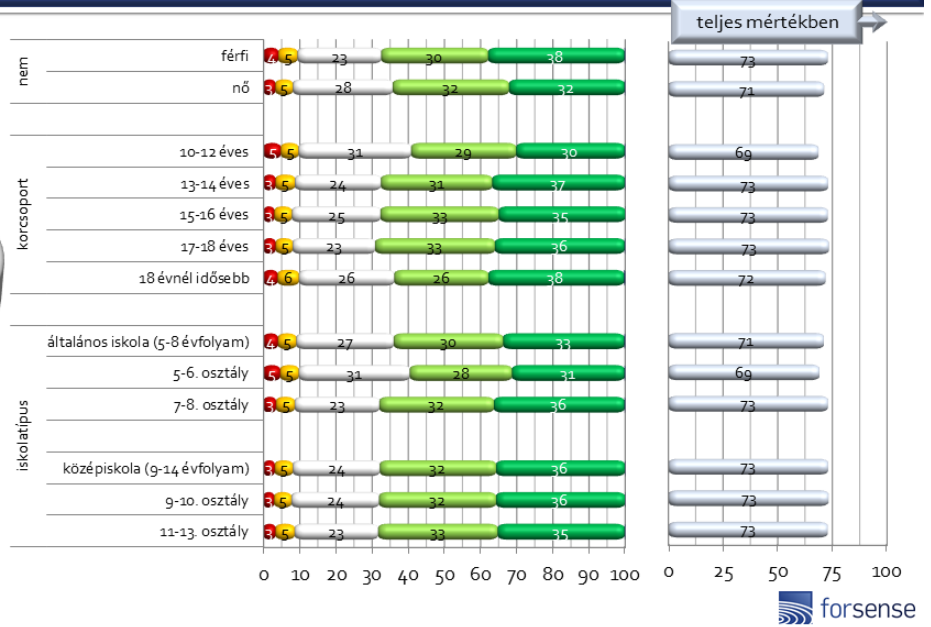
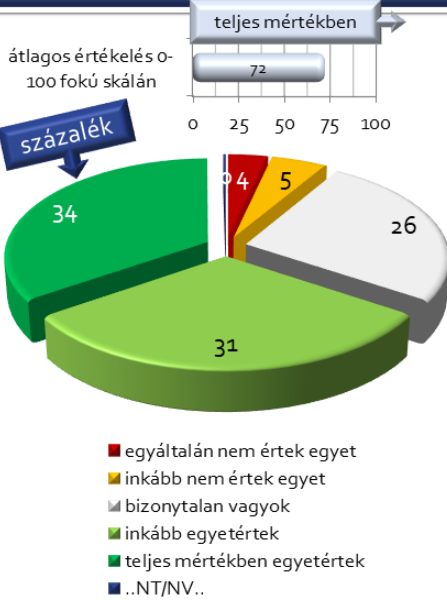

A növényeknek és az állatoknak ugyanannyi joguk van élni, mint az embereknek.

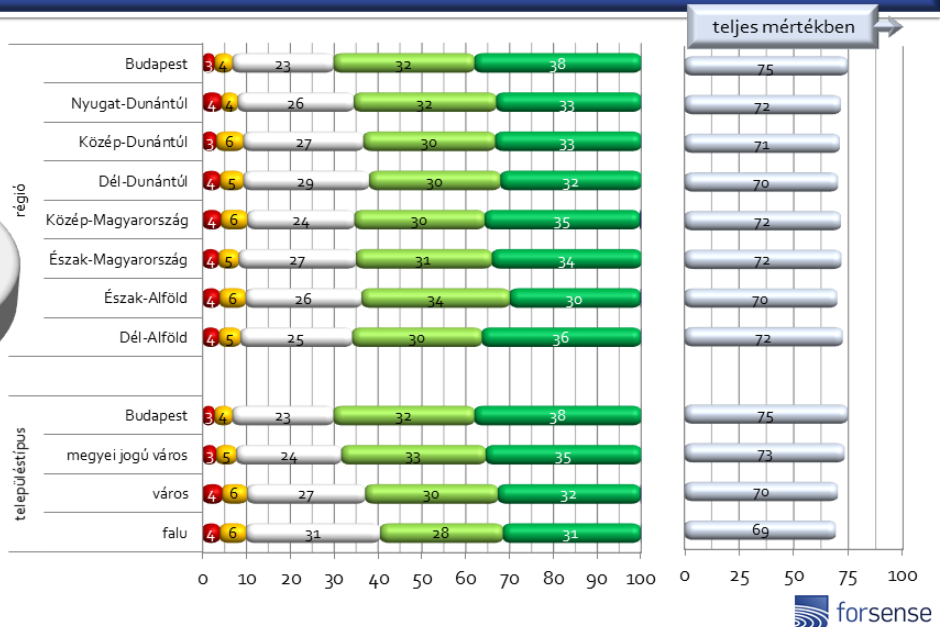
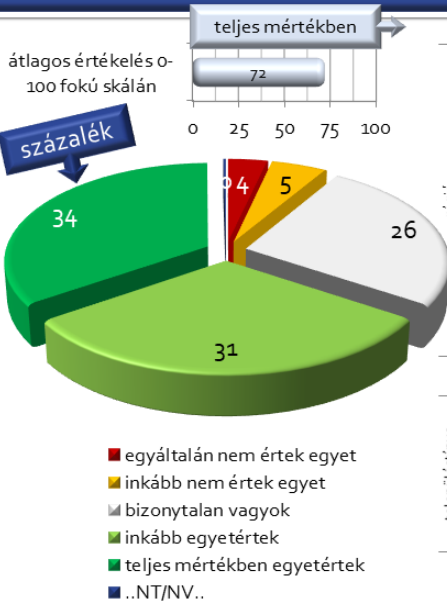
Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

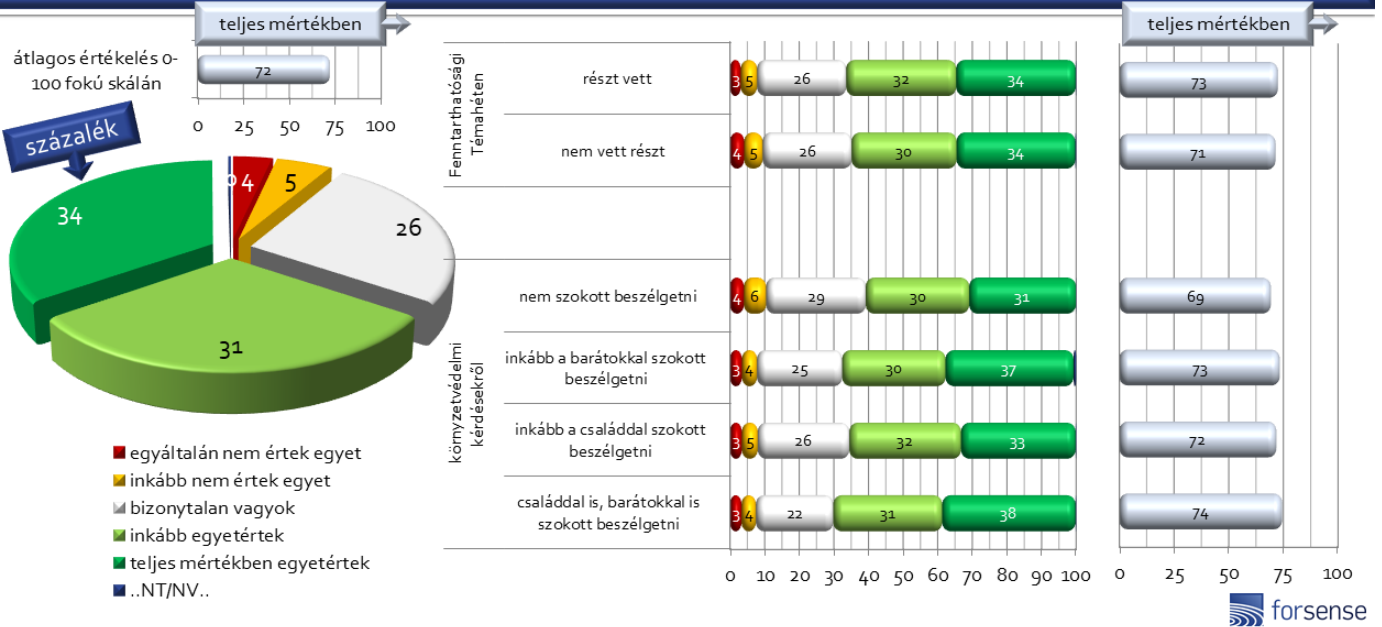
Túl sok (vagy majdnem túl sok) ember él már a Földön. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

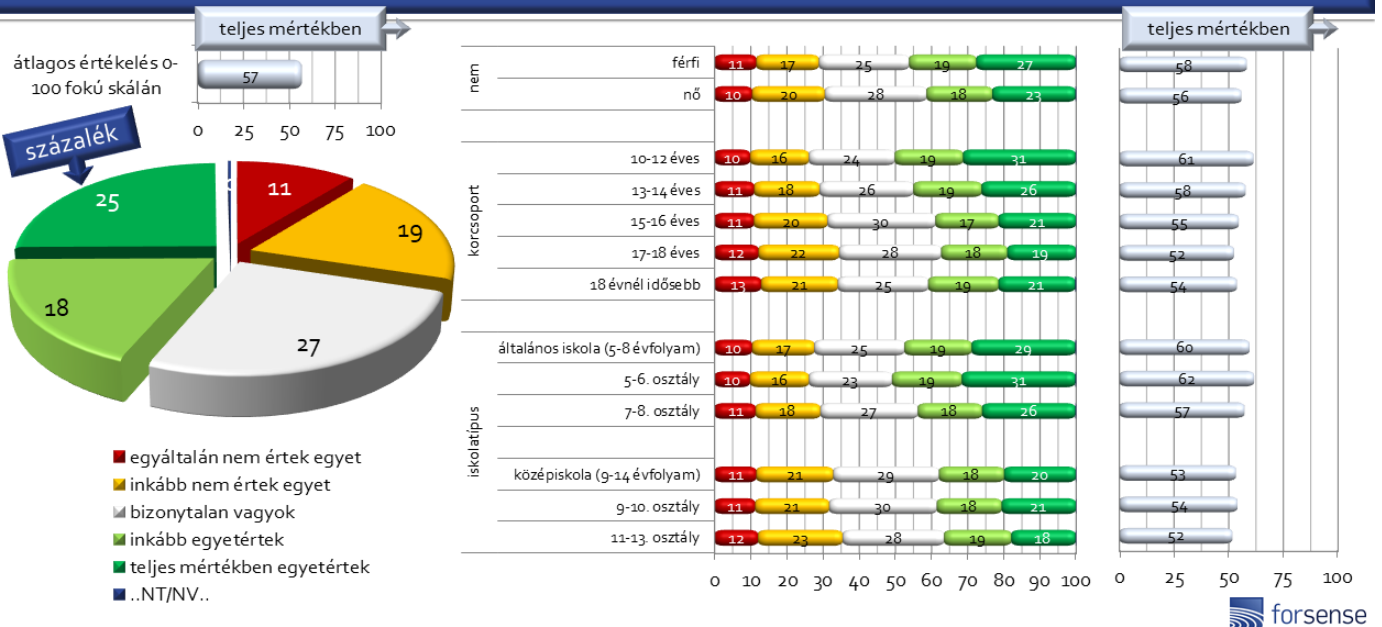
Túl sok (vagy majdnem túl sok) ember él már a Földön. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

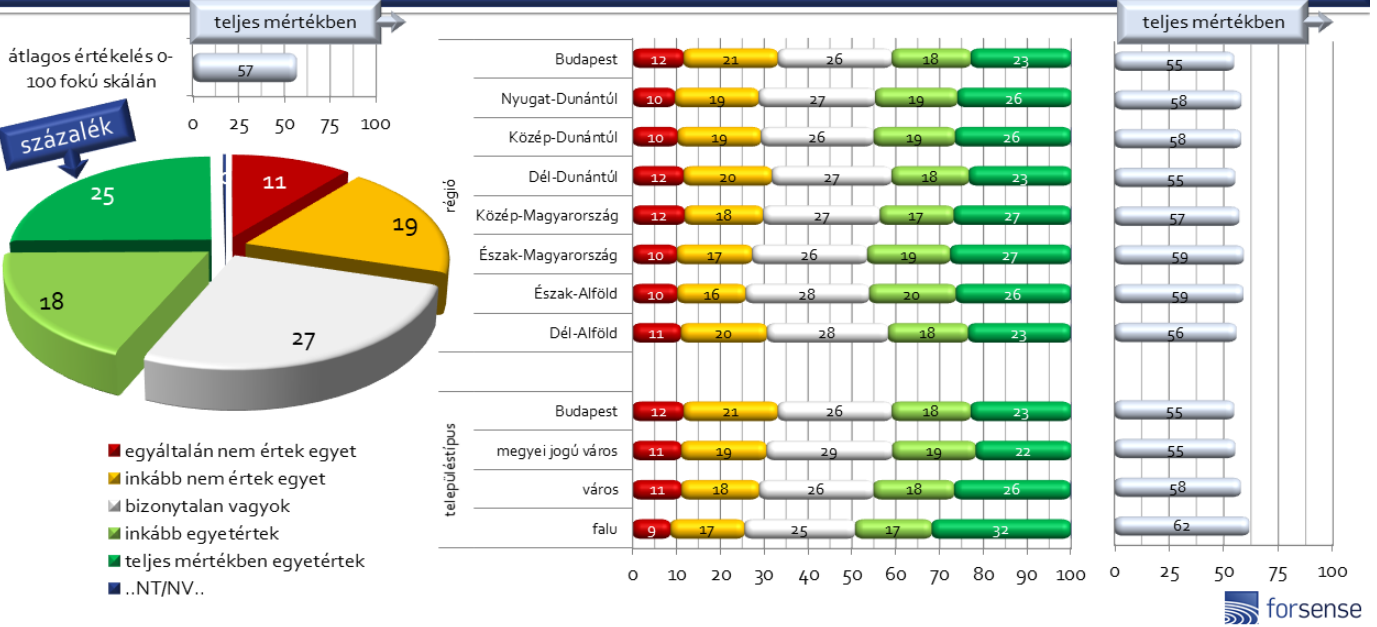
Túl sok (vagy majdnem túl sok) ember él már a Földön. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

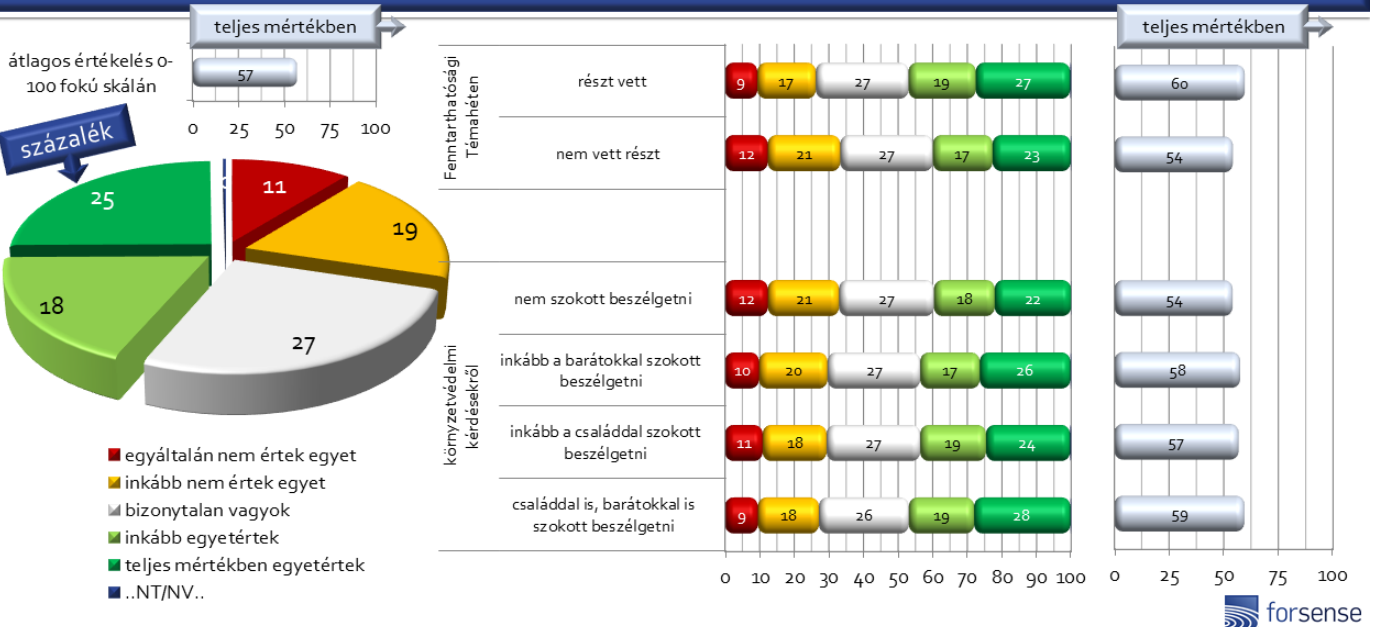
Az emberiség elég értelmes ahhoz, hogy ne hagyja tönkretenni a Földet. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

Az emberiség elég értelmes ahhoz, hogy ne hagyja tönkretenni a Földet. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

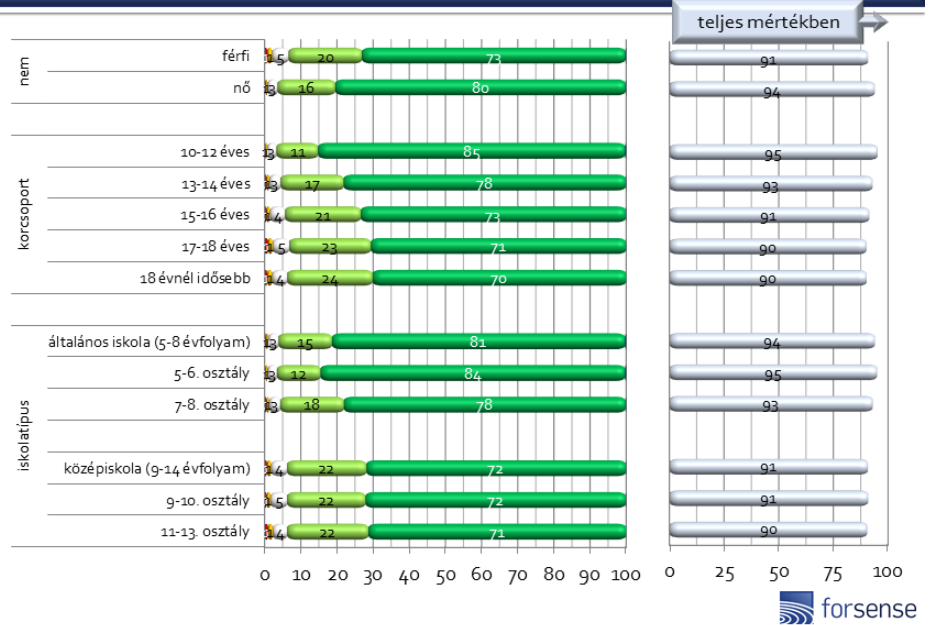

Az emberiség elég értelmes ahhoz, hogy ne hagyja tönkretenni a Földet. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

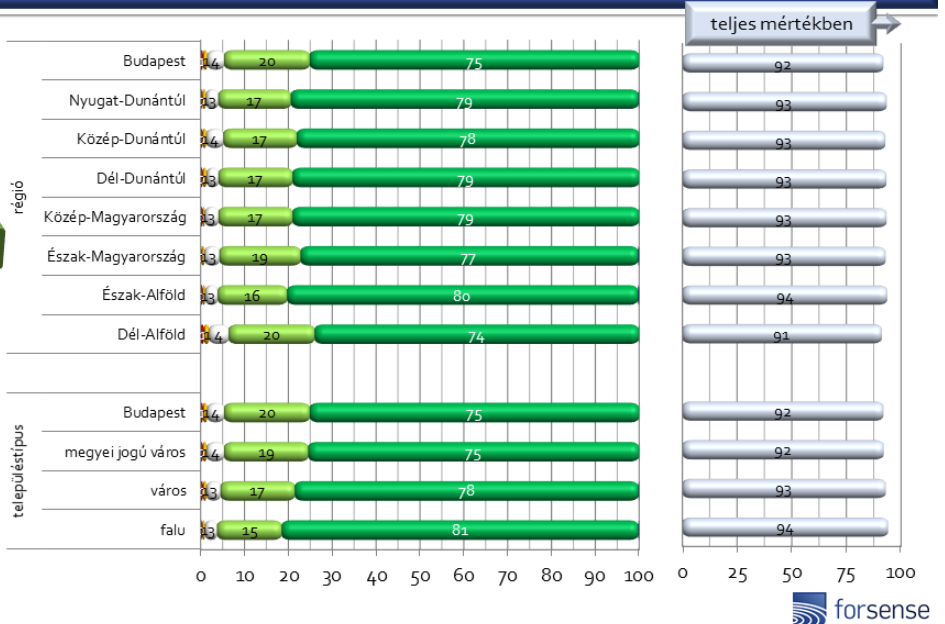
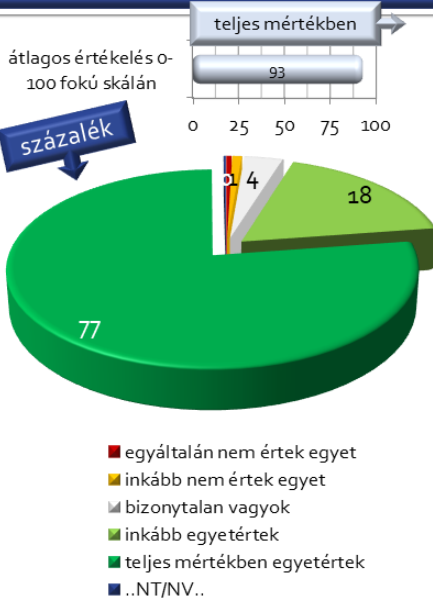
Az embereknek még mindig tiszteletben kell tartaniuk a természet törvényeit.

Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

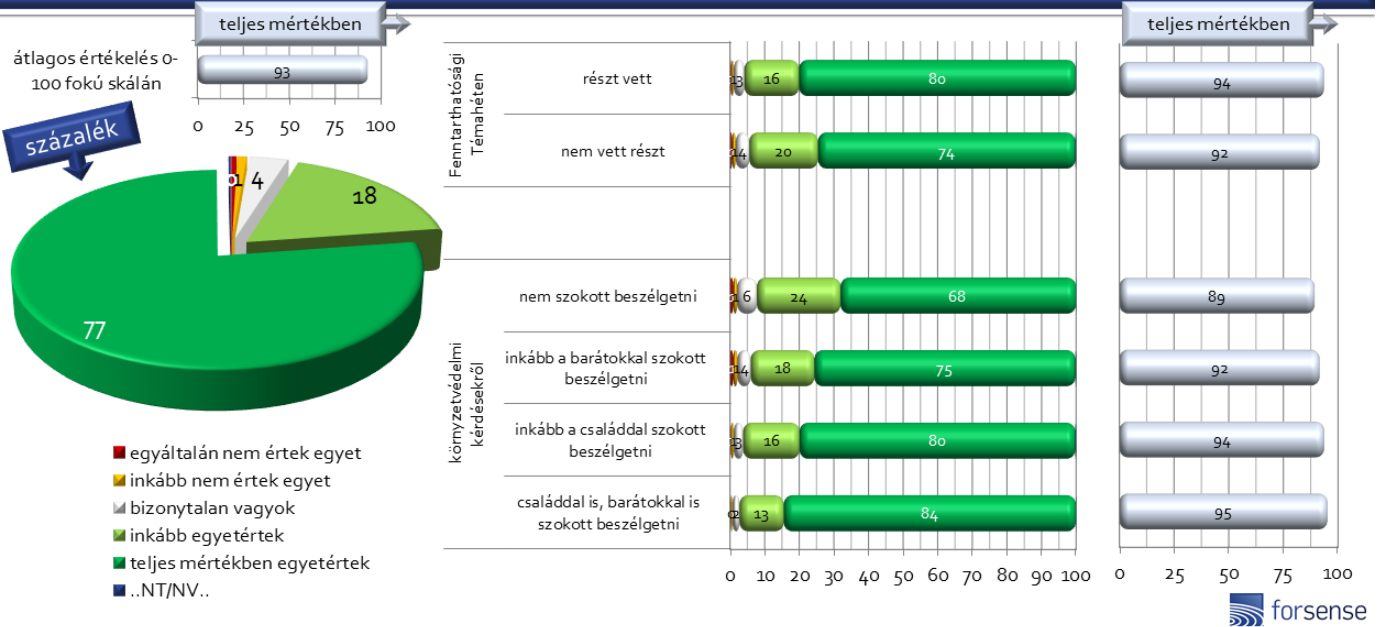
Az embereknek még mindig tiszteletben kell tartaniuk a természet törvényeit.

Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

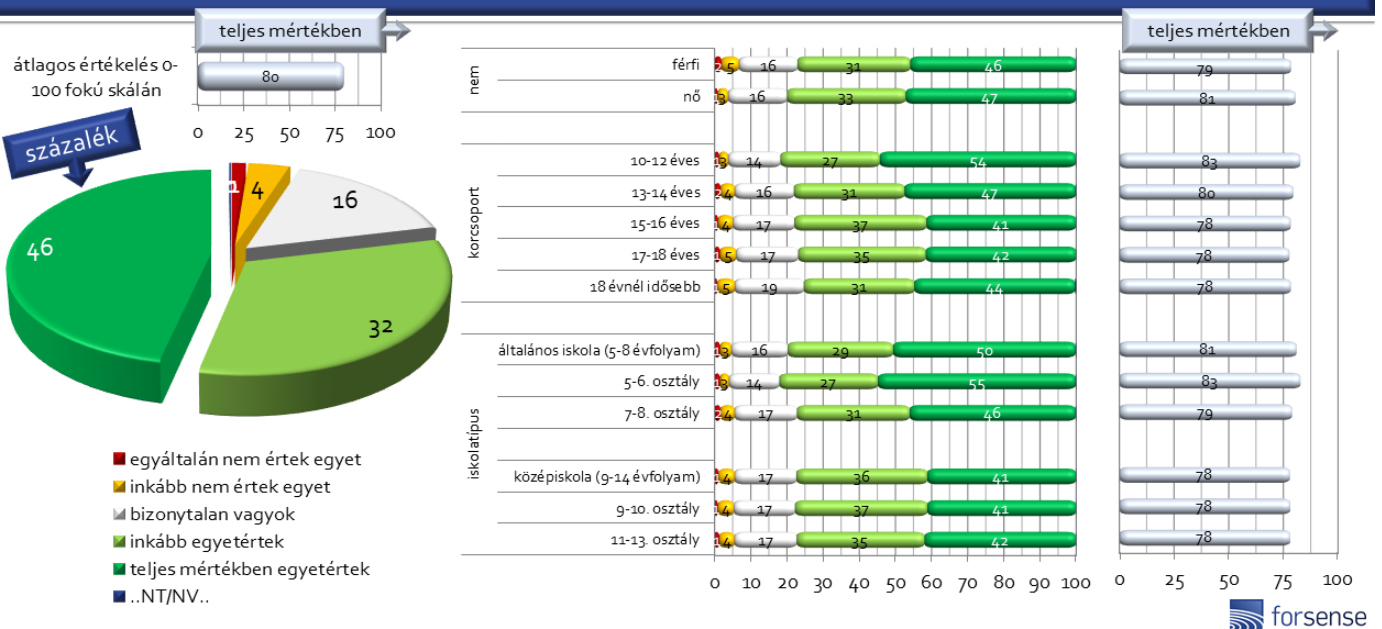
Az embereknek még mindig tiszteletben kell tartaniuk a természet törvényeit.

Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

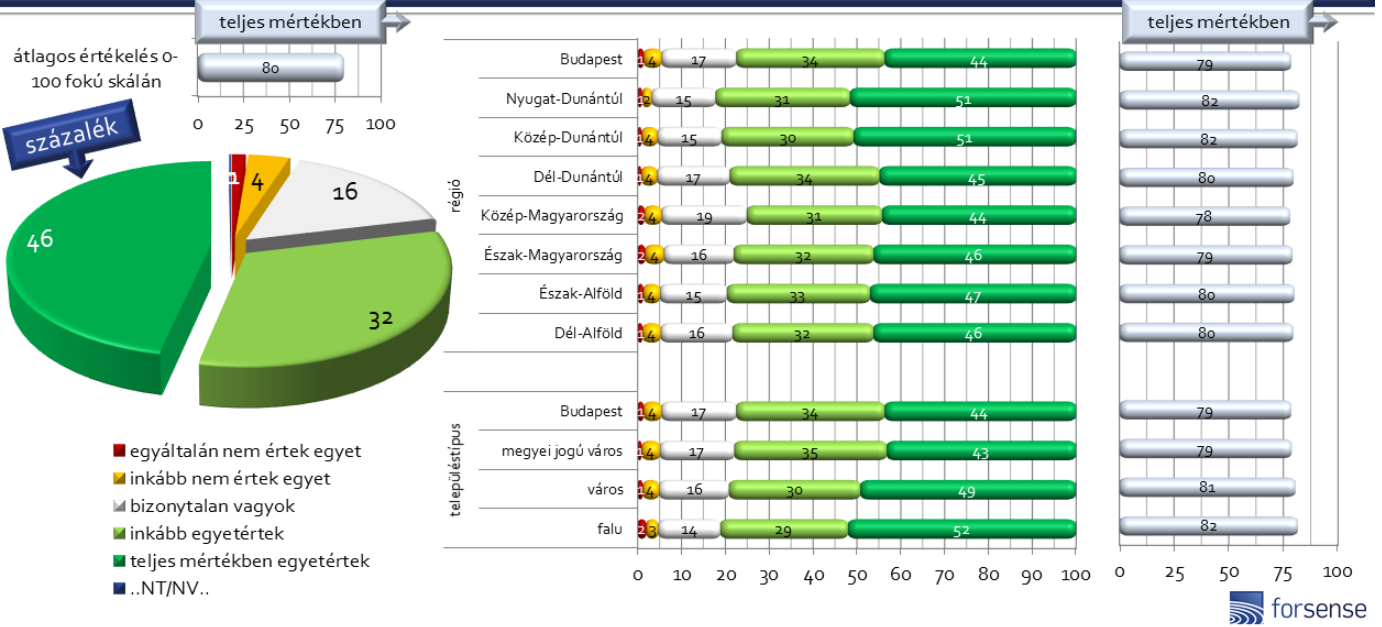
Nem vezet jóra, ha az emberek beleavatkoznak a természet dolgaiba.

Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

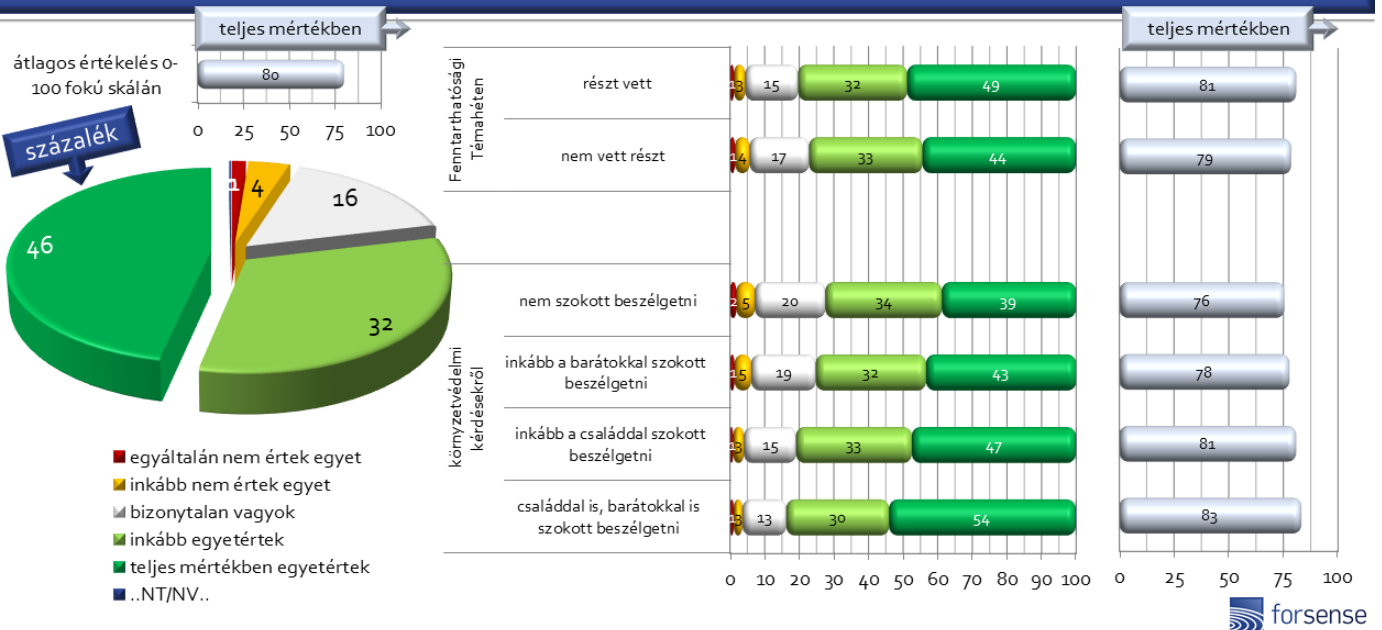

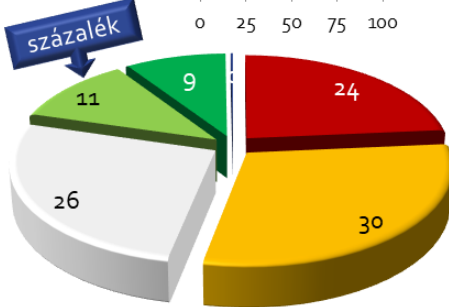
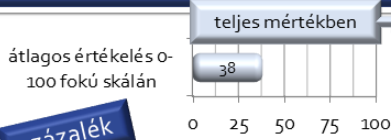
Nem vezet jóra, ha az emberek beleavatkoznak a természet dolgaiba. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

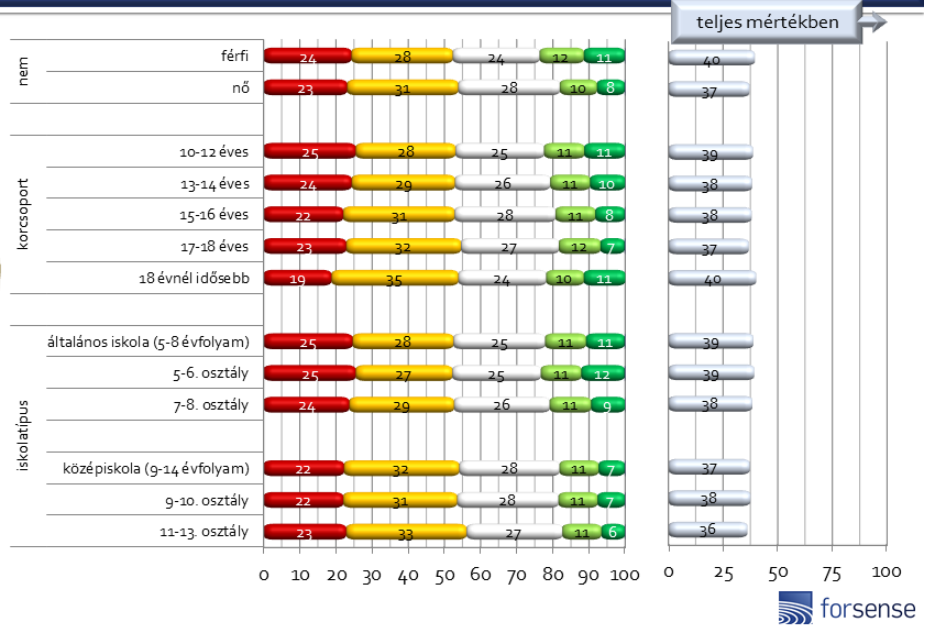
Nem vezet jóra, ha az emberek beleavatkoznak a természet dolgaiba. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

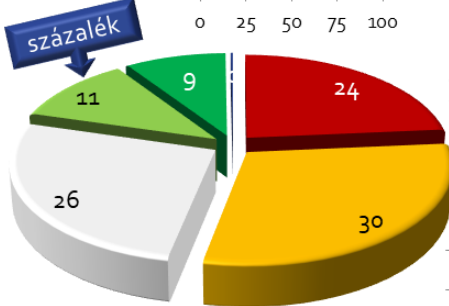
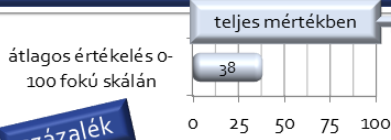
A természet elég erős ahhoz, hogy kezelni tudja modern életünk káros hatásait. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

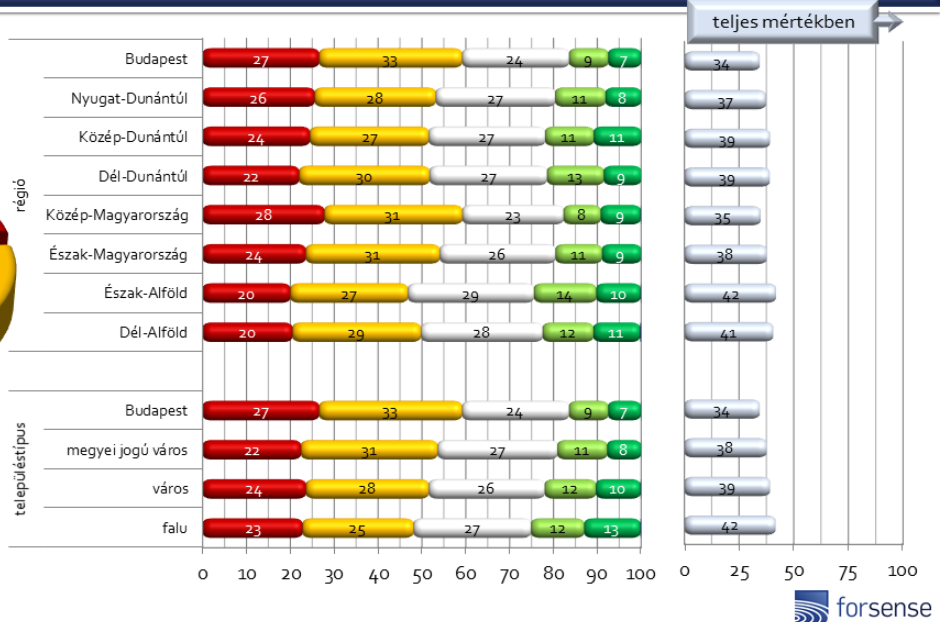
- egyáltalán nem értek egyet
- inkább nem értek egyet
- bizonytalan vagyok
- inkább egyetértek
- teljes mértékben egyetértek
- ..NT/NV..

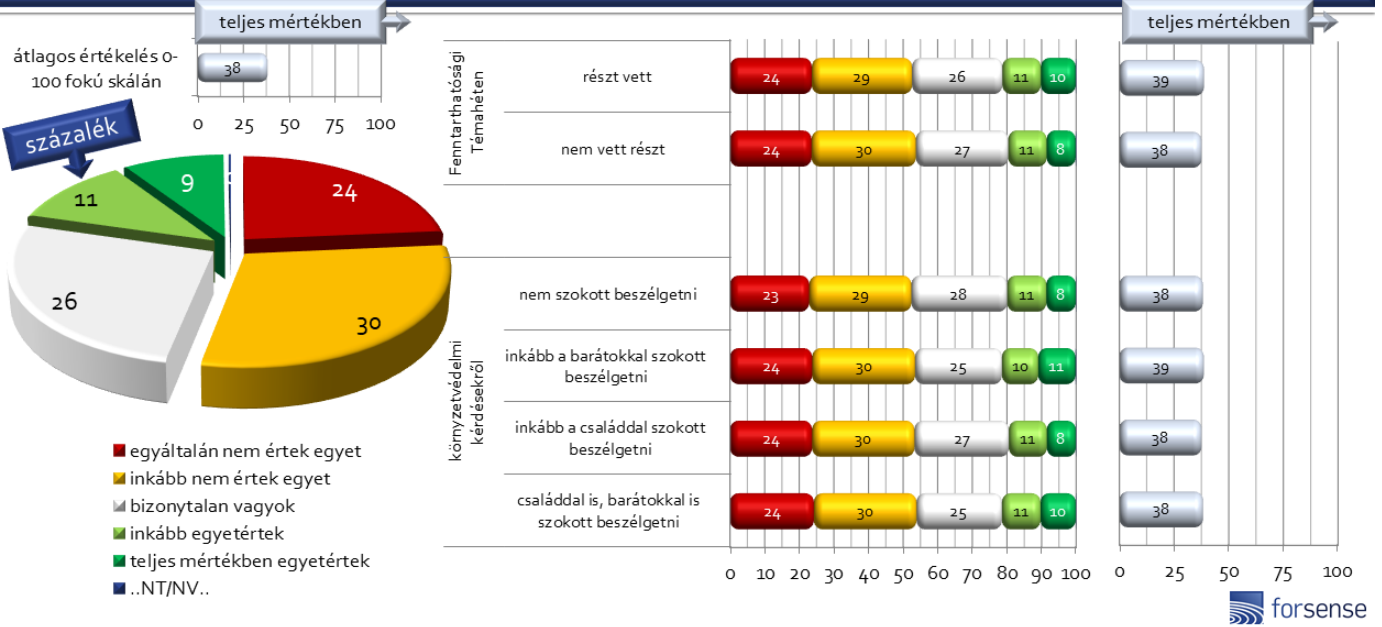
A természet elég erős ahhoz, hogy kezelni tudja modern életünk káros hatásait. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

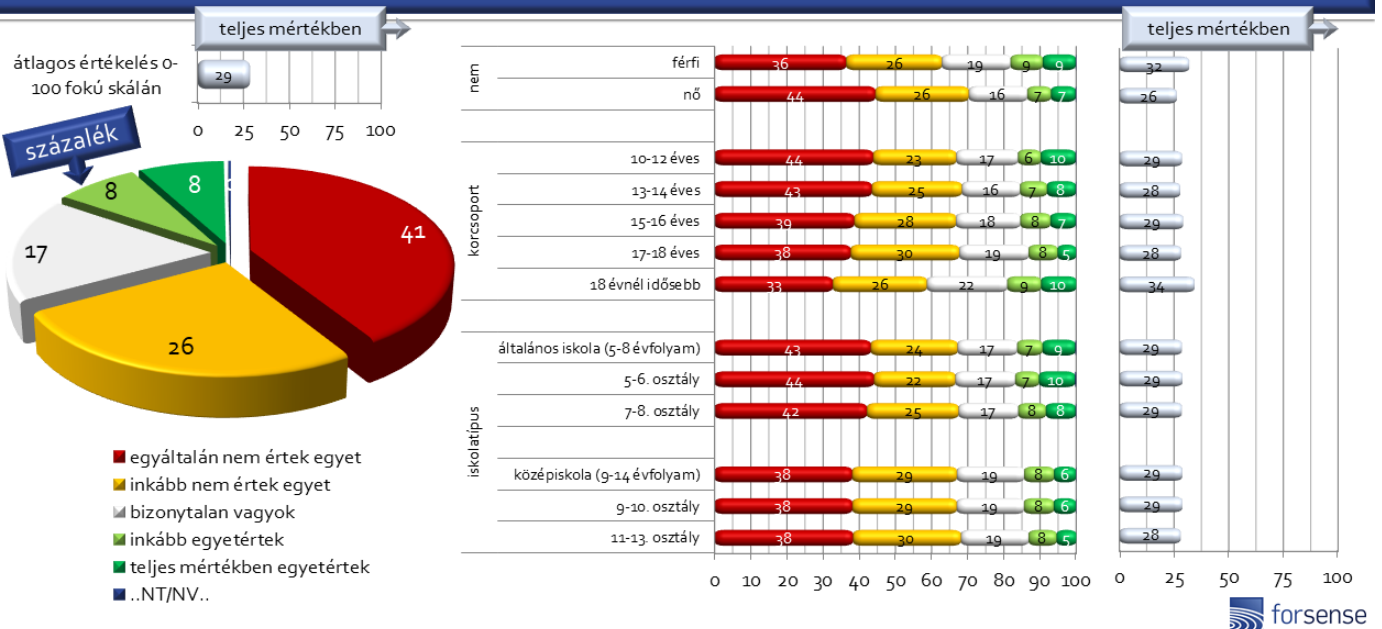
- egyáltalán nem értek egyet
- inkább nem értek egyet
- bizonytalan vagyok
- inkább egyetértek
- teljes mértékben egyetértek
- ..NT/NV..

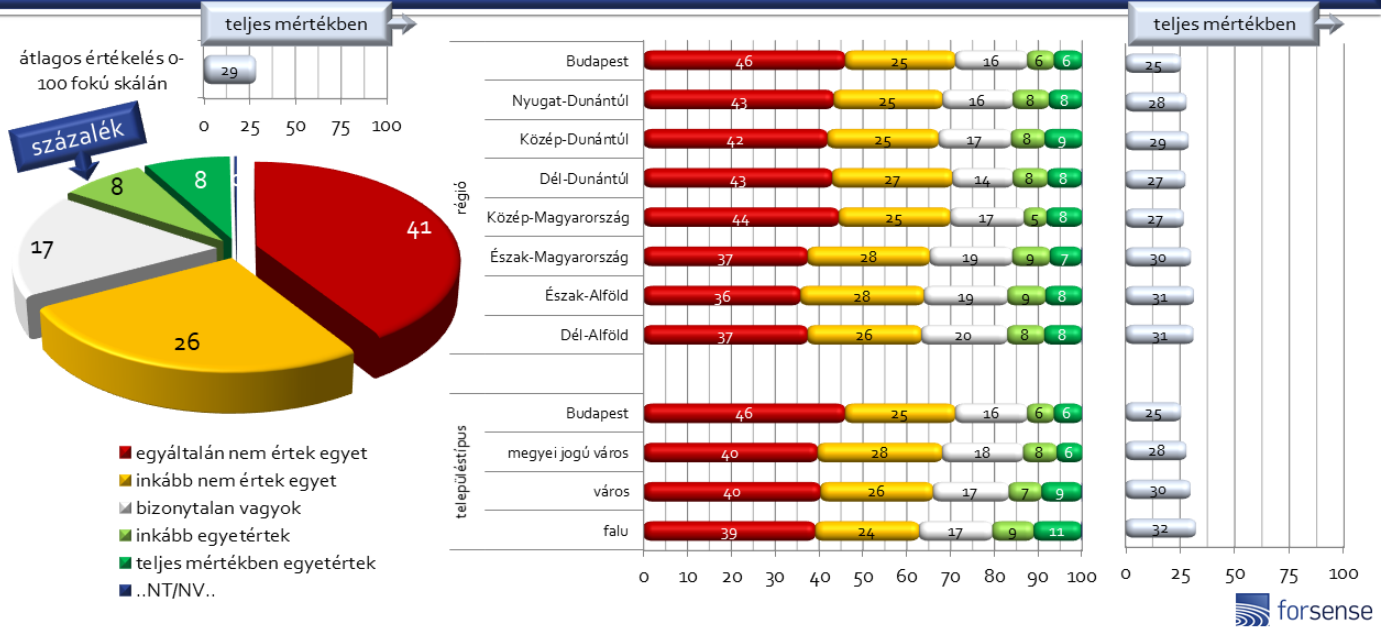
A természet elég erős ahhoz, hogy kezelni tudja modern életünk káros hatásait. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

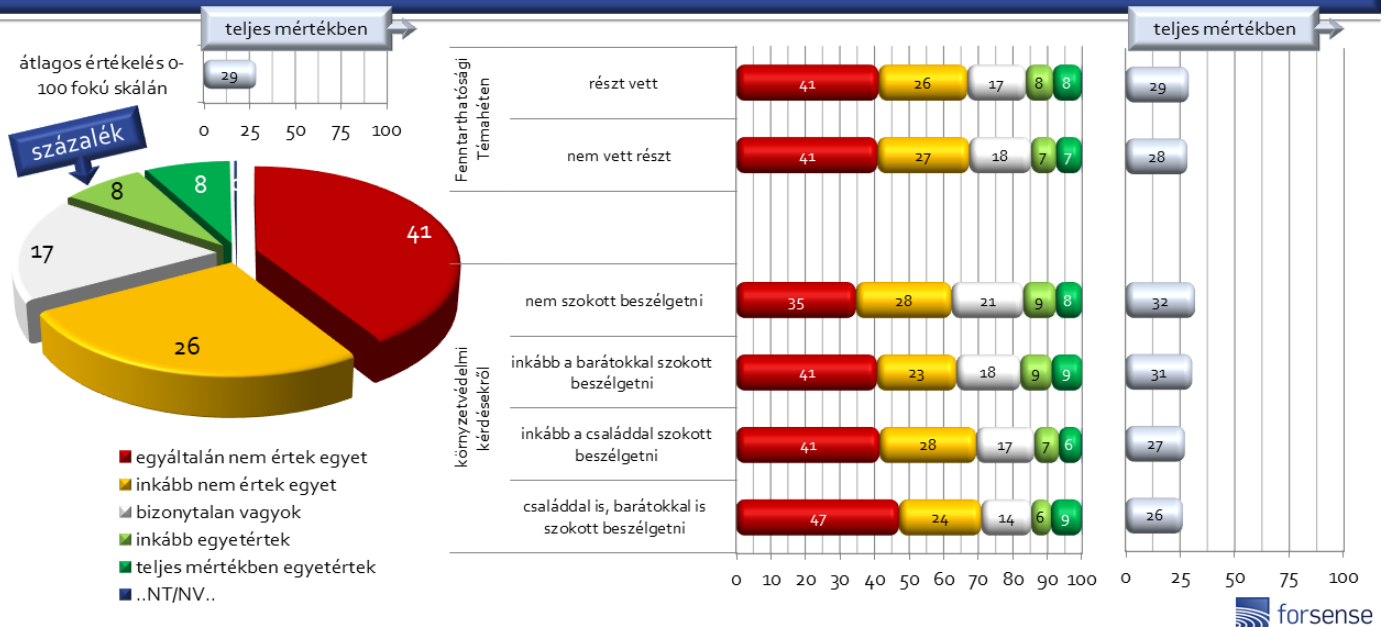
Az embereknek uralkodniuk kellene a természet többi része felett. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

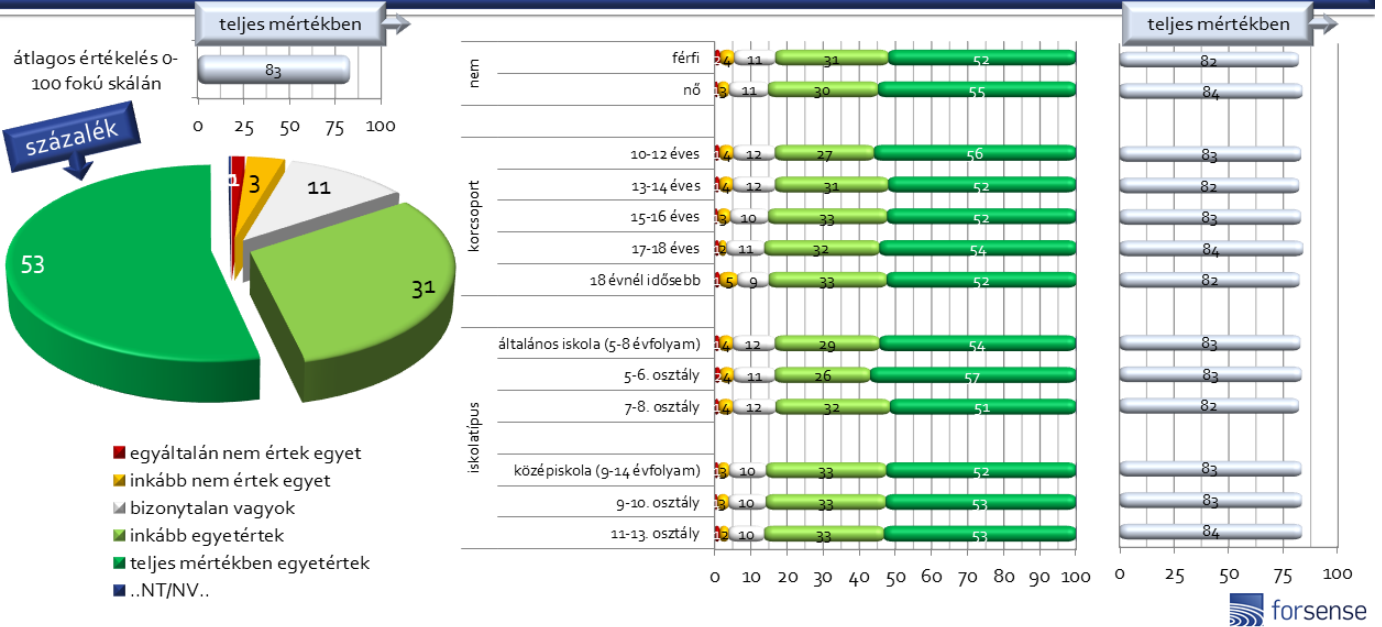
Az embereknek uralkodniuk kellene a természet többi része felett. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

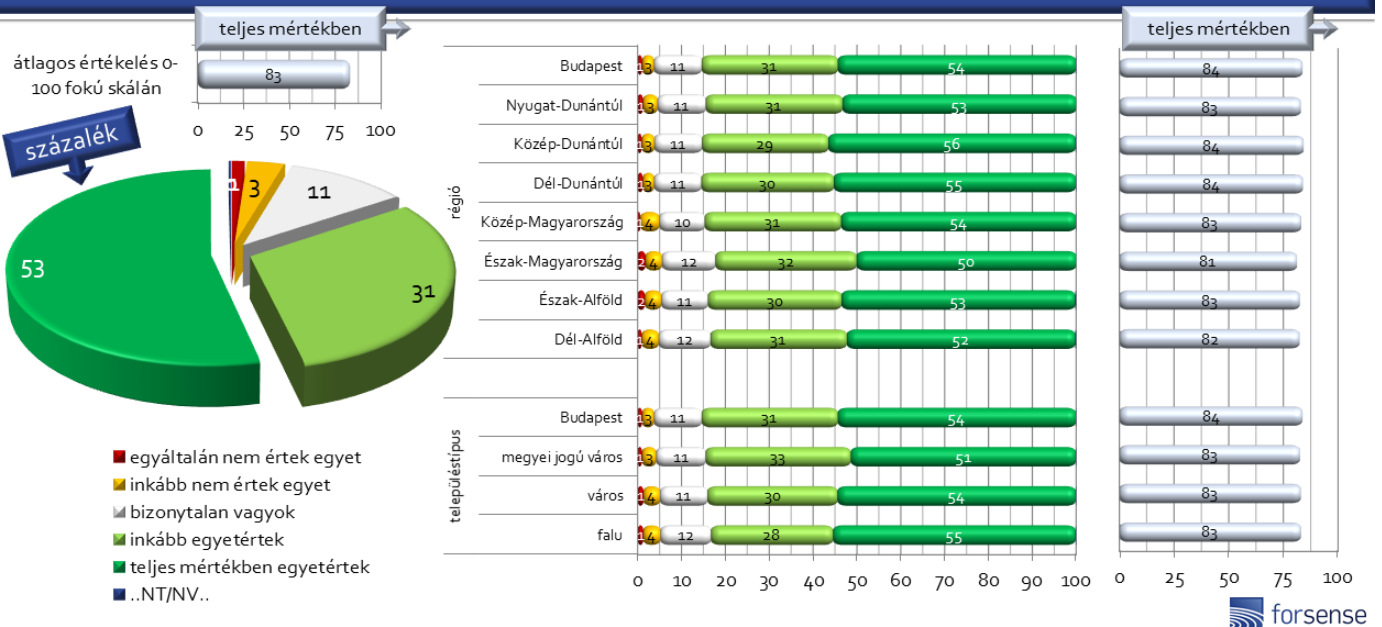
Az embereknek uralkodniuk kellene a természet többi része felett. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

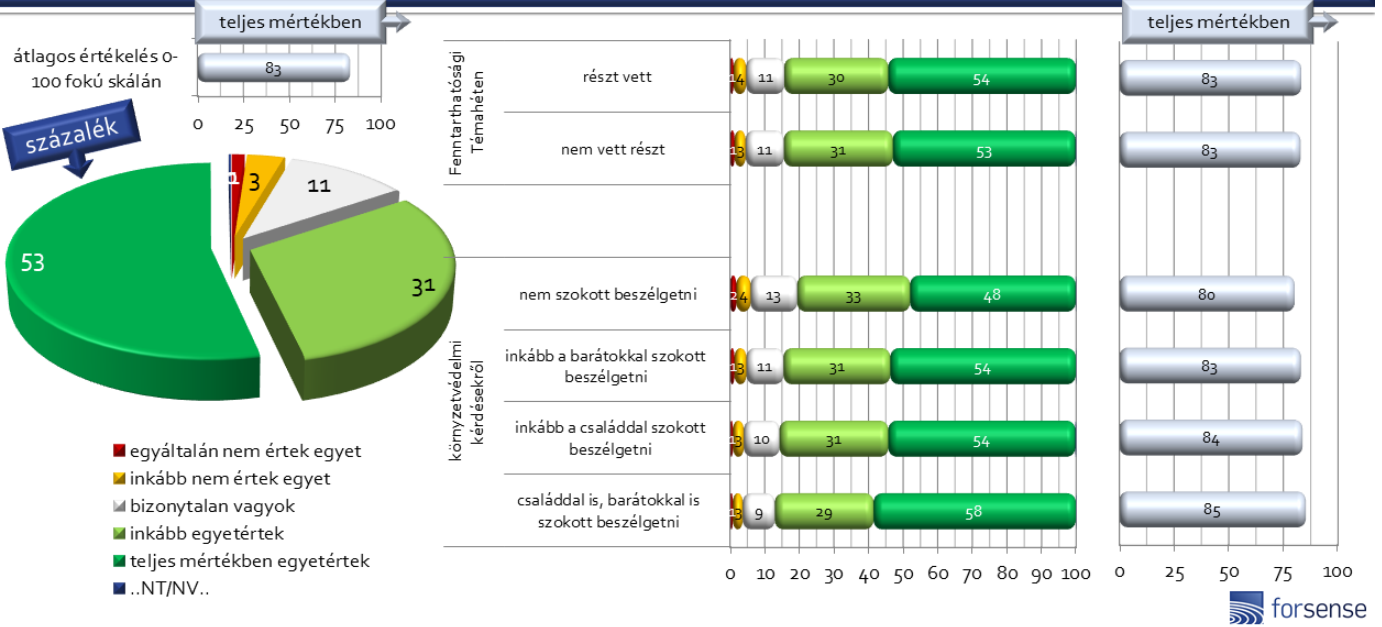
Az emberiség rosszul bánik a természettel. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

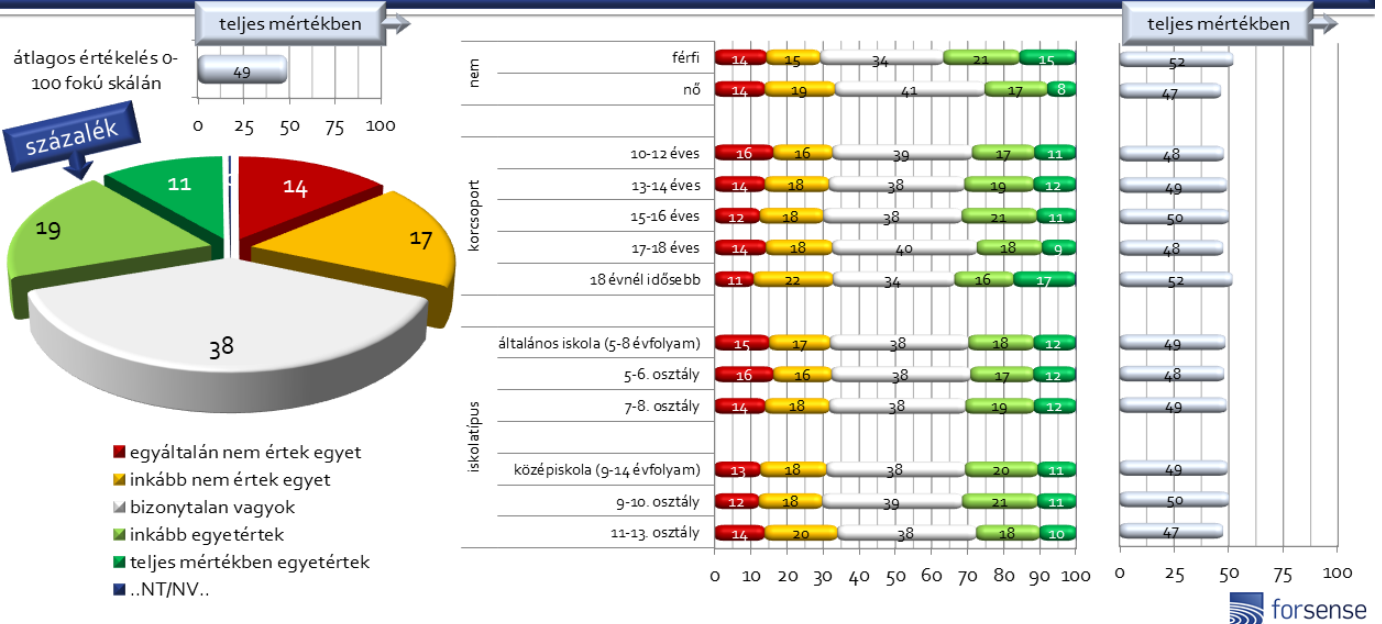
Az emberiség rosszul bánik a természettel. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

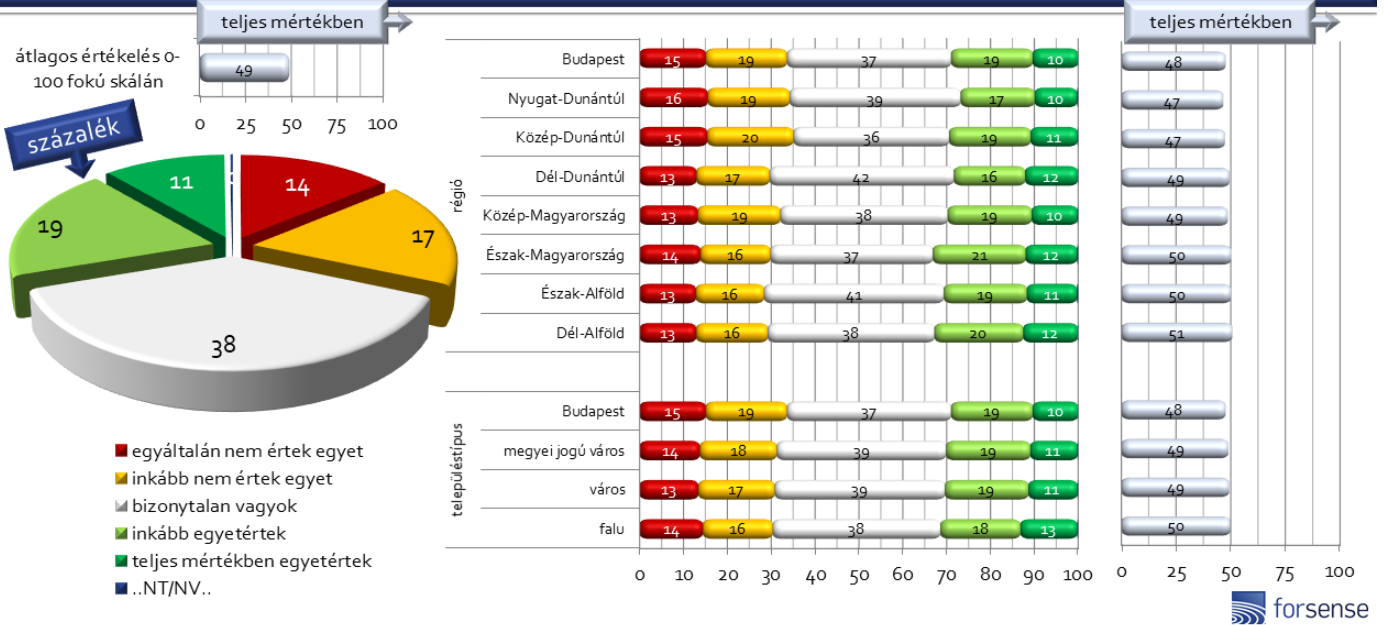
Az emberiség rosszul bánik a természettel. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

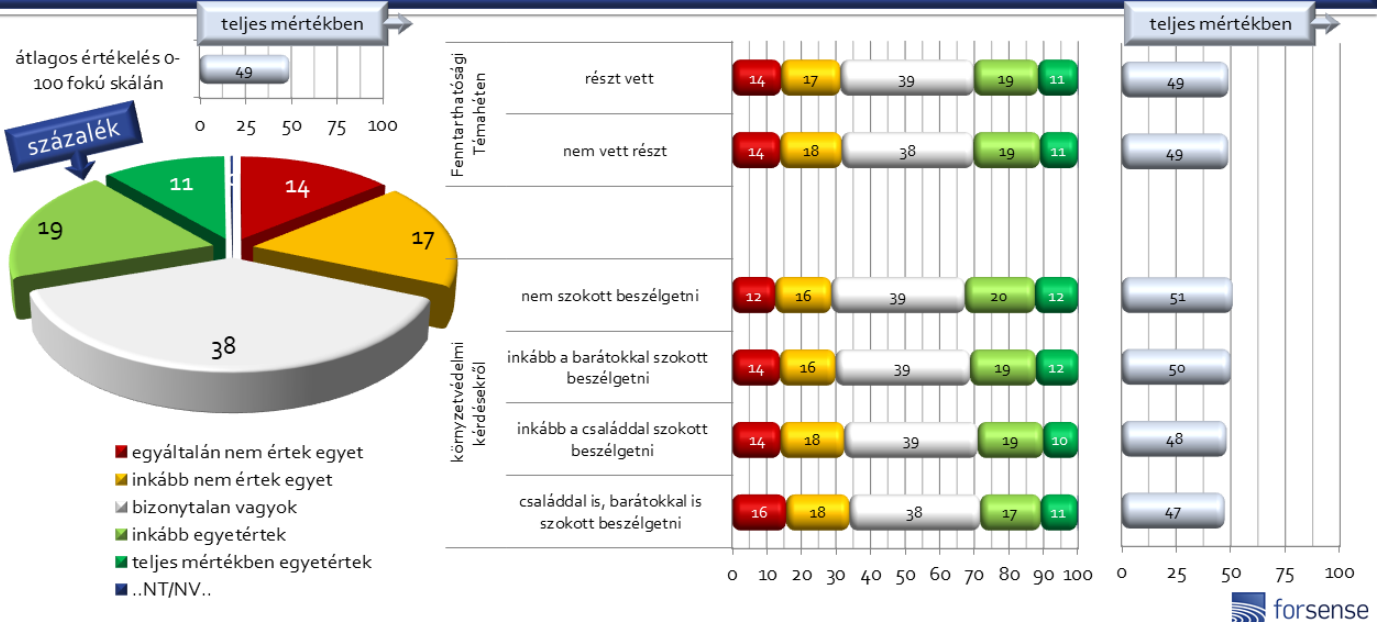
Az emberiség egy nap eleget fog tudni a természet működéséről ahhoz, hogy képes legyen irányítani. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

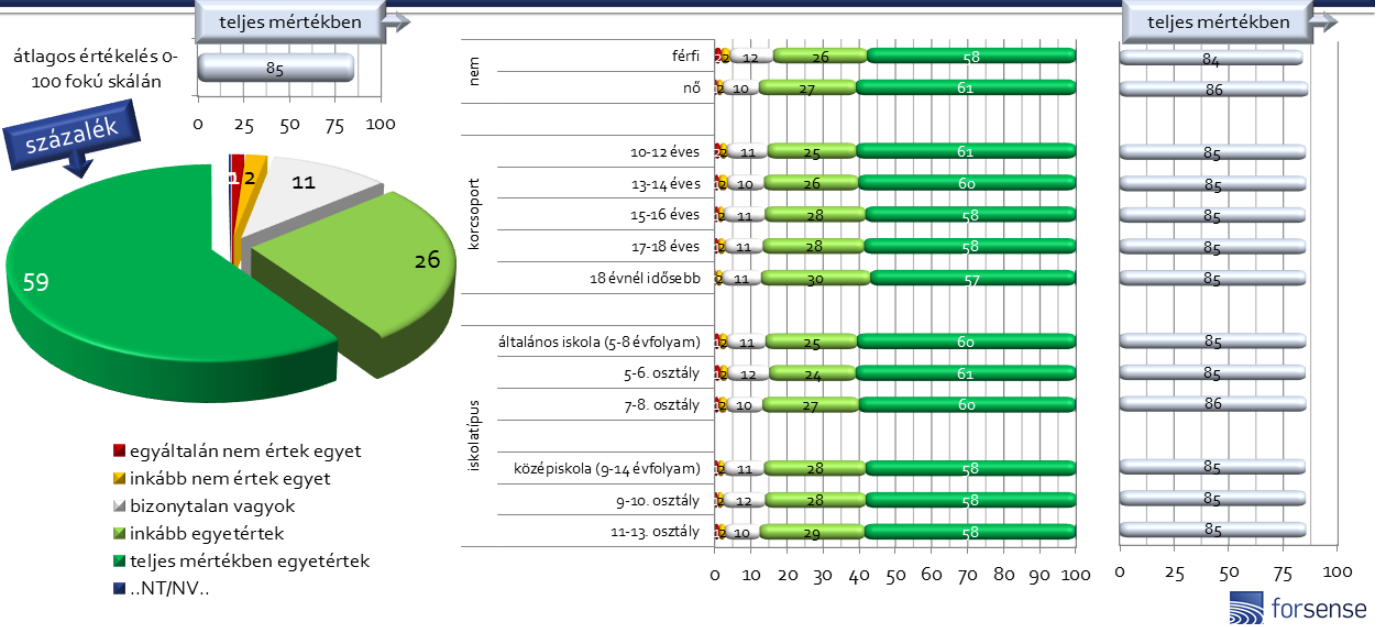
Az emberiség egy nap eleget fog tudni a természet működéséről ahhoz, hogy képes legyen irányítani. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

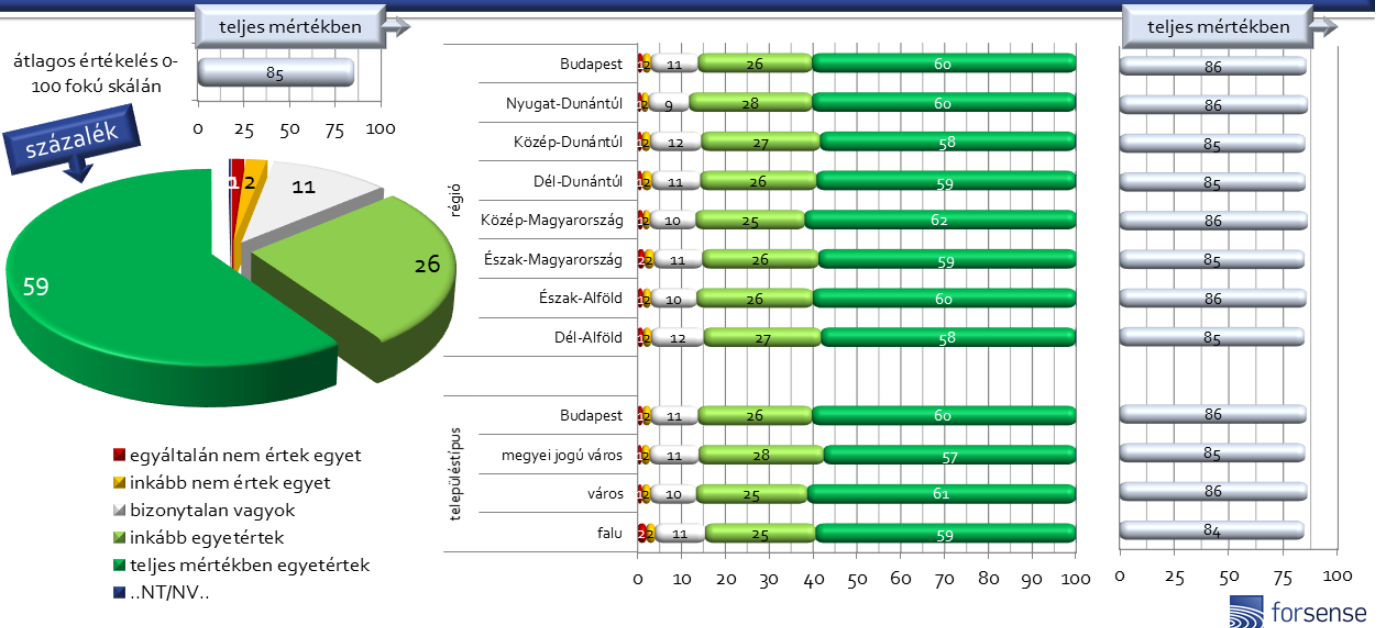
Az emberiség egy nap eleget fog tudni a természet működéséről ahhoz, hogy képes legyen irányítani. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

Ha nem változnak a dolgok, hamarosan nagy környezeti katasztrófát fogunk megélni. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

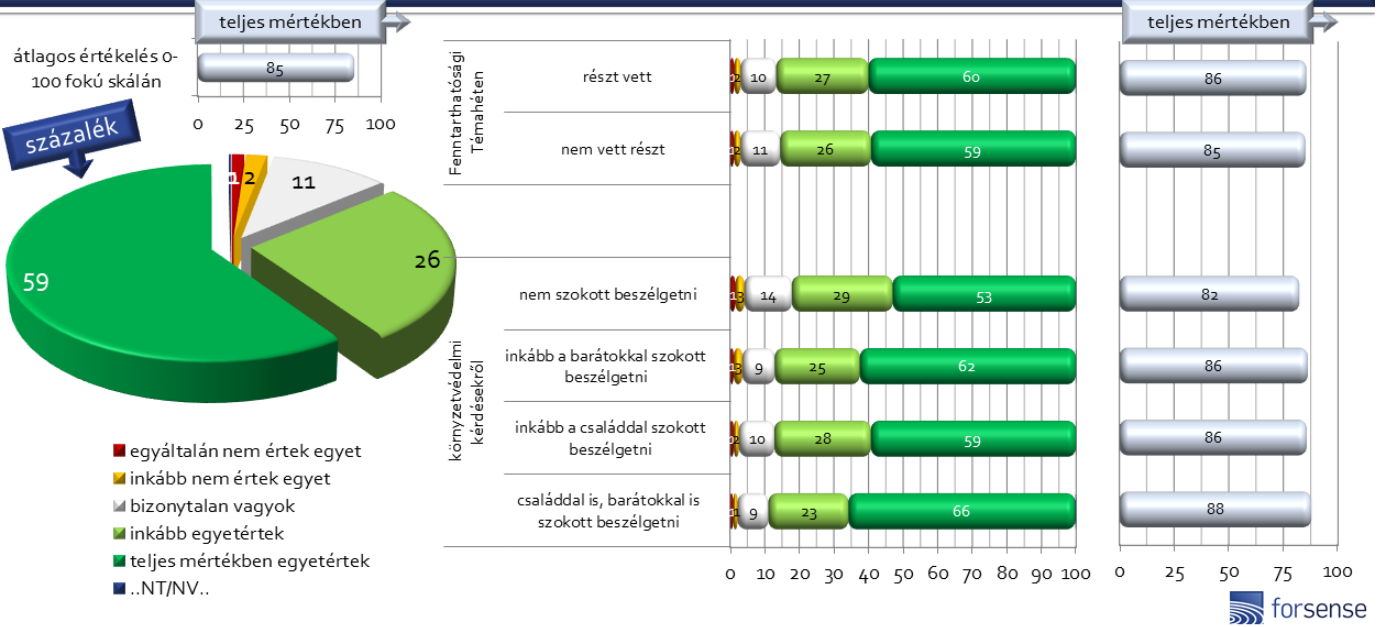

Ha nem változnak a dolgok, hamarosan nagy környezeti katasztrófát fogunk megélni. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

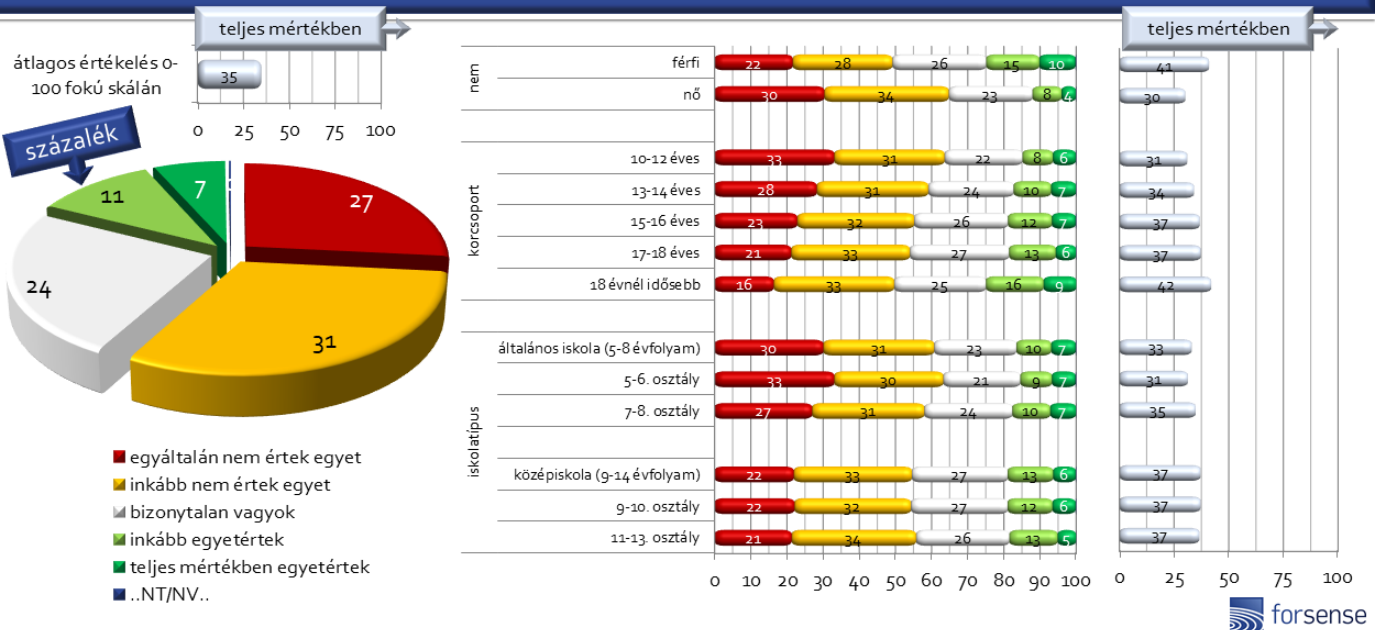

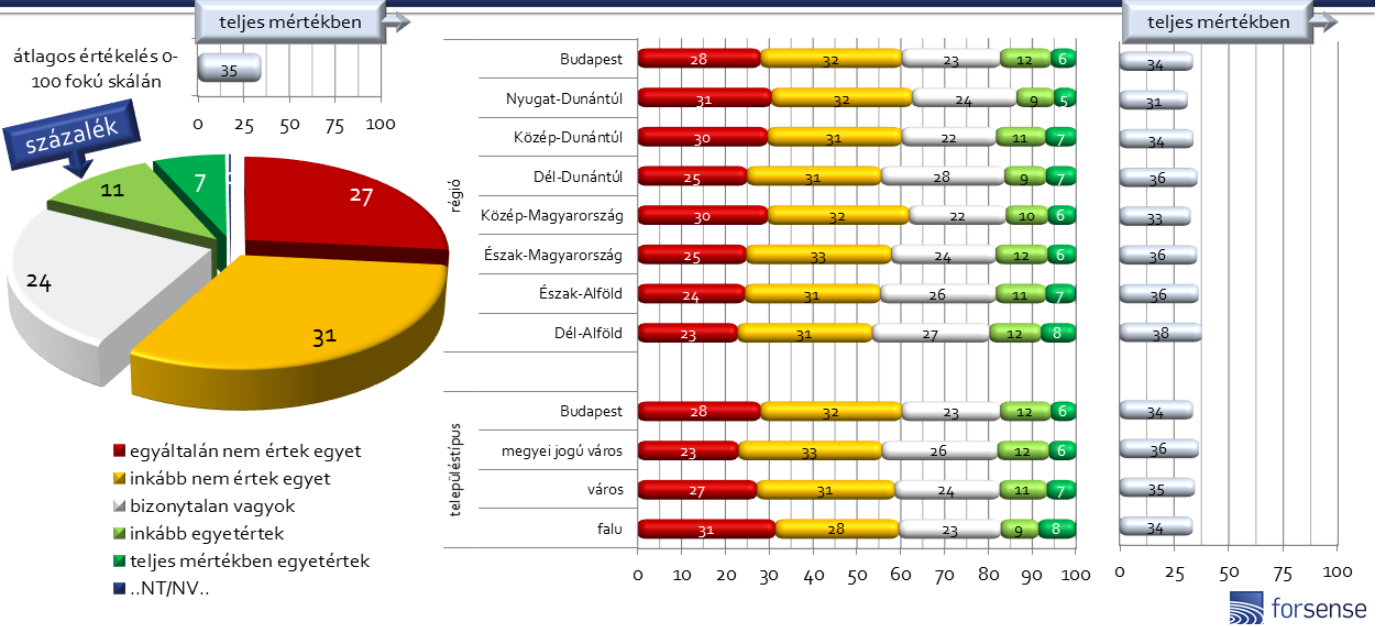
Ha nem változnak a dolgok, hamarosan nagy környezeti katasztrófát fogunk megélni. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

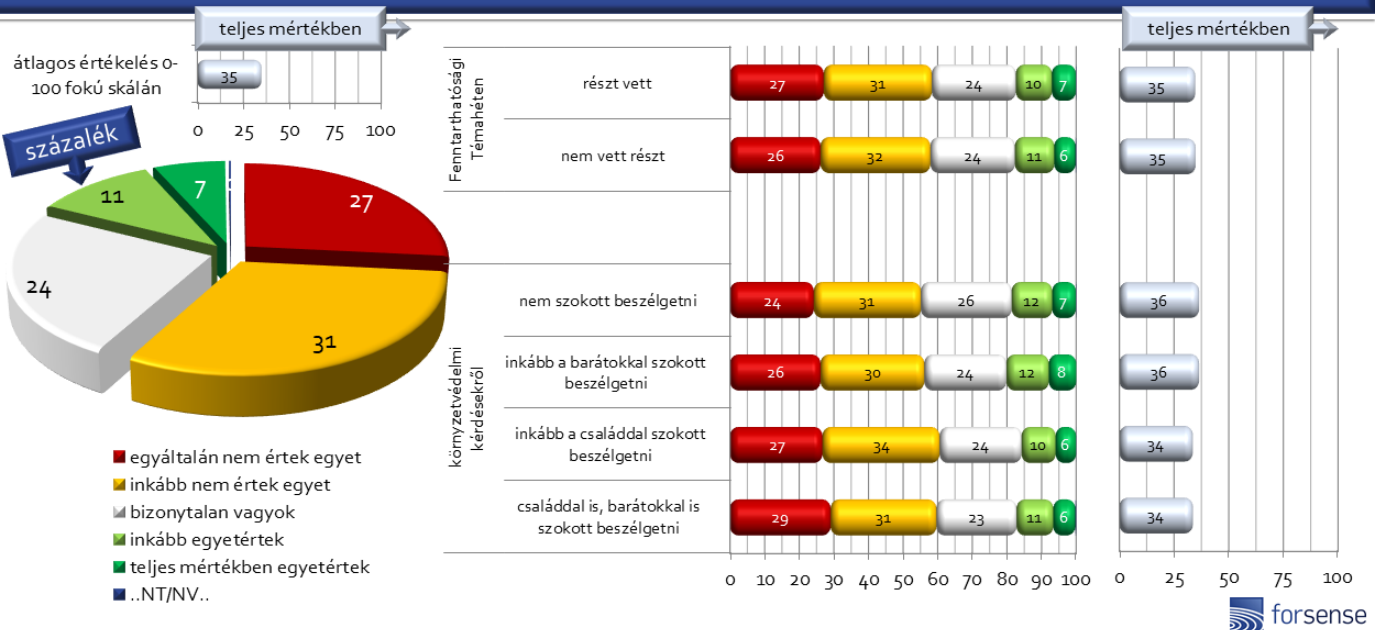
A technikai fejlődés képes megoldani minden környezeti problémát. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

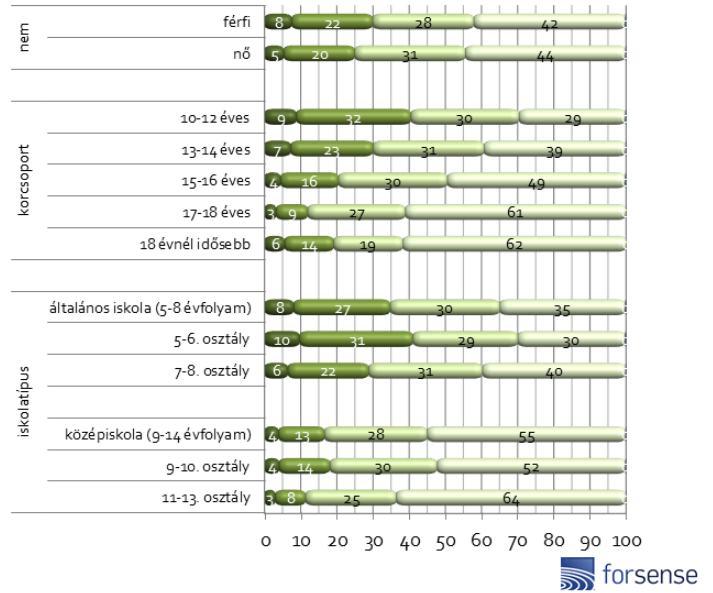
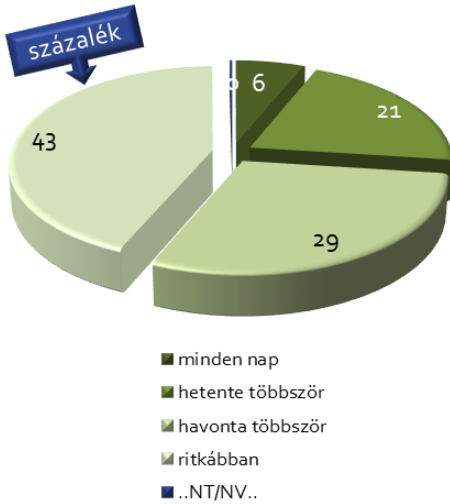
A technikai fejlődés képes megoldani minden környezeti problémát. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

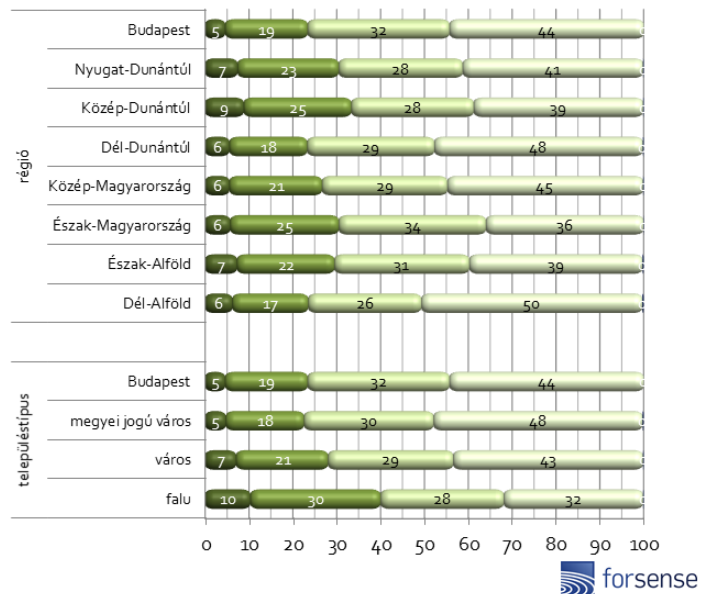
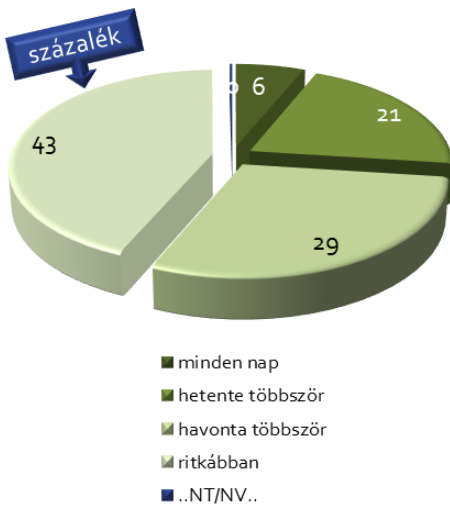
A technikai fejlődés képes megoldani minden környezeti problémát. Mennyire értesz egyet ezzel a megállapítással?

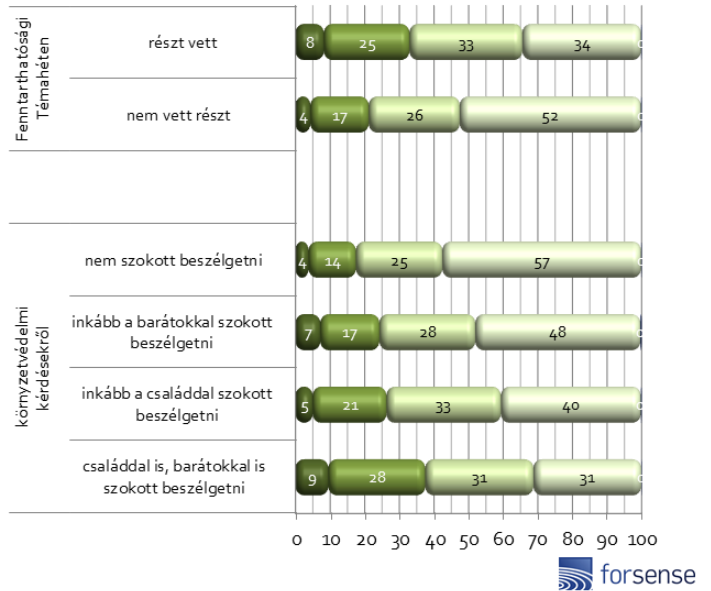
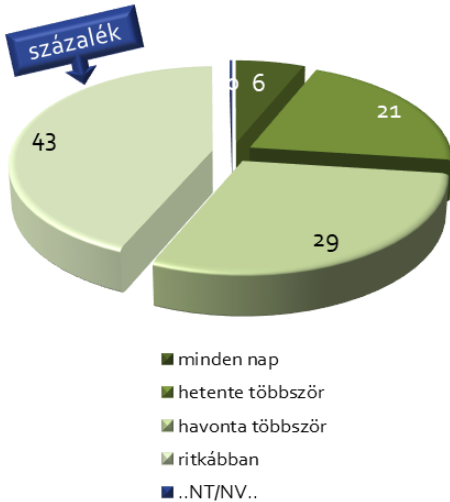
Milyen gyakran foglalkoztok iskolai tevékenységek keretében környezetvédelemmel, globális környezeti problémákkal?

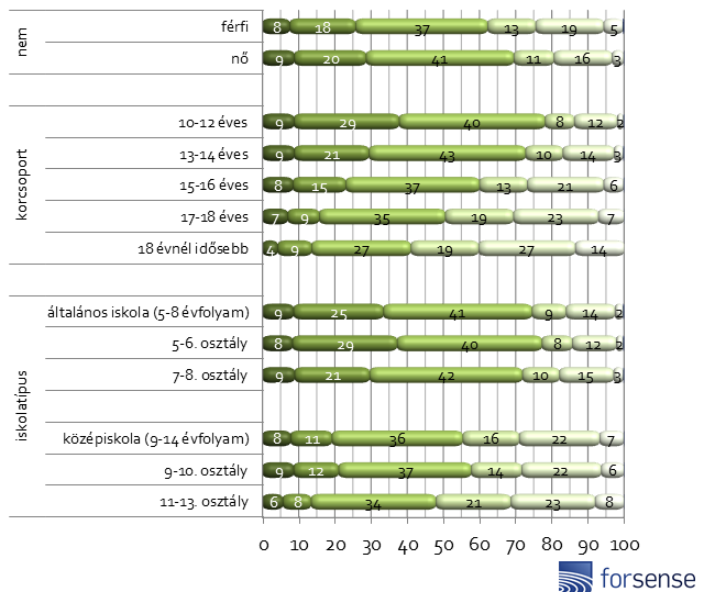
Milyen gyakran foglalkoztok iskolai tevékenységek keretében környezetvédelemmel, globális környezeti problémákkal?

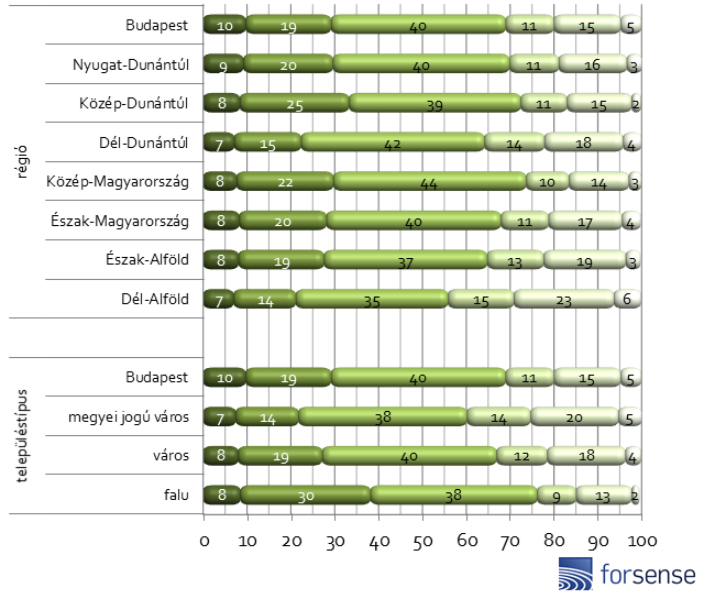
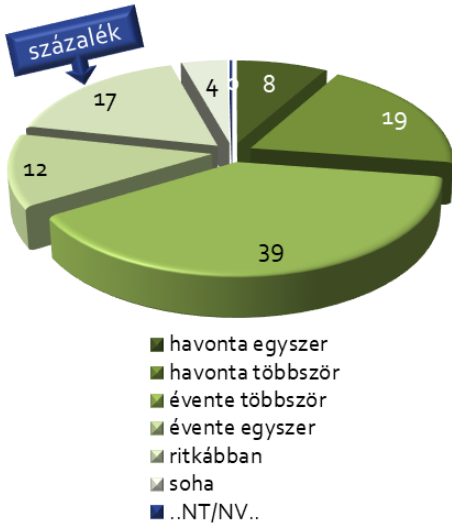
Milyen gyakran foglalkoztok iskolai tevékenységek keretében környezetvédelemmel, globális környezeti problémákkal?

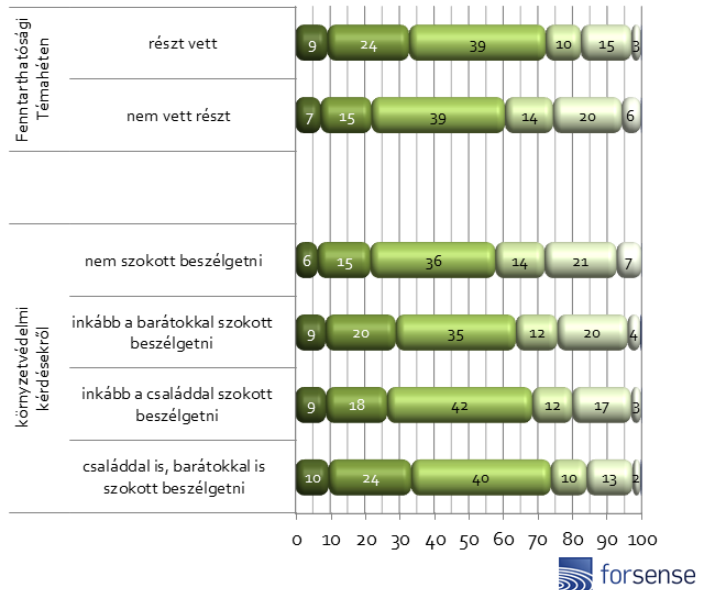
Milyen gyakran vesz részt az iskola által szervezett kirándulásokon, vagy más szabadtéri foglalkozásokon, programokon?

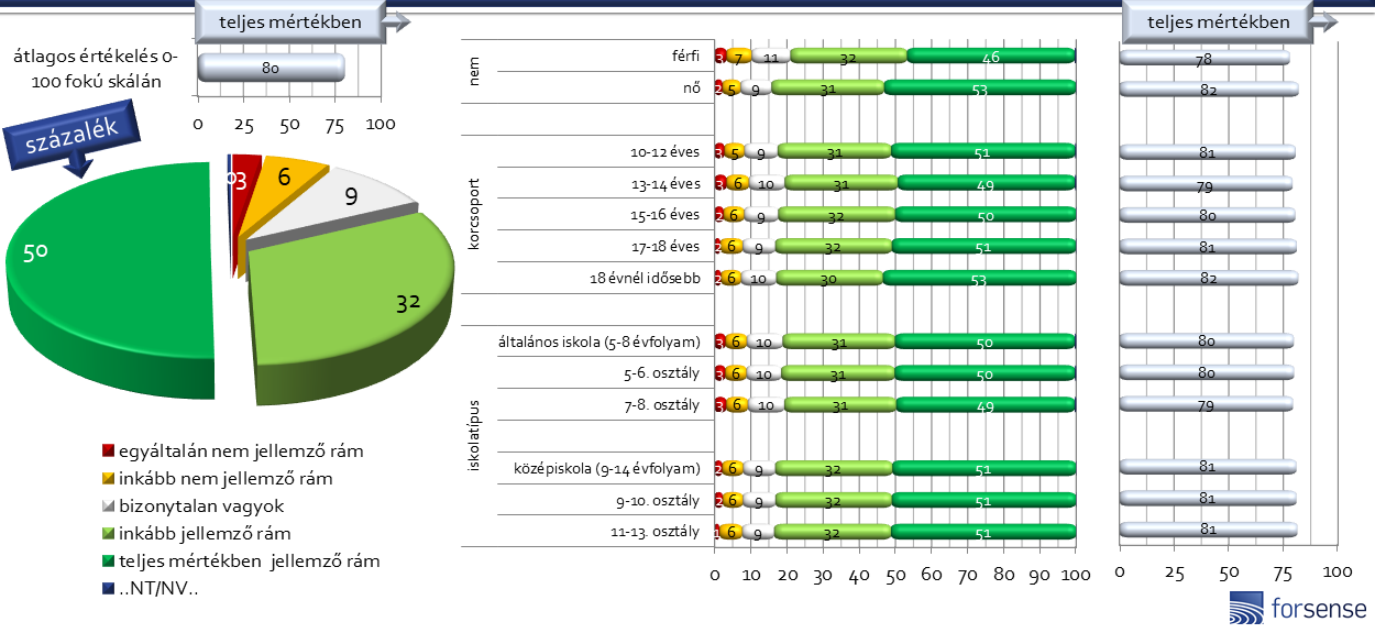
Milyen gyakran veszel részt az iskola által szervezett kirándulásokon, vagy más szabadtéri foglalkozásokon, programokon?

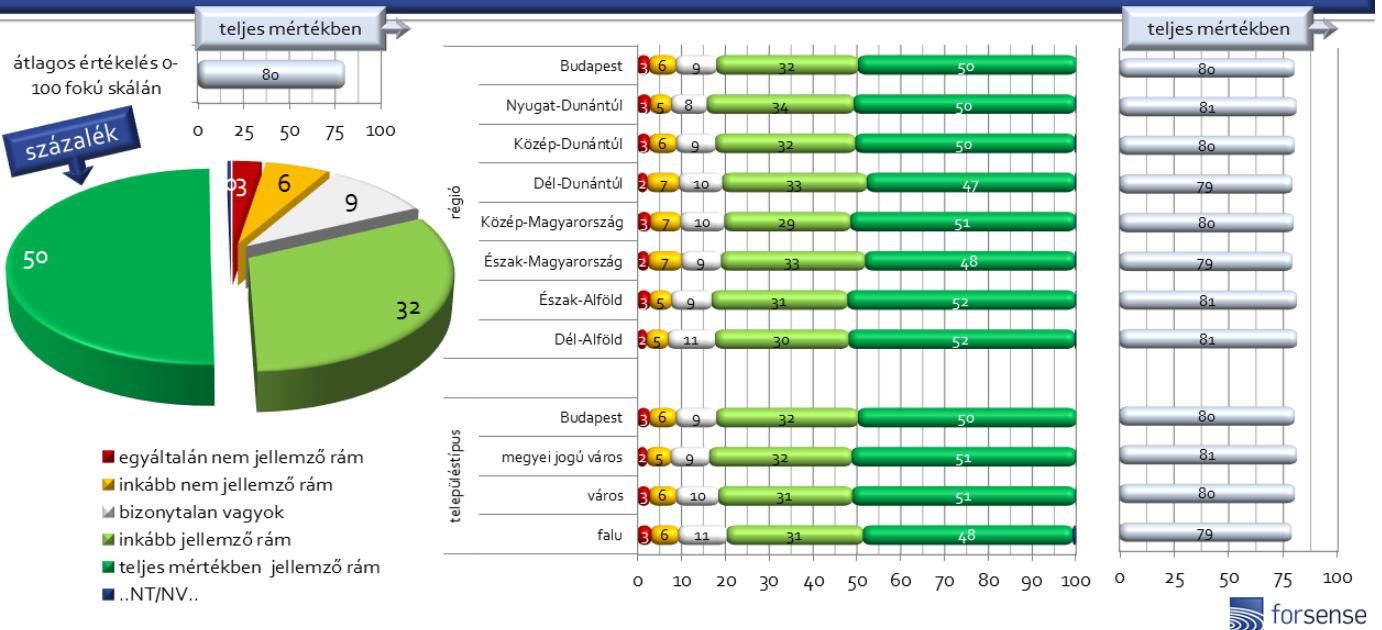
Milyen gyakran veszel részt az iskola által szervezett kirándulásokon, vagy más szabadtéri foglalkozásokon, programokon?

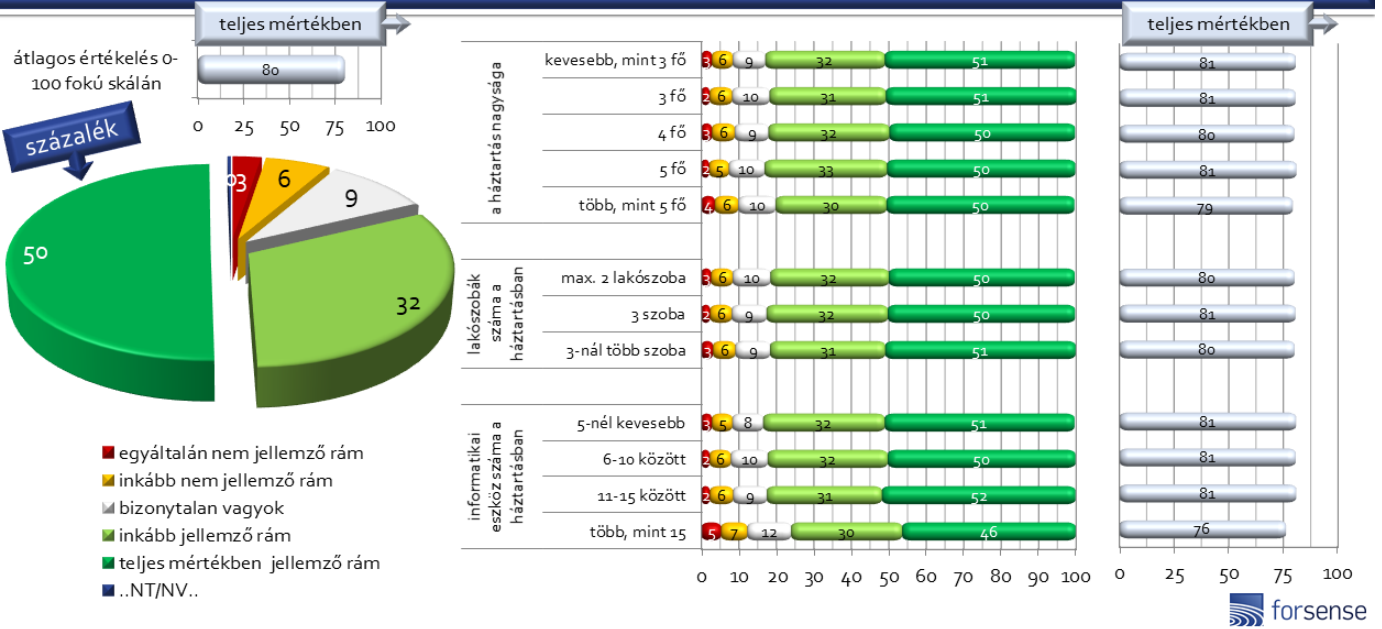
A kedvenc nyaralási helyem egy erdőben, hegyvidéken vagy vízparton lenne. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

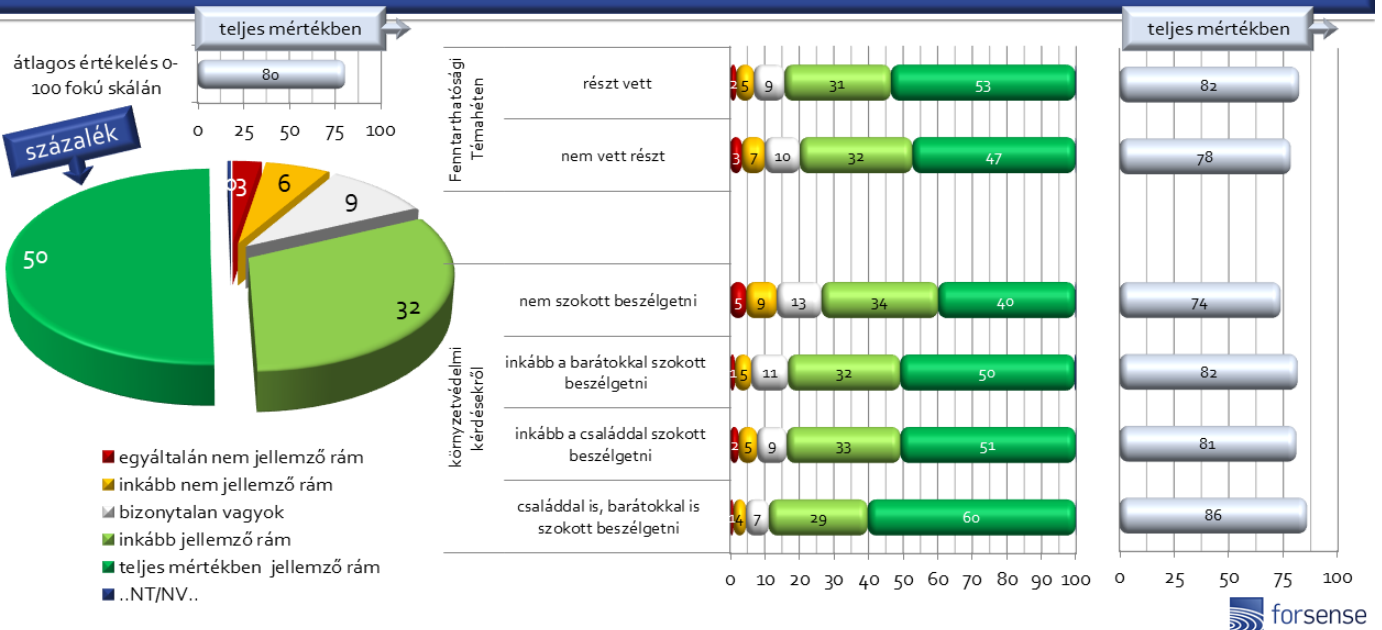
A kedvenc nyaralási helyem egy erdőben, hegyvidéken vagy vízparton lenne. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

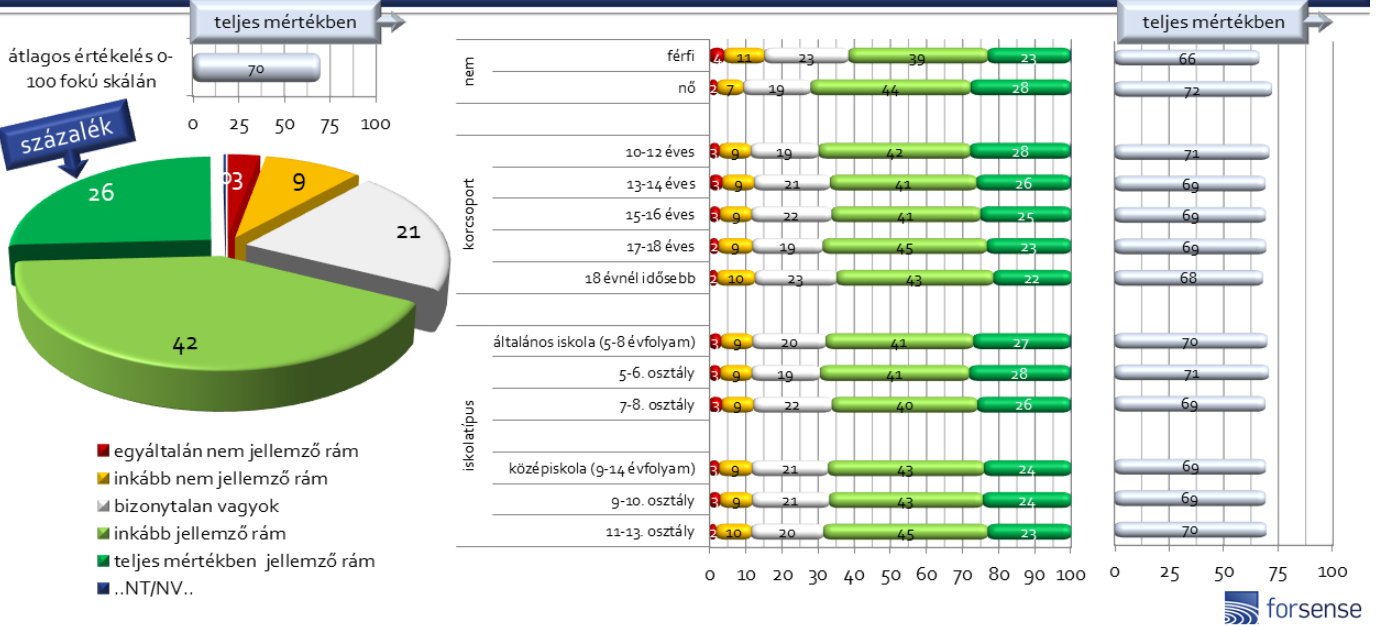
A kedvenc nyaralási helyem egy erdőben, hegyvidéken vagy vízparton lenne. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

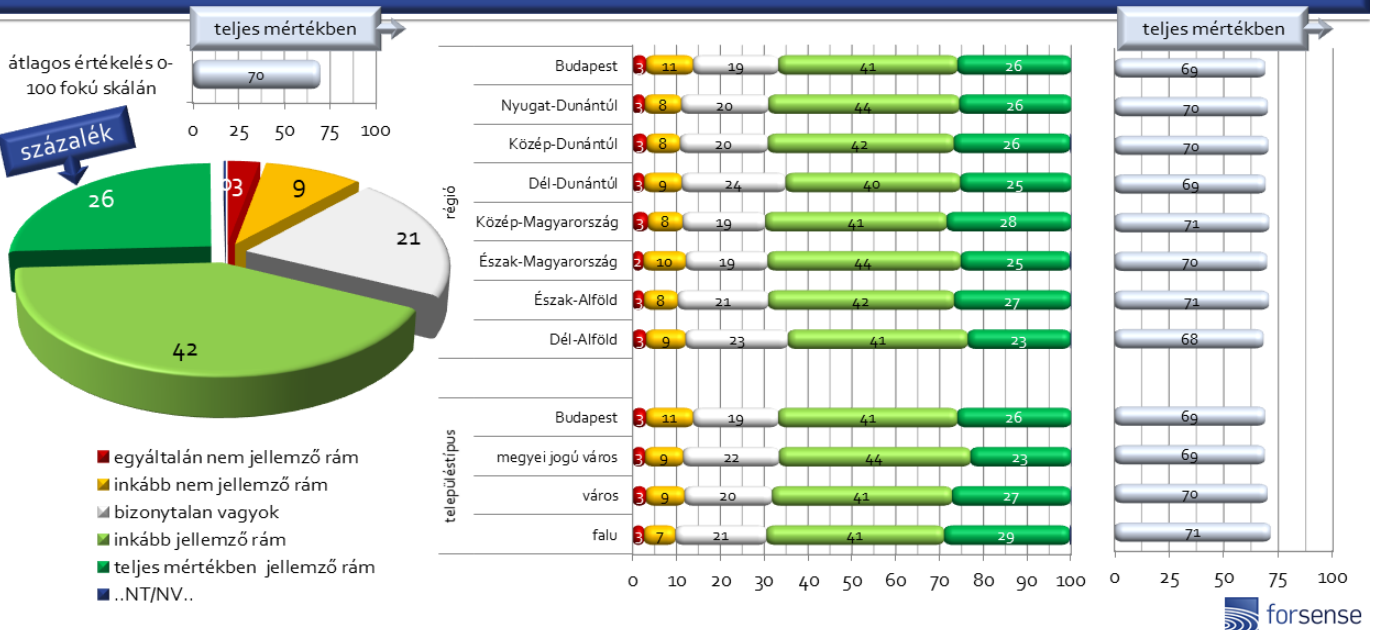
A kedvenc nyaralási helyem egy erdőben, hegyvidéken vagy vízparton lenne. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

Sokszor gondolkodom arra, hogy cselekedeteim hogyan hatnak a környezetre. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

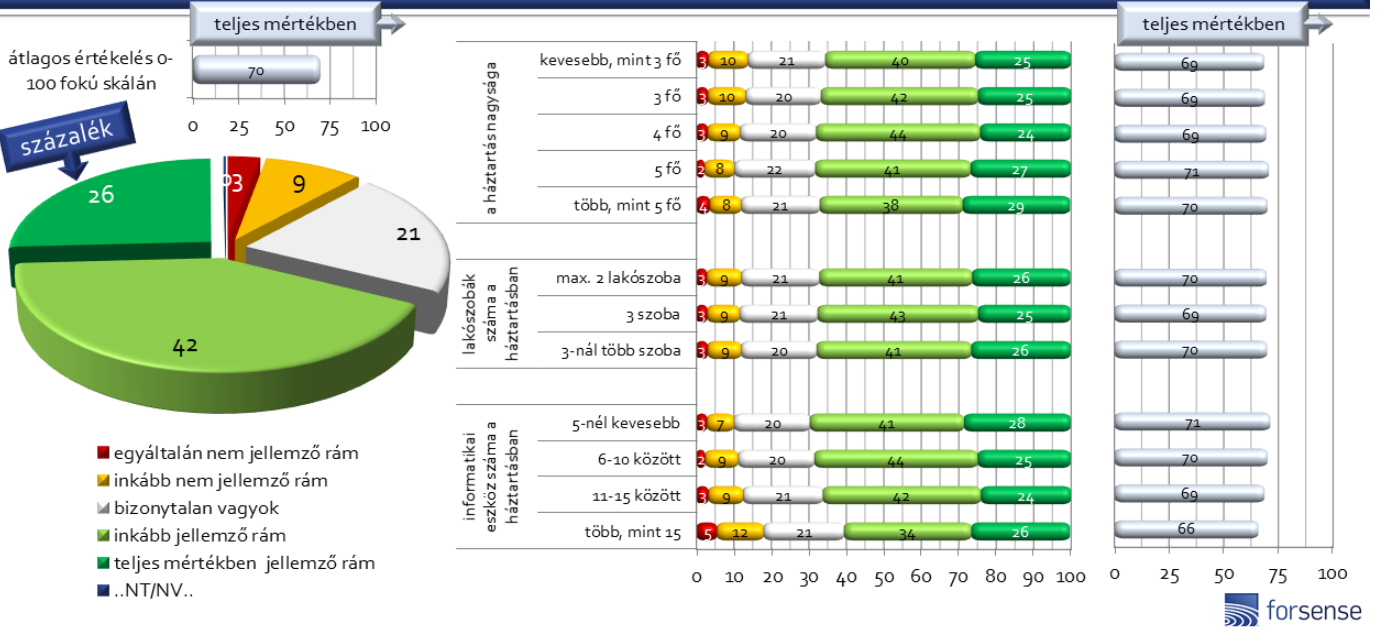

Sokszor gondolkodom arra, hogy cselekedeteim hogyan hatnak a környezetre. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

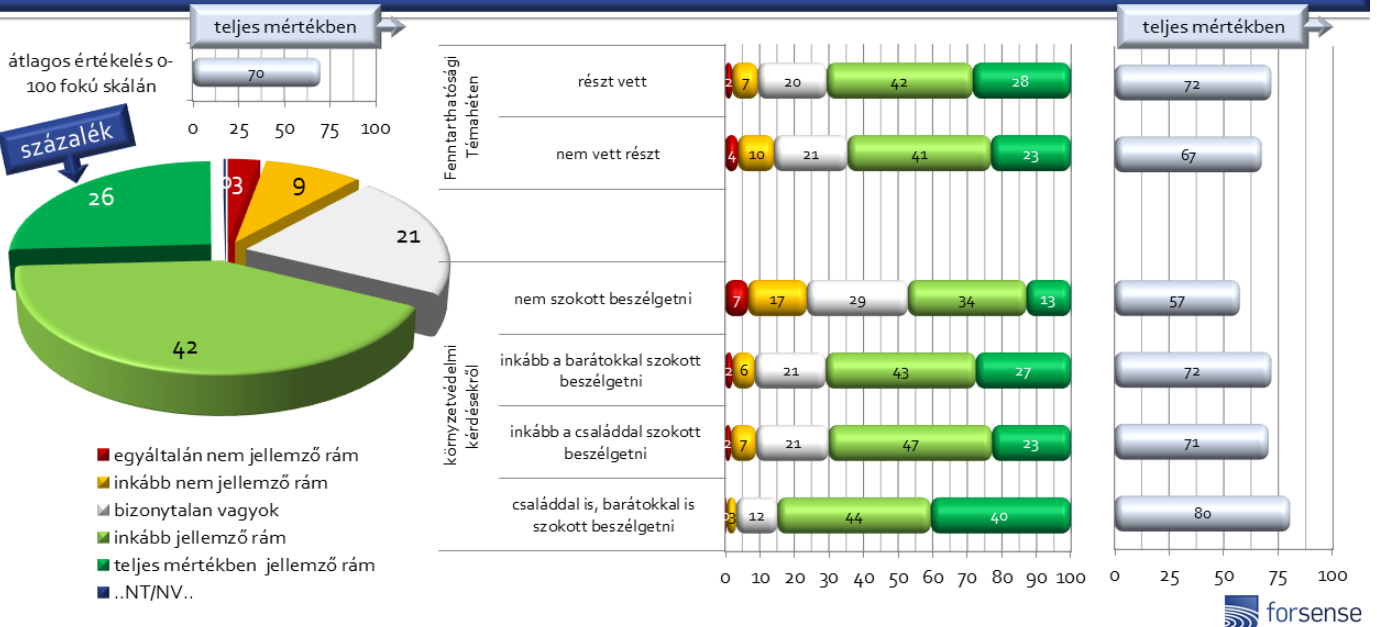

Sokszor gondolkodom arra, hogy cselekedeteim hogyan hatnak a környezetre. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

Sokszor gondolkodom arra, hogy cselekedeteim hogyan hatnak a környezetre. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

A természettel való kapcsolatom fontos része annak, aki vagyok. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

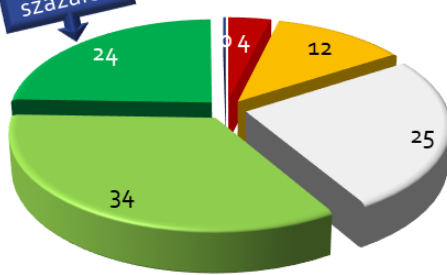
átlagos értékelés 0-100 fokú skálán

teljes mértékben

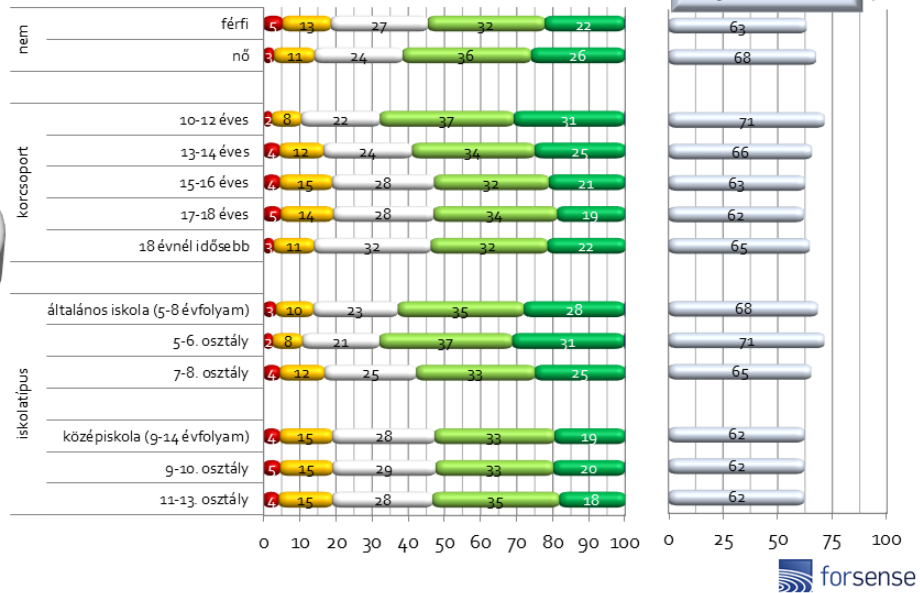
66

0 25 50 75 100

százalék

- egyáltalán nem jellemző rám
- inkább nem jellemző rám
- bizonytalan vagyok
- inkább jellemző rám
- teljes mértékben jellemző rám
- ..NT/NV..

A természettel való kapcsolatom fontos része annak, aki vagyok. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

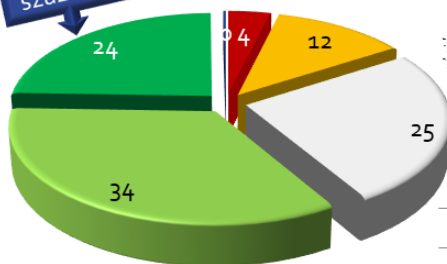
átlagos értékelés 0-100 fokú skálán

teljes mértékben

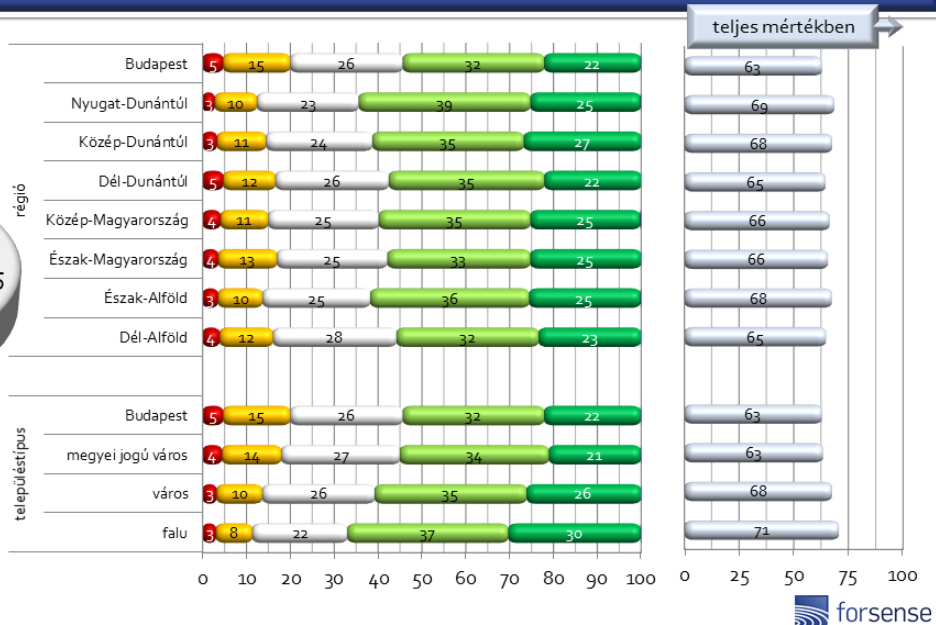
66

0 25 50 75 100

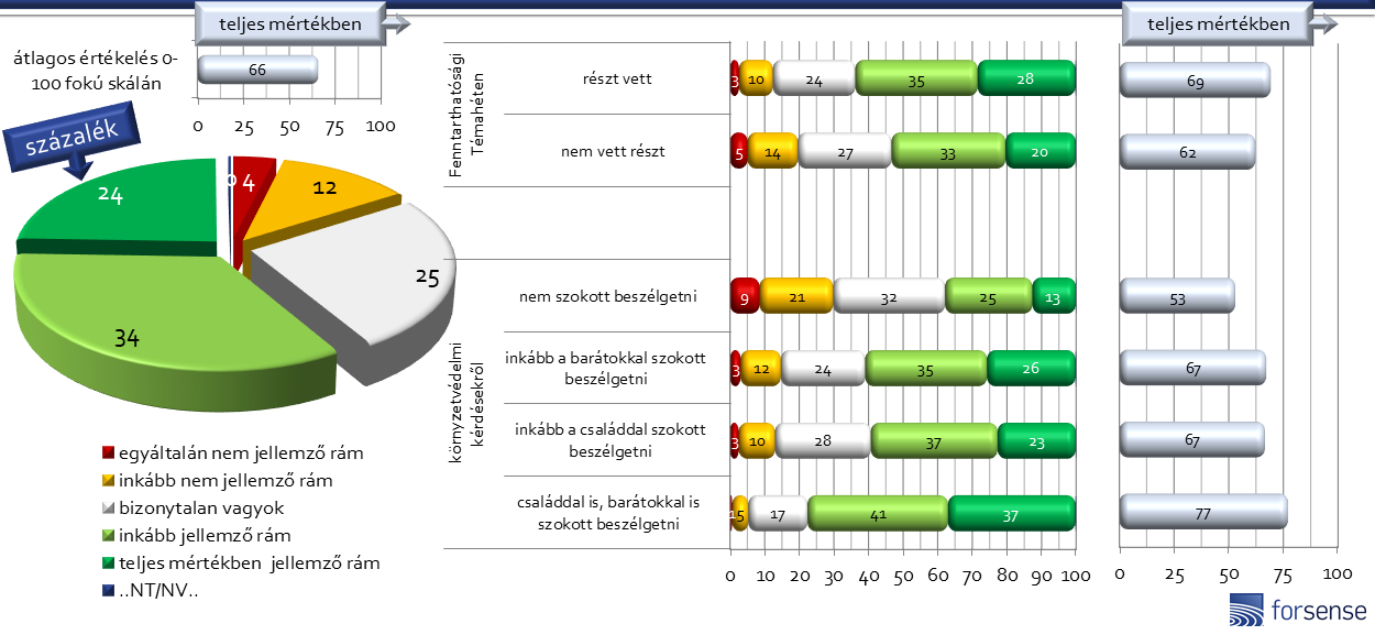
százalék

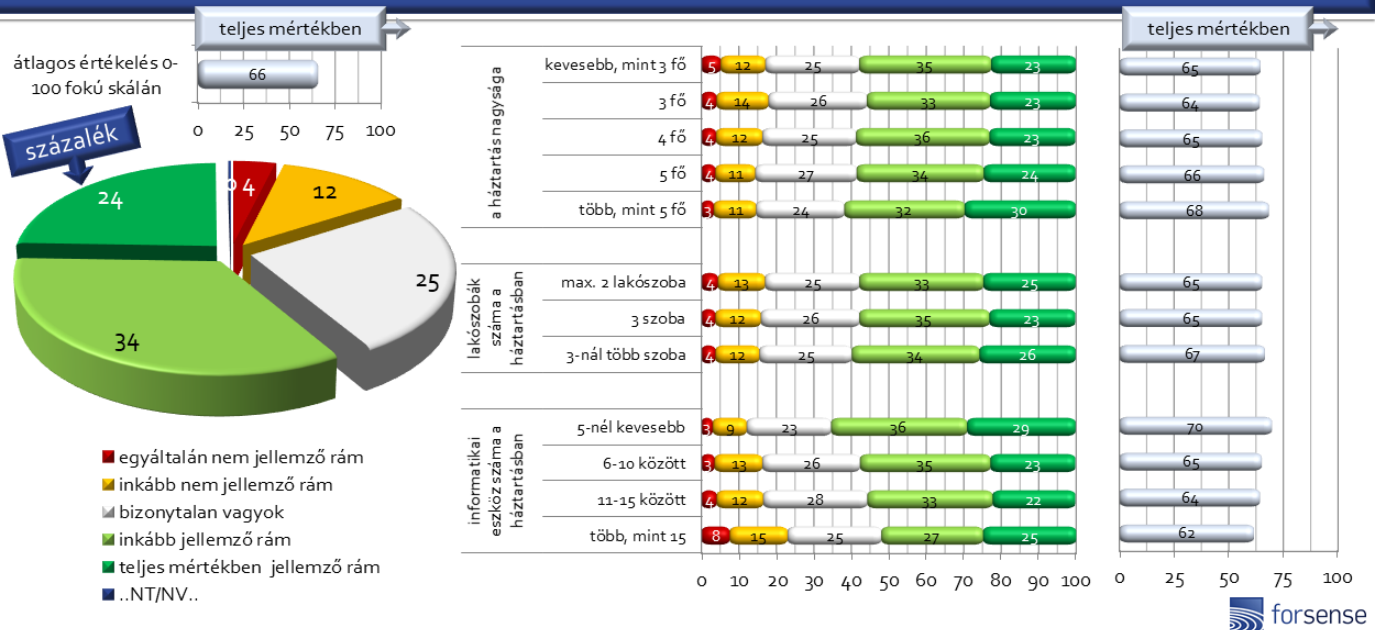
- egyáltalán nem jellemző rám
- inkább nem jellemző rám
- bizonytalan vagyok
- inkább jellemző rám
- teljes mértékben jellemző rám
- ..NT/NV..

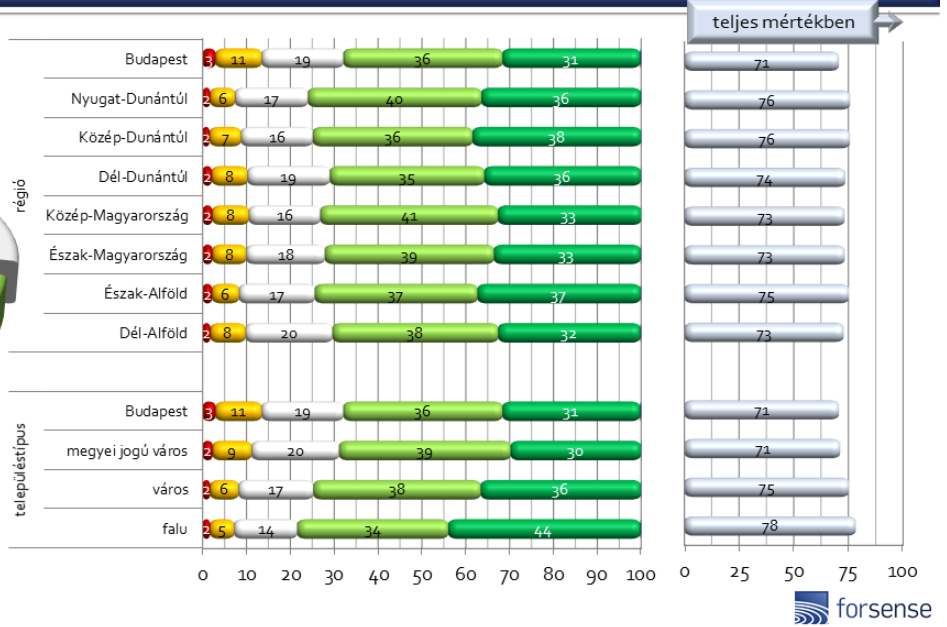
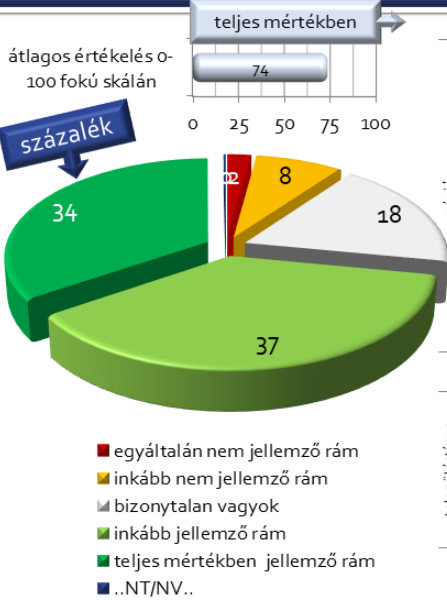
A természettel való kapcsolatom fontos része annak, aki vagyok. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

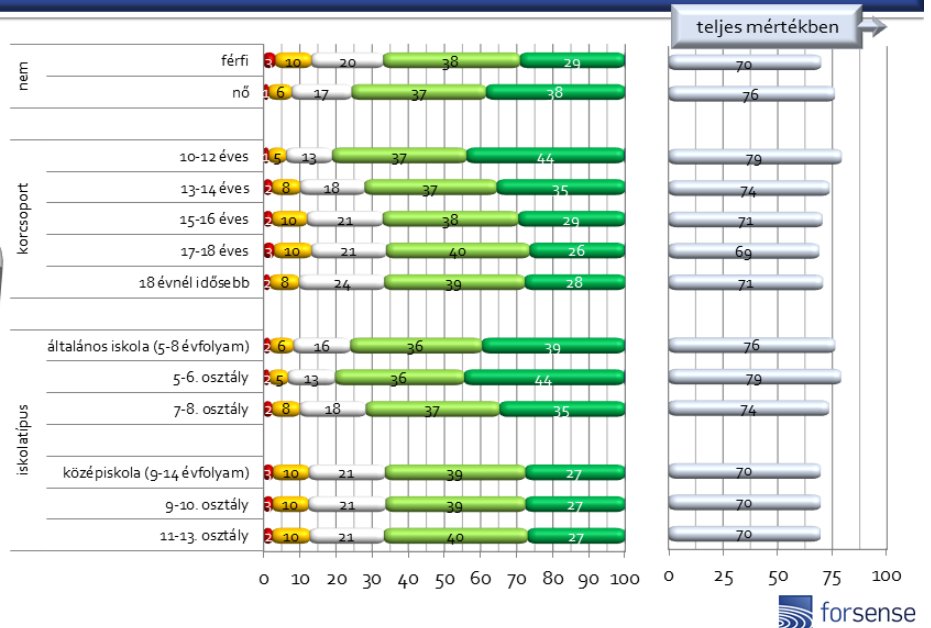
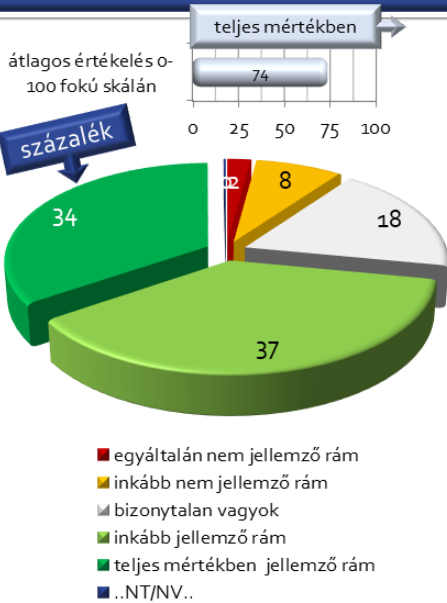
A természettel való kapcsolatom fontos része annak, aki vagyok. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

Úgy érzem, hogy erős a kapcsolatom a környezettel, a benne élő állatokkal és növényekkel. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

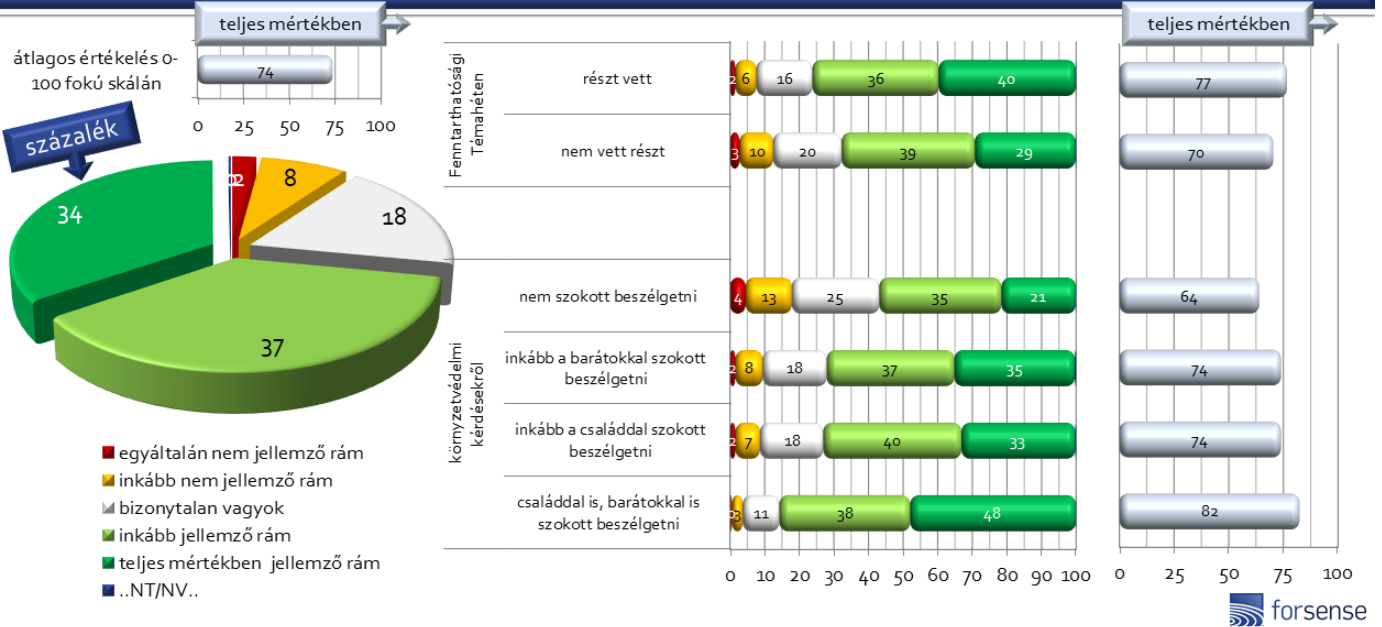

Úgy érzem, hogy erős a kapcsolatom a környezettel, a benne élő állatokkal és növényekkel. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

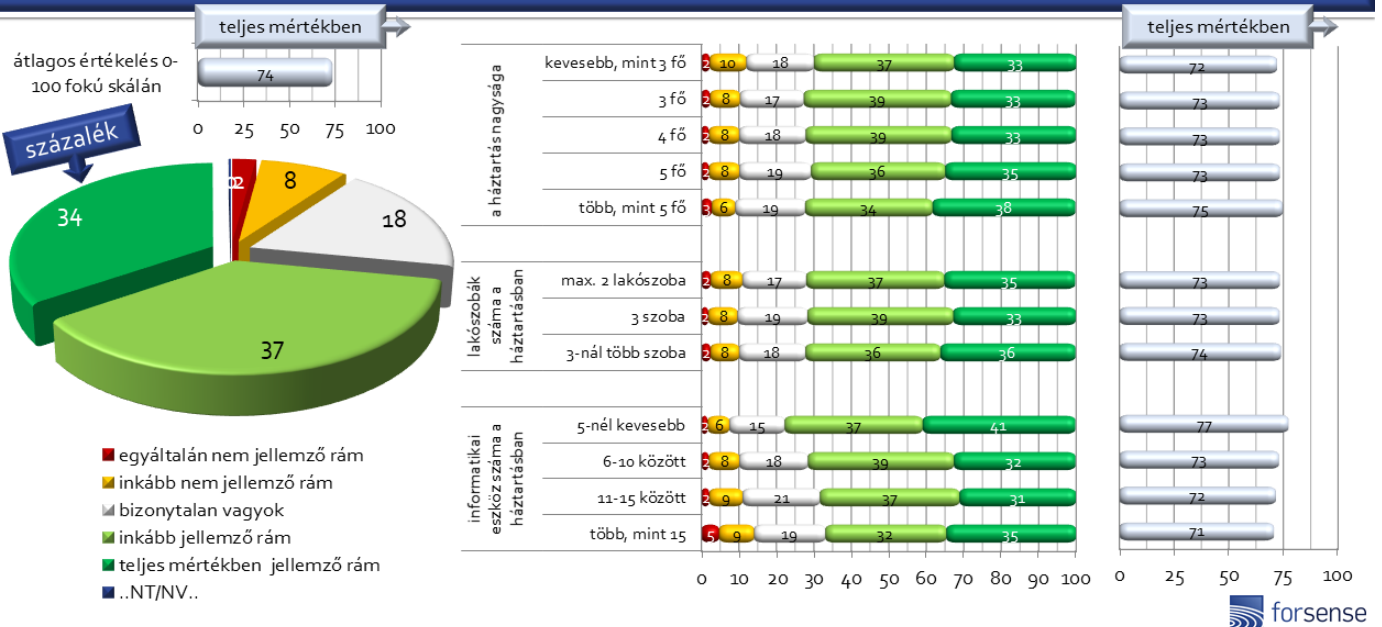
Úgy érzem, hogy erős a kapcsolatom a környezettel, a benne élő állatokkal és növényekkel.

Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

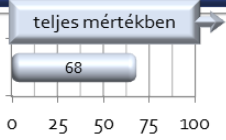
Úgy érzem, hogy erős a kapcsolatom a környezettel, a benne élő állatokkal és növényekkel.

Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

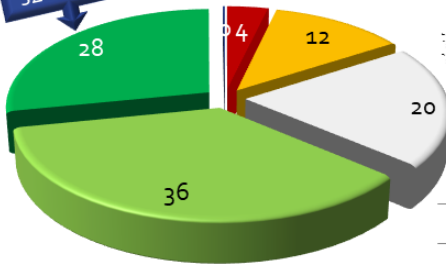

Legszívesebben természeti környezetben töltöm a szabadidőmet. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

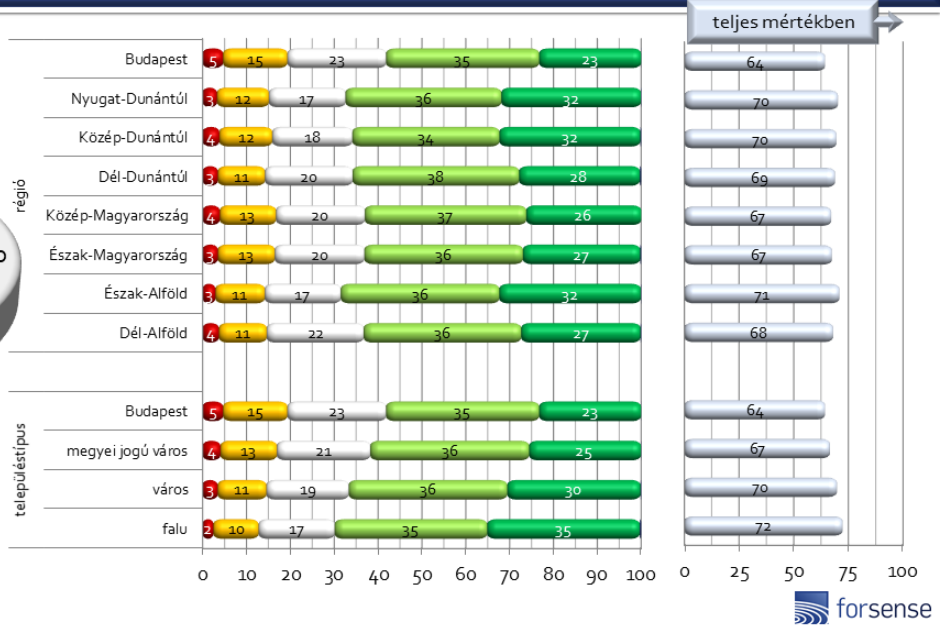
átlagos értékelés 0-100 fokú skálán

százalék

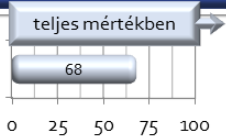

- egyáltalán nem jellemző rám
- inkább nem jellemző rám
- bizonytalan vagyok
- inkább jellemző rám
- teljes mértékben jellemző rám
- ..NT/NV..

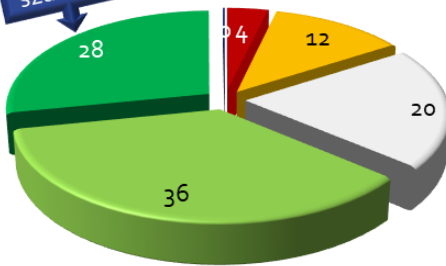

Legszívesebben természeti környezetben töltöm a szabadidőmet. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

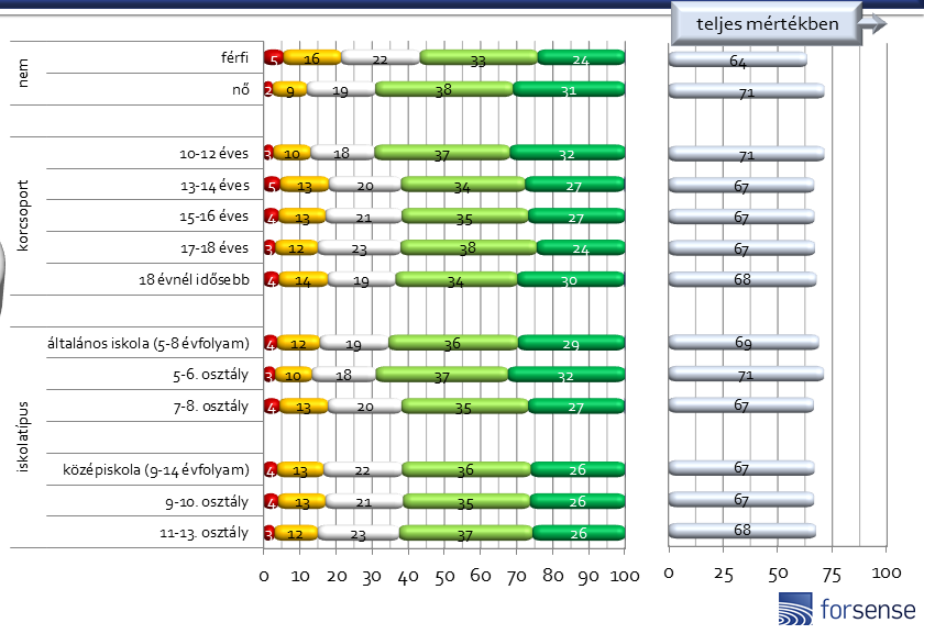
átlagos értékelés 0-100 fokú skálán

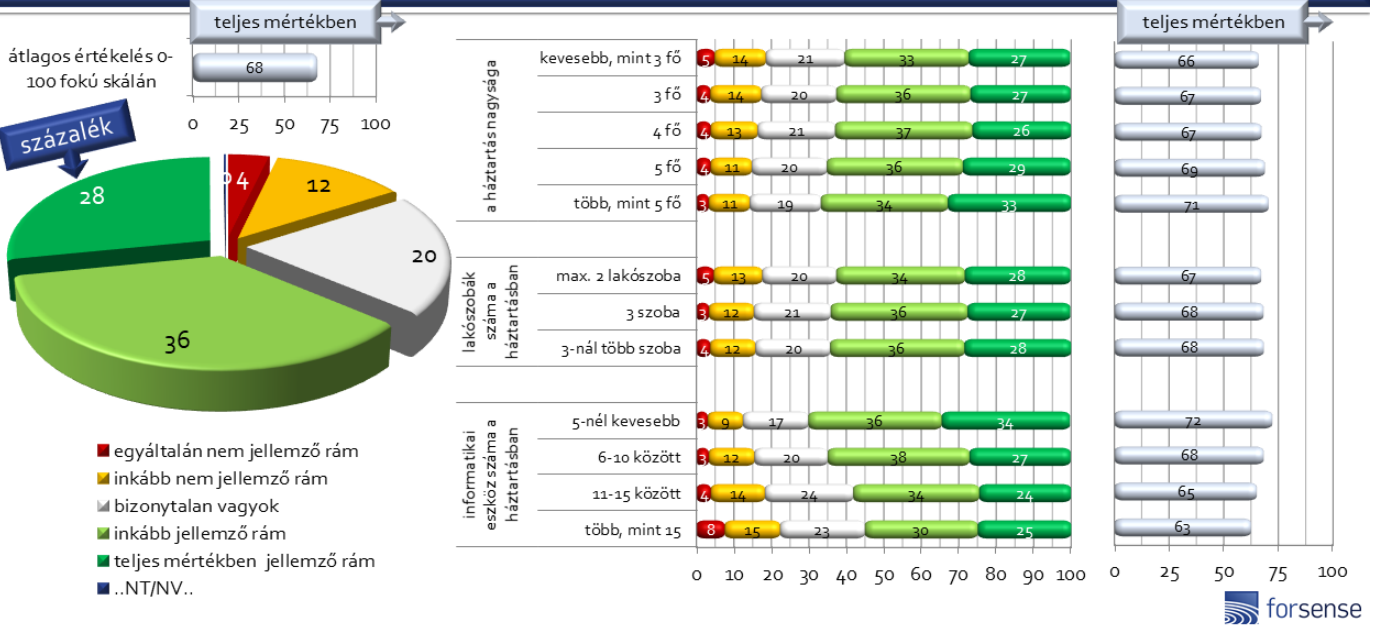
százalék

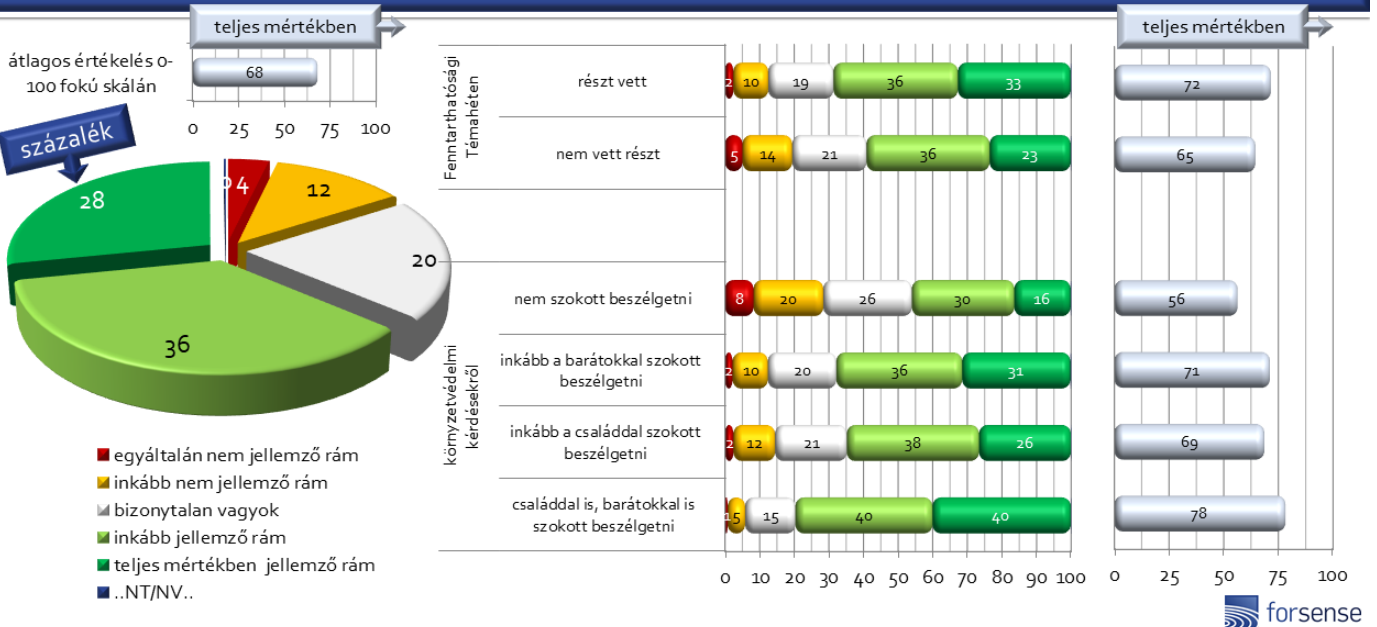
- egyáltalán nem jellemző rám
- inkább nem jellemző rám
- bizonytalan vagyok
- inkább jellemző rám
- teljes mértékben jellemző rám
- ..NT/NV..

Legszívesebben természeti környezetben töltöm a szabadidőmet. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

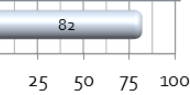
Legszívesebben természeti környezetben töltöm a szabadidőmet. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

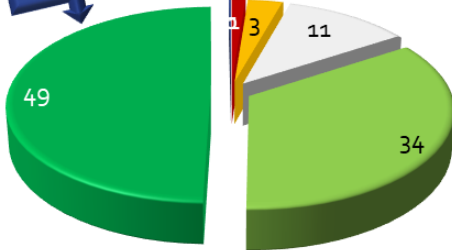
Odafigyelek a vadon élő állatokra, bárhol is vagyok. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

átlagos értékelés 0-100 fokú skálán

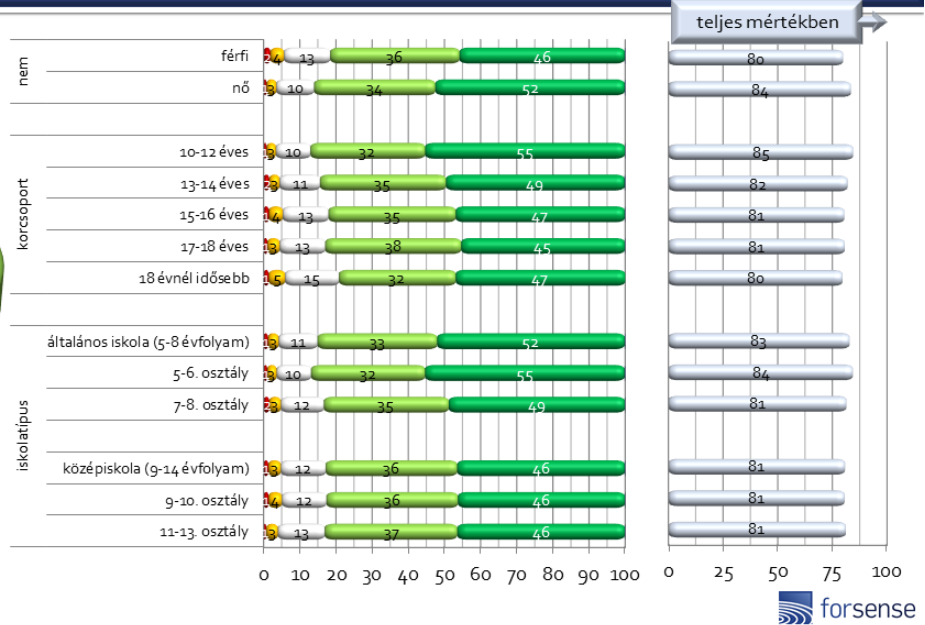
teljes mértékben

százalék

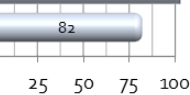
- egyáltalán nem jellemző rám
- inkább nem jellemző rám
- bizonytalan vagyok
- inkább jellemző rám
- teljes mértékben jellemző rám
- ..NT/NV..

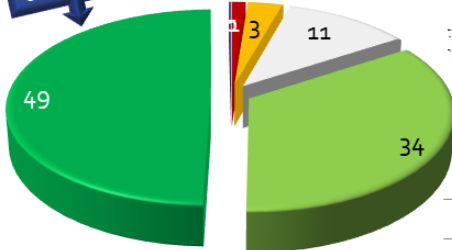
Odafigyelek a vadon élő állatokra, bárhol is vagyok. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

átlagos értékelés 0-100 fokú skálán

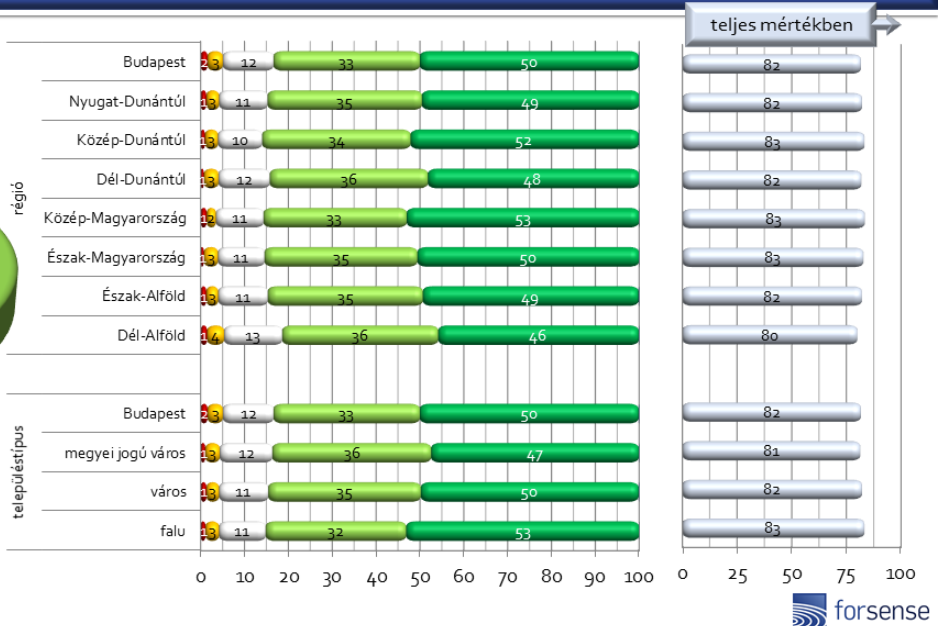
teljes mértékben

százalék

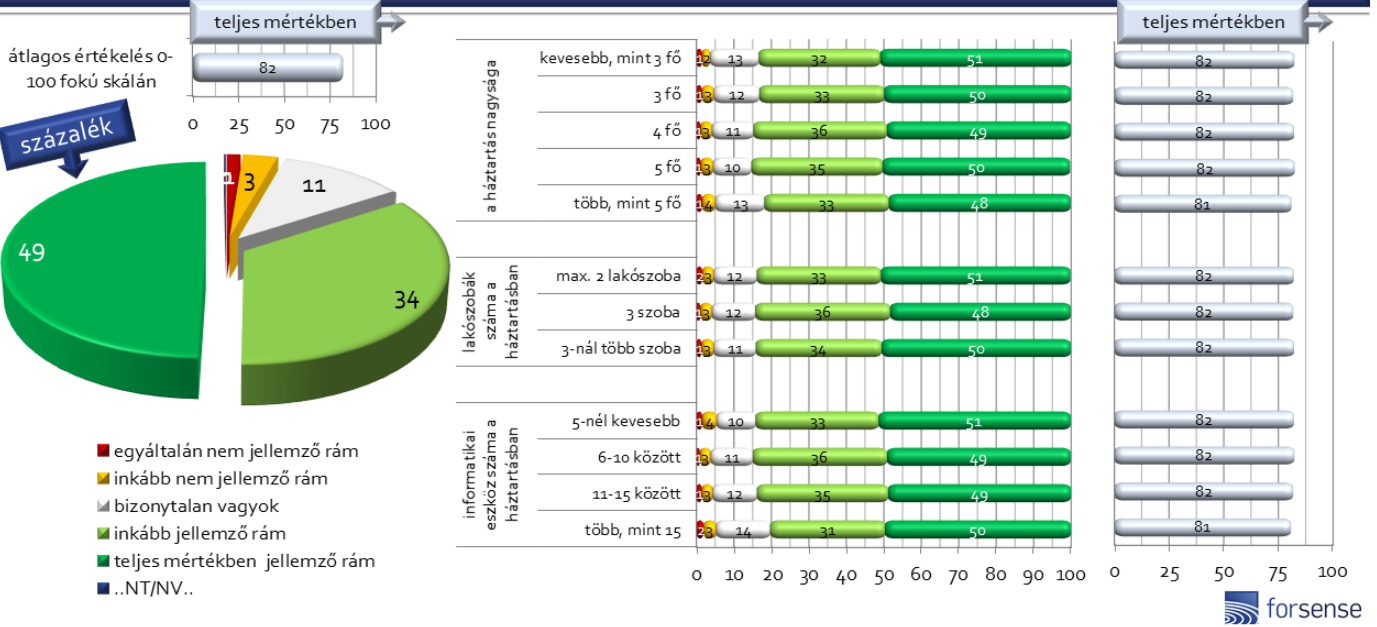

- egyáltalán nem jellemző rám
- inkább nem jellemző rám
- bizonytalan vagyok
- inkább jellemző rám
- teljes mértékben jellemző rám
- ..NT/NV..

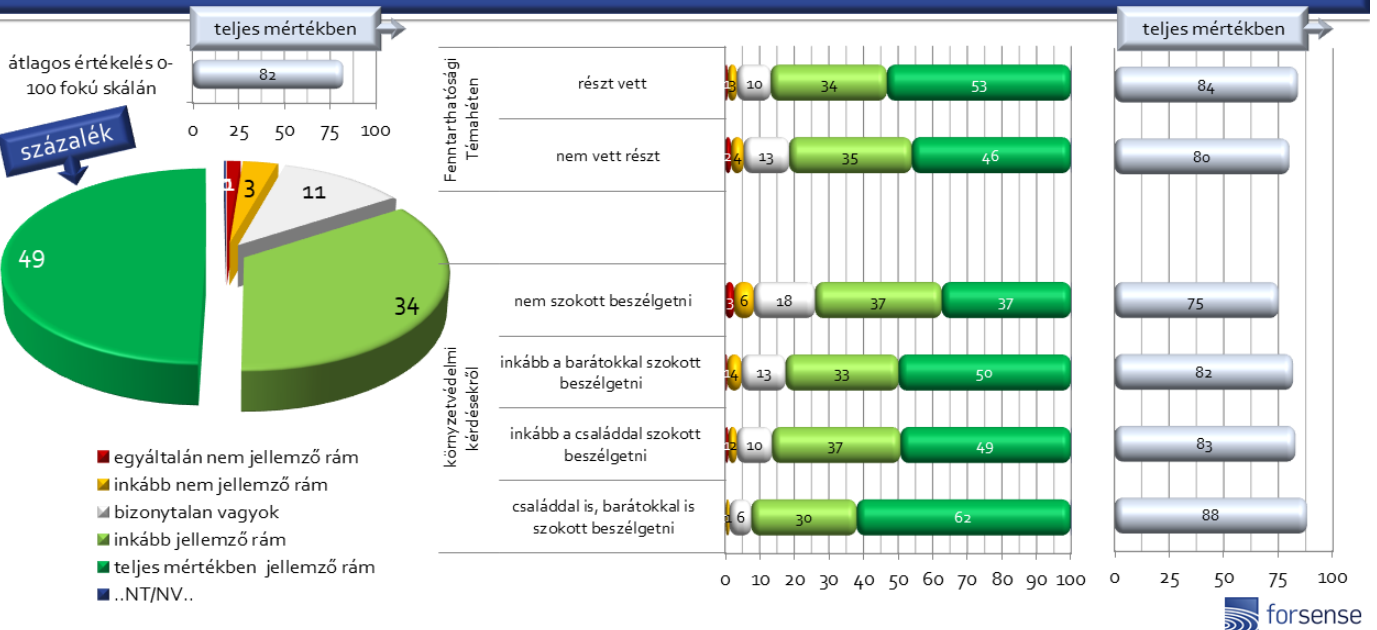

Odafigyelek a vadon élő állatokra, bárhol is vagyok. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

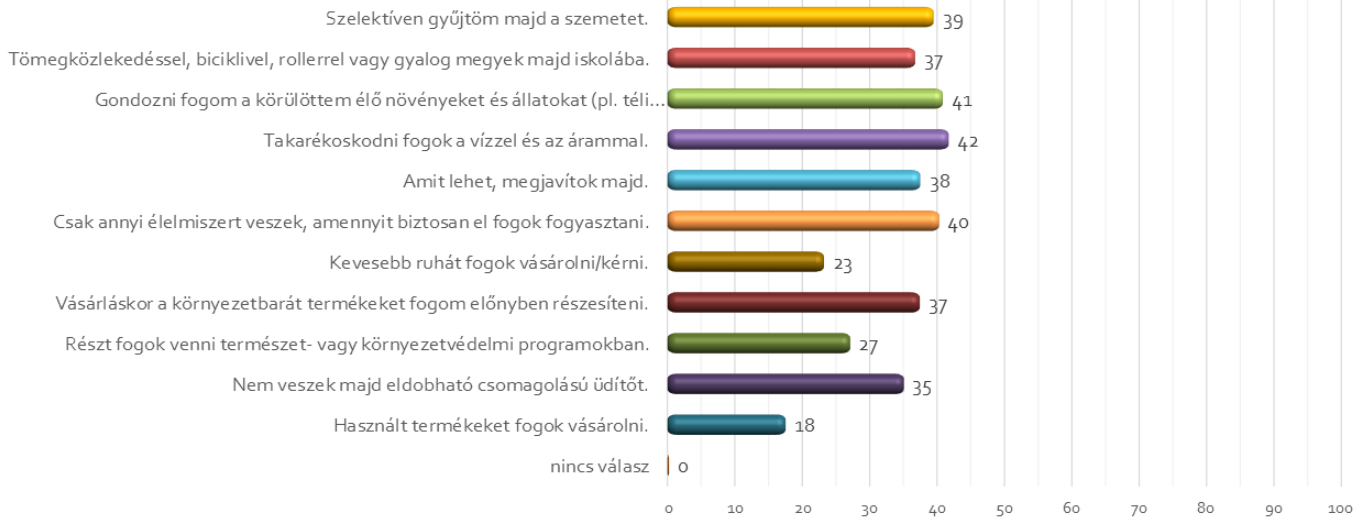

Odafigyelek a vadon élő állatokra, bárhol is vagyok. Mennyire jellemző rád ez a megállapítás?

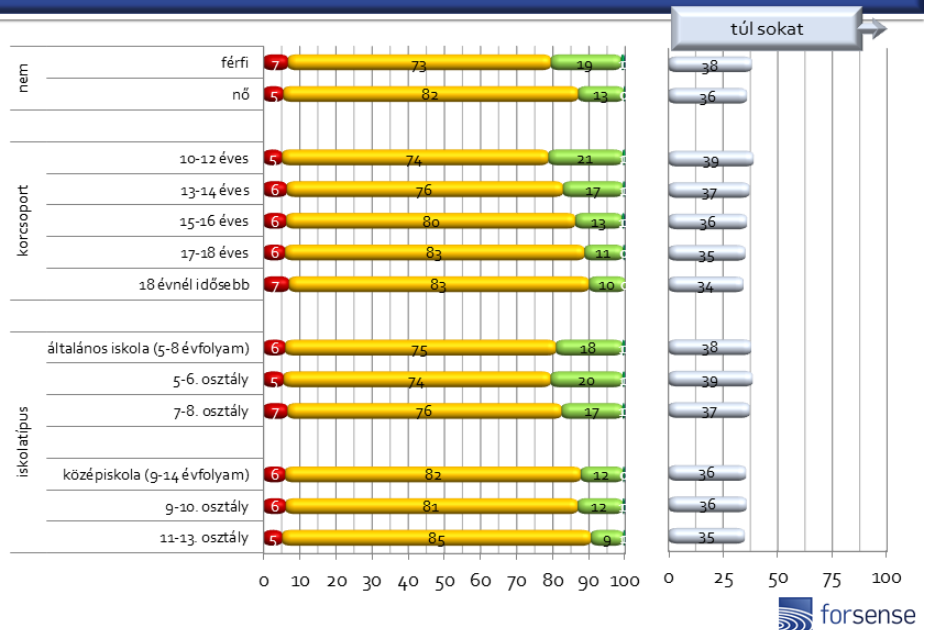
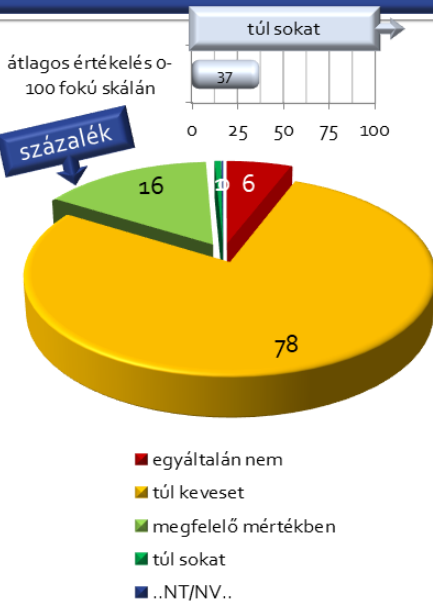

Mit tervezel változtatni az életeden a következő 1 évben, hogy környezettudatosabban élj?

százalék

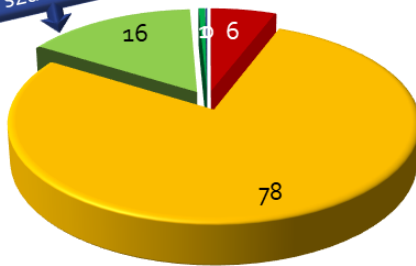
Véleményed szerint mások mennyire foglalkoznak a környezettel?

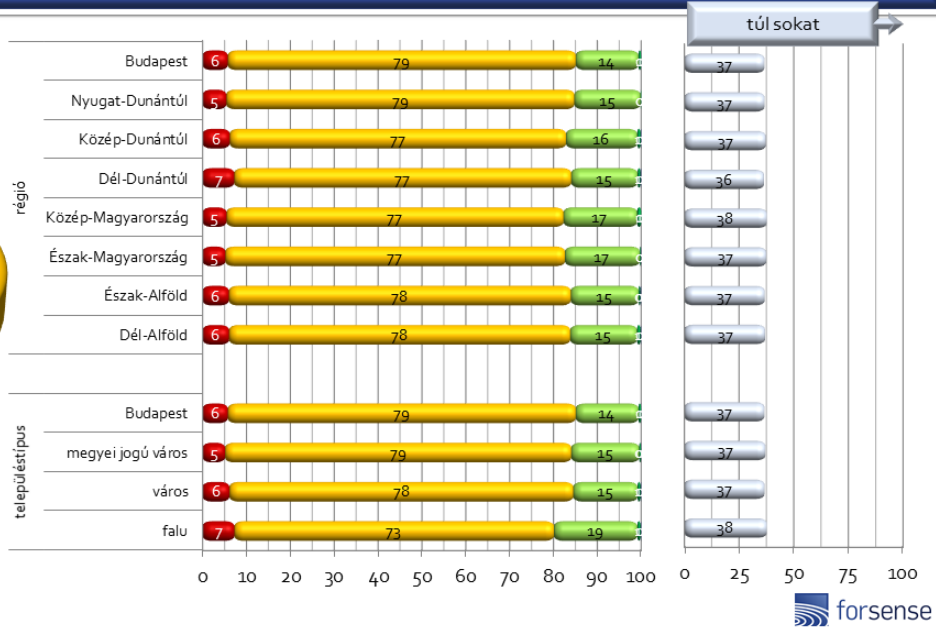
Véleményed szerint mások mennyire foglalkoznak a környezettel?

átlagos értékelés 0-100 fokú skálán

százalék

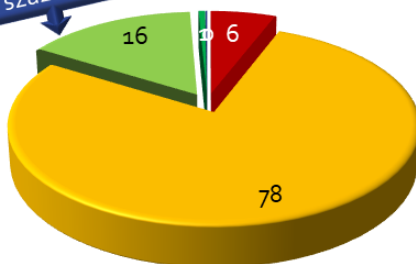
- egyáltalán nem
- túl keveset
- megfelelő mértékben
- túl sokat
- ..NT/NV..

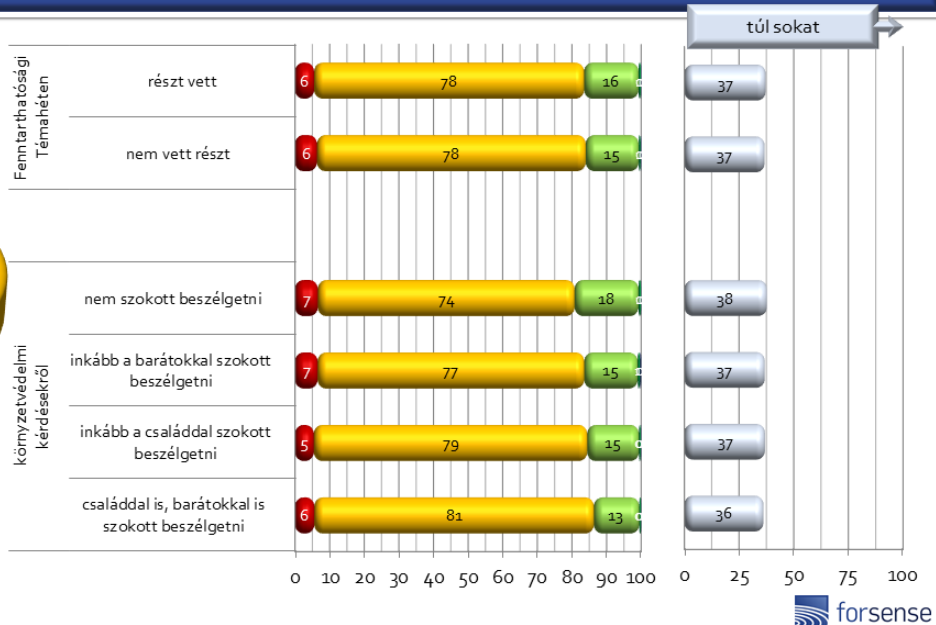
Véleményed szerint mások mennyire foglalkoznak a környezettel?

átlagos értékelés 0-100 fokú skálán

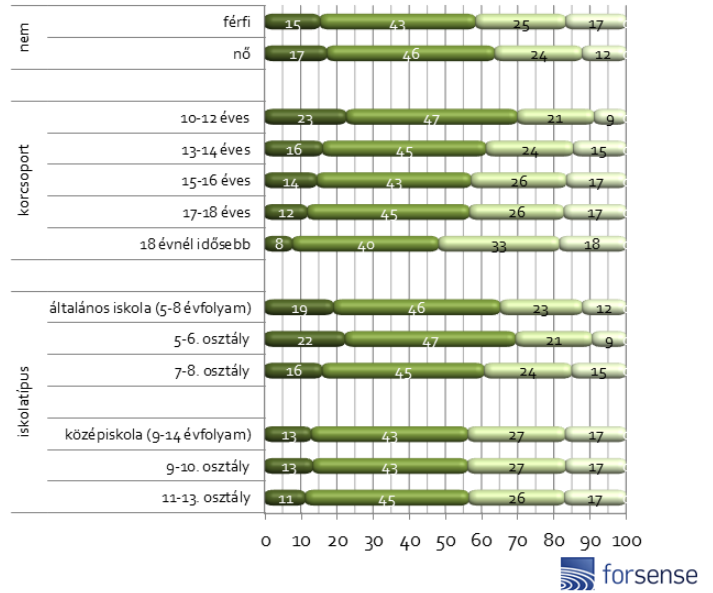
százalék

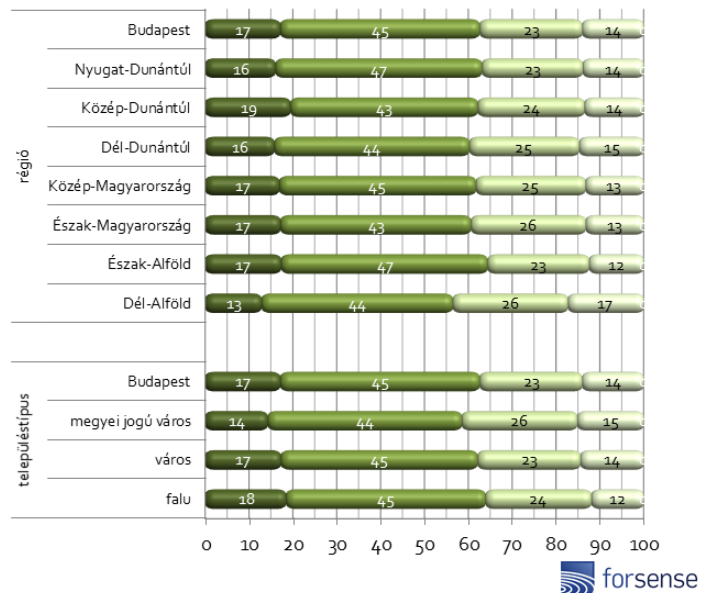
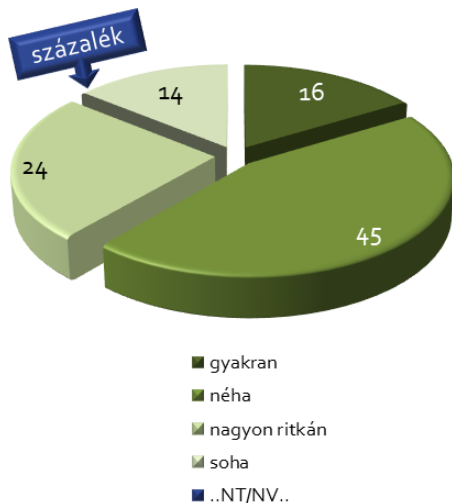
- egyáltalán nem
- túl keveset
- megfelelő mértékben
- túl sokat
- ..NT/NV..

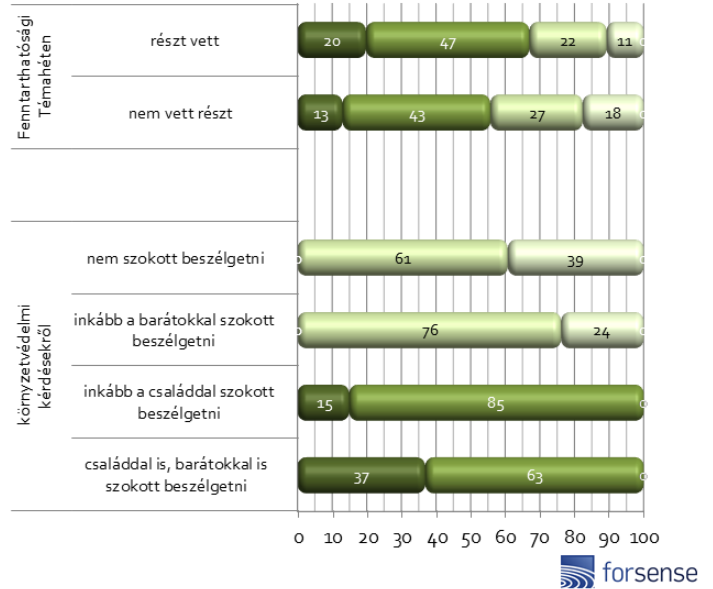
Szoktatok-e otthon környezetvédelmi kérdésekről beszélgetni?

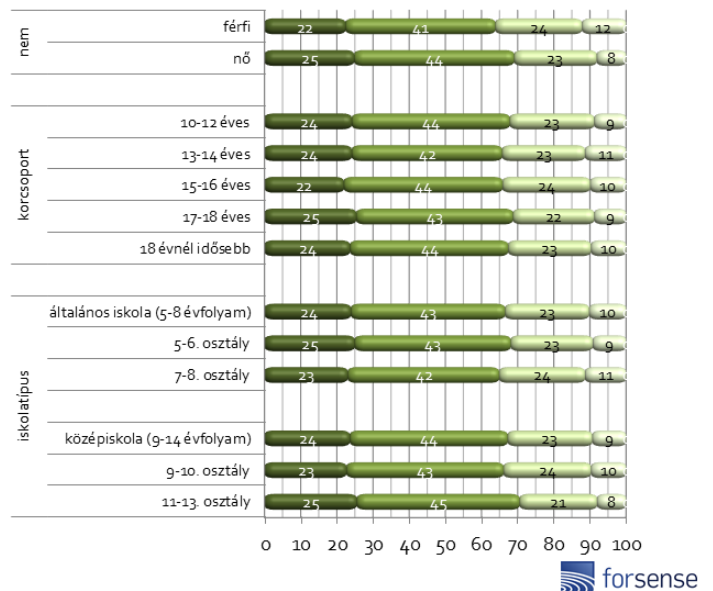
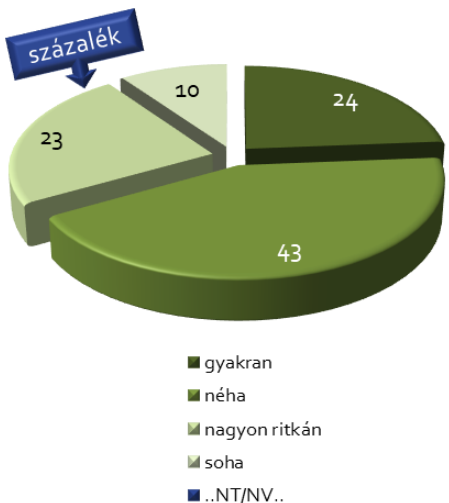
Szoktatok-e otthon környezetvédelmi kérdésekről beszélgetni?

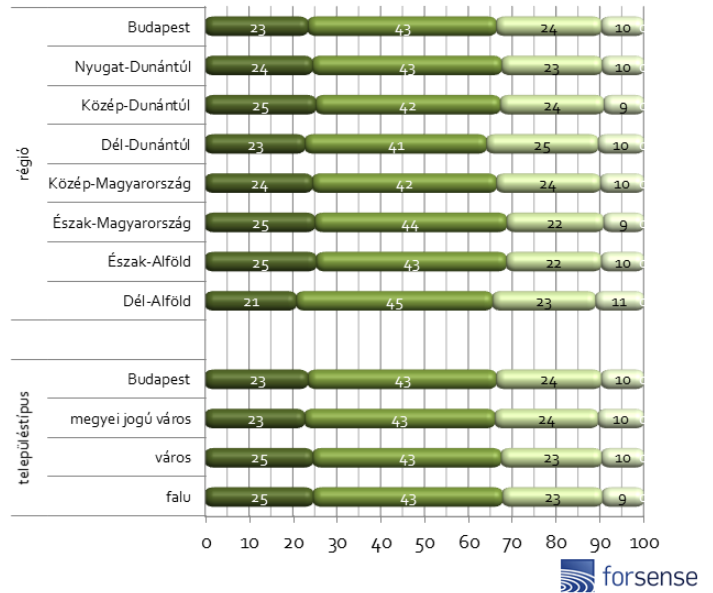
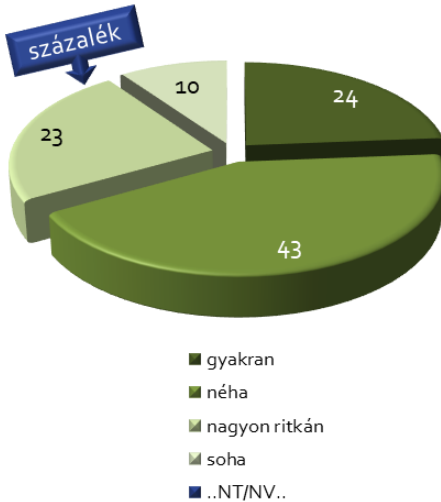
Szoktatok-e otthon környezetvédelmi kérdésekről beszélgetni?

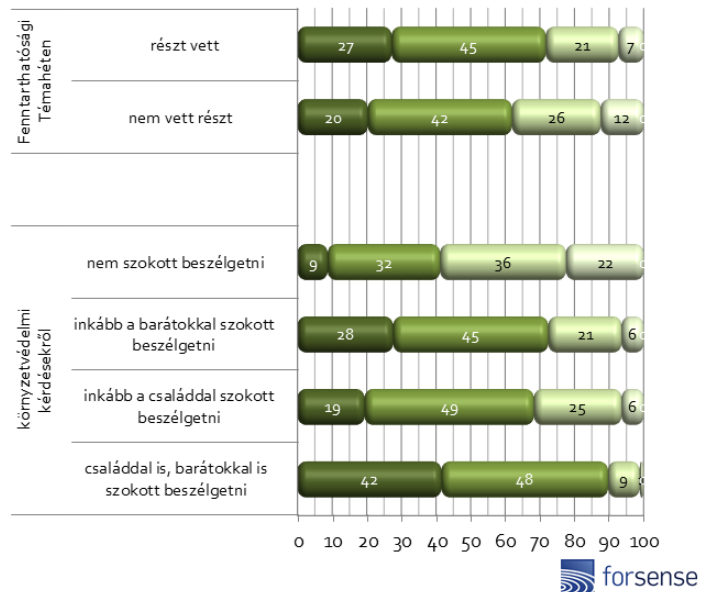
Milyen gyakran nézel, olvasol környezettel kapcsolatos híreket?

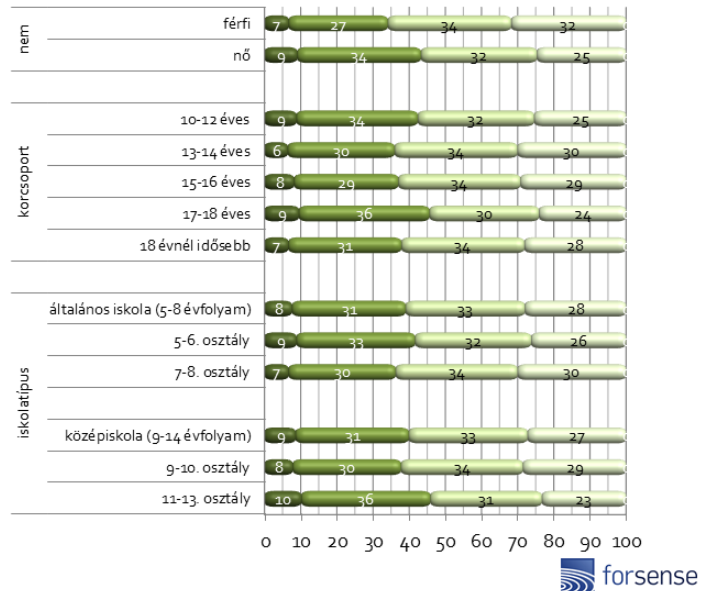
Milyen gyakran nézel, olvasol környezettel kapcsolatos híreket?

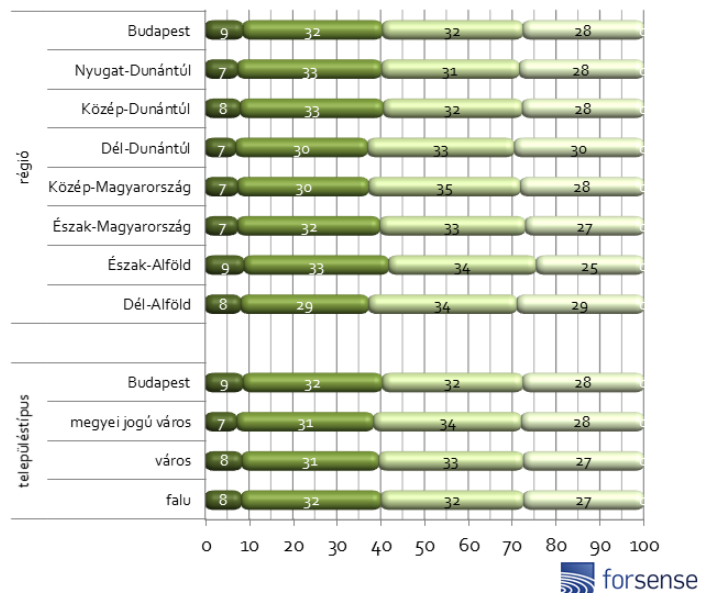
Milyen gyakran nézel, olvasol környezettel kapcsolatos híreket?

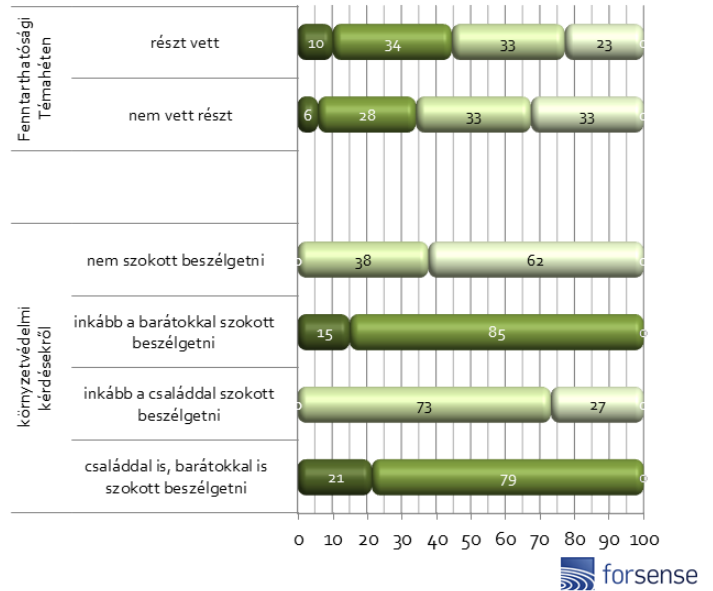
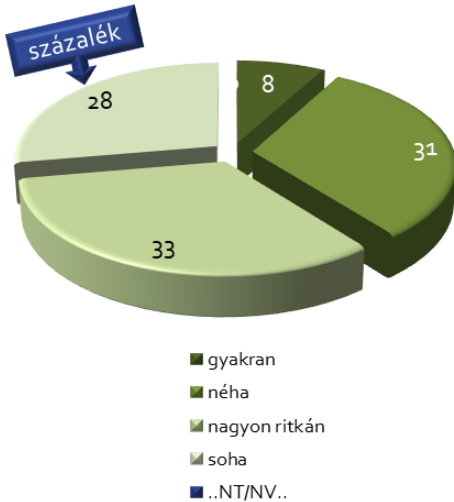
Szoktál-e barátaiddal környezetvédelmi kérdésekről beszélgetni?

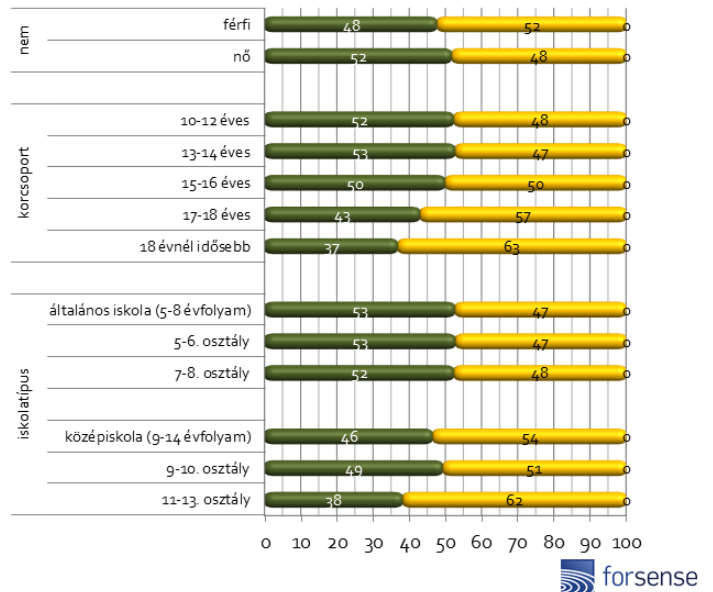
Szoktál-e barátaiddal környezetvédelmi kérdésekről beszélgetni?

Szoktál-e barátaiddal környezetvédelmi kérdésekről beszélgetni?

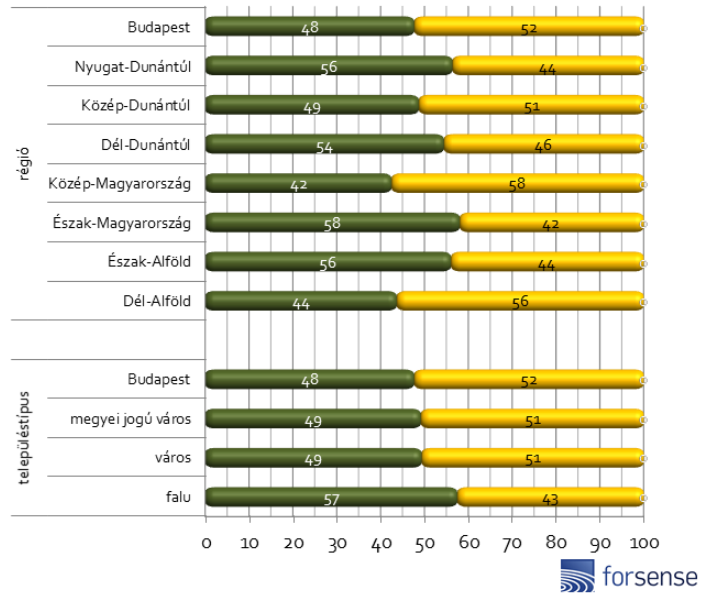

Rész vettél ebben az évben az iskoládban a Fenntarthatósági Témahéten?

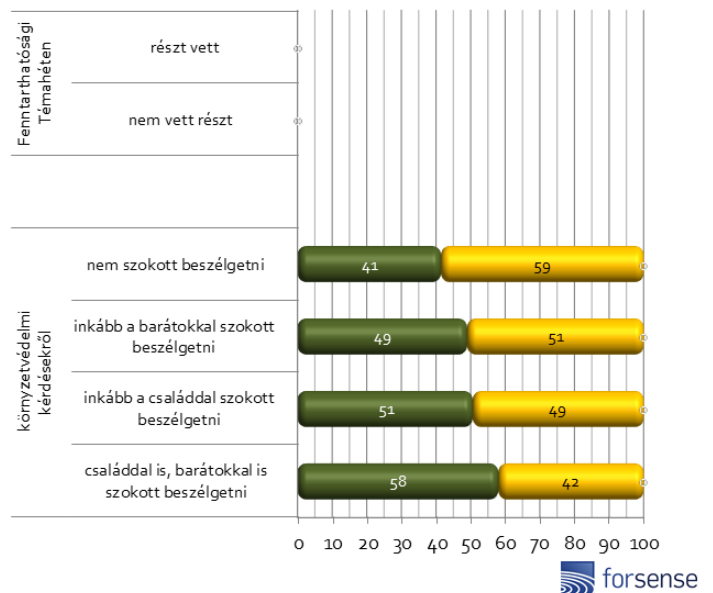

Részt vettél ebben az évben az iskoládban a Fenntarthatósági Témahéten?

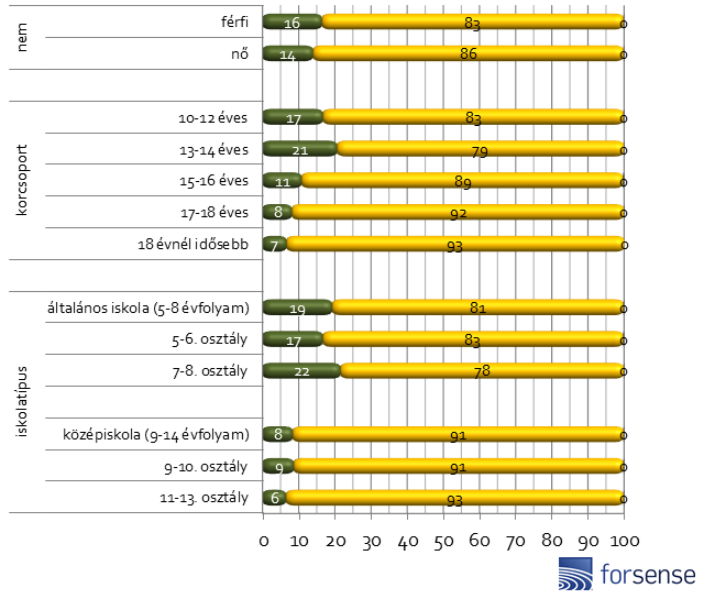
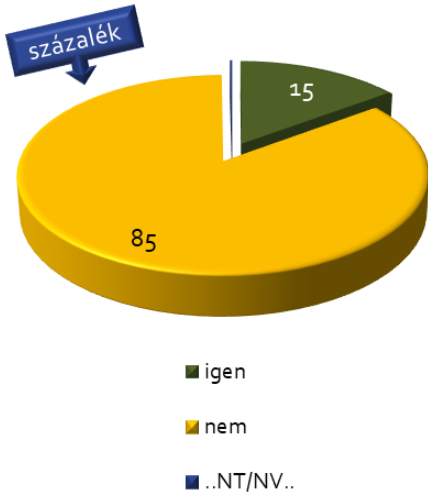

Részt vettél ebben az évben az iskoládban a Fenntarthatósági Témahéten?

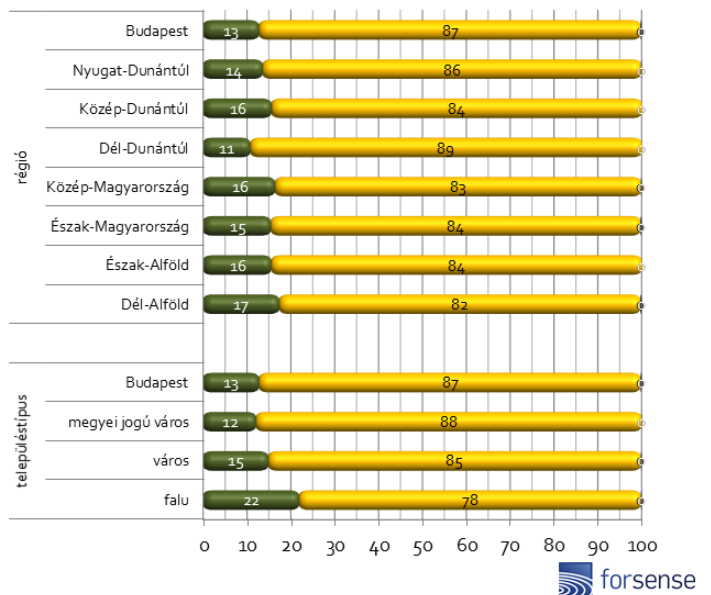
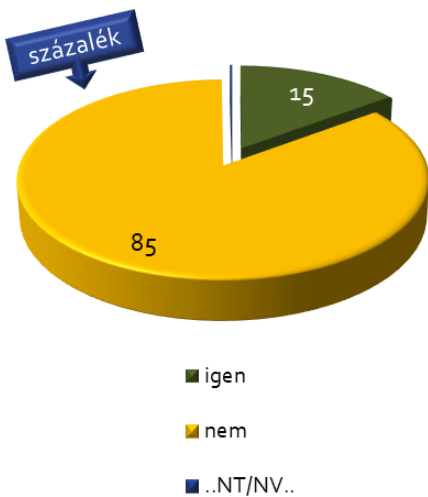
Részt vettél ebben az évben a ZöldOkos Kupa fenntarthatósági versenyen?

- azok körében, akik részt vettek a Fenntarthatósági Témahéten -

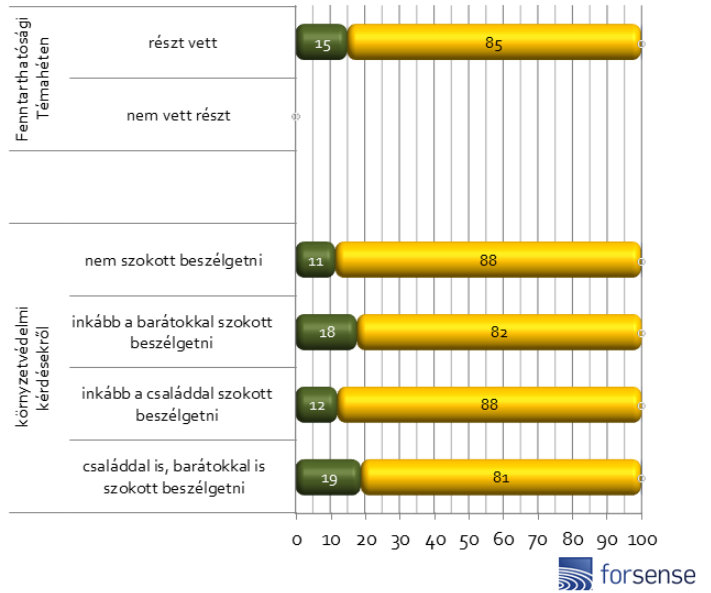
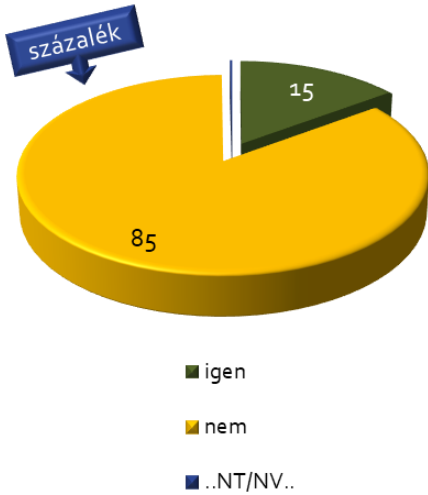
Részt vettél ebben az évben a ZöldOkos Kupa fenntarthatósági versenyen?

- azok körében, akik részt vettek a Fenntarthatósági Témahéten -

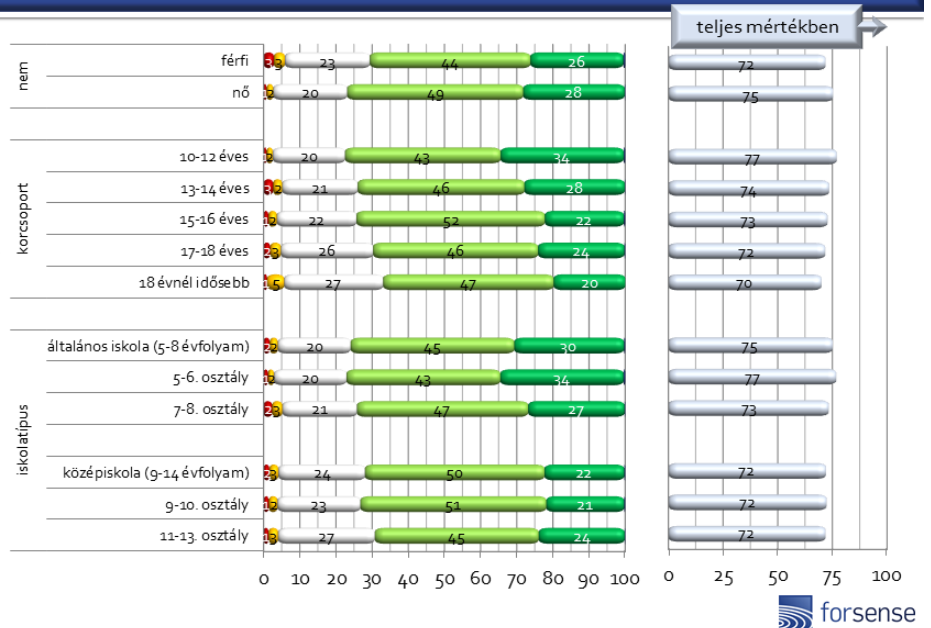
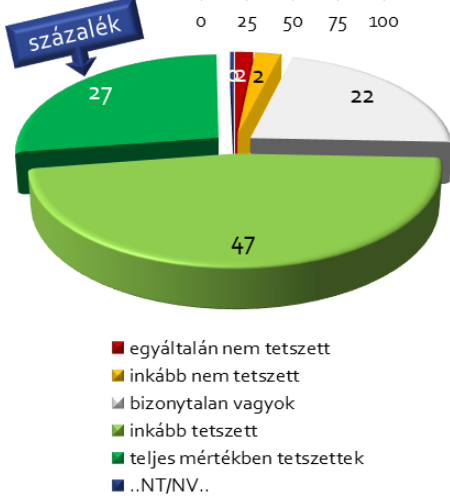
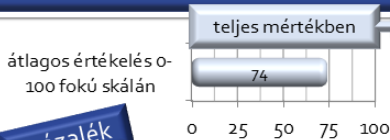
Részt vettél ebben az évben a ZöldOkos Kupa fenntarthatósági versenyen?

- azok körében, akik részt vettek a Fenntarthatósági Témahéten -

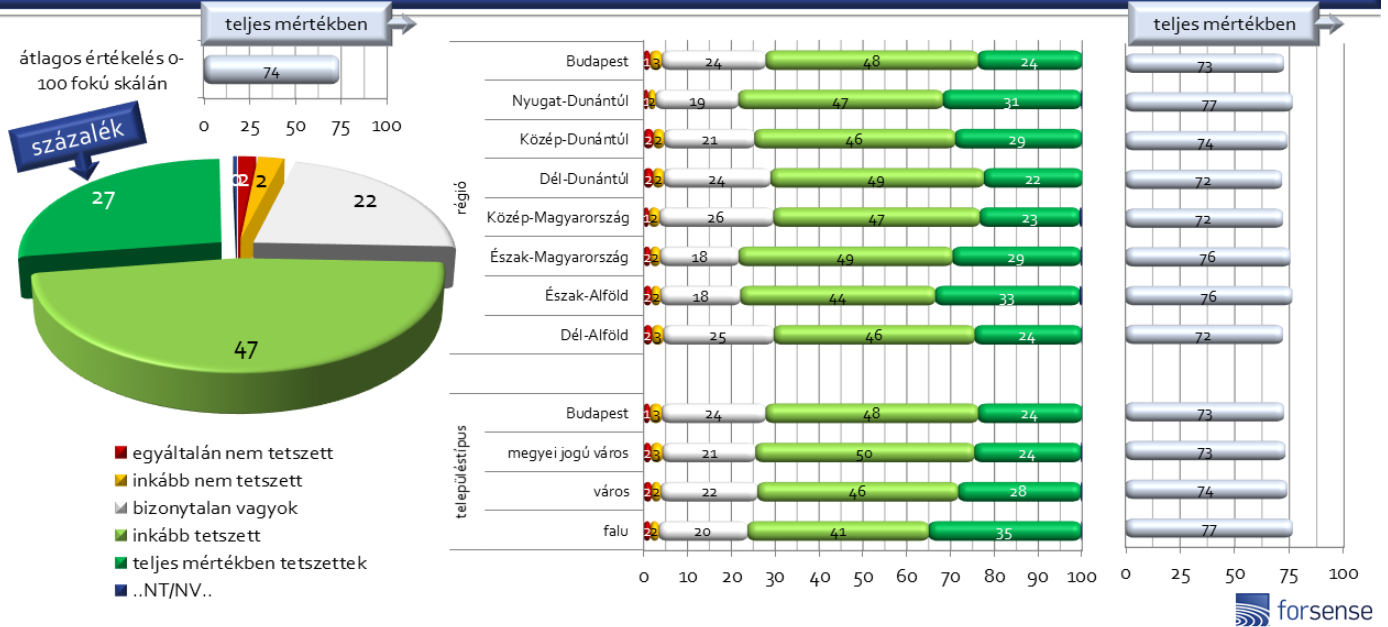
Mennyire tetszettek a Fenntarthatósági Témahét programjai?

- azok körében, akik részt vettek a Fenntarthatósági Témahéten -

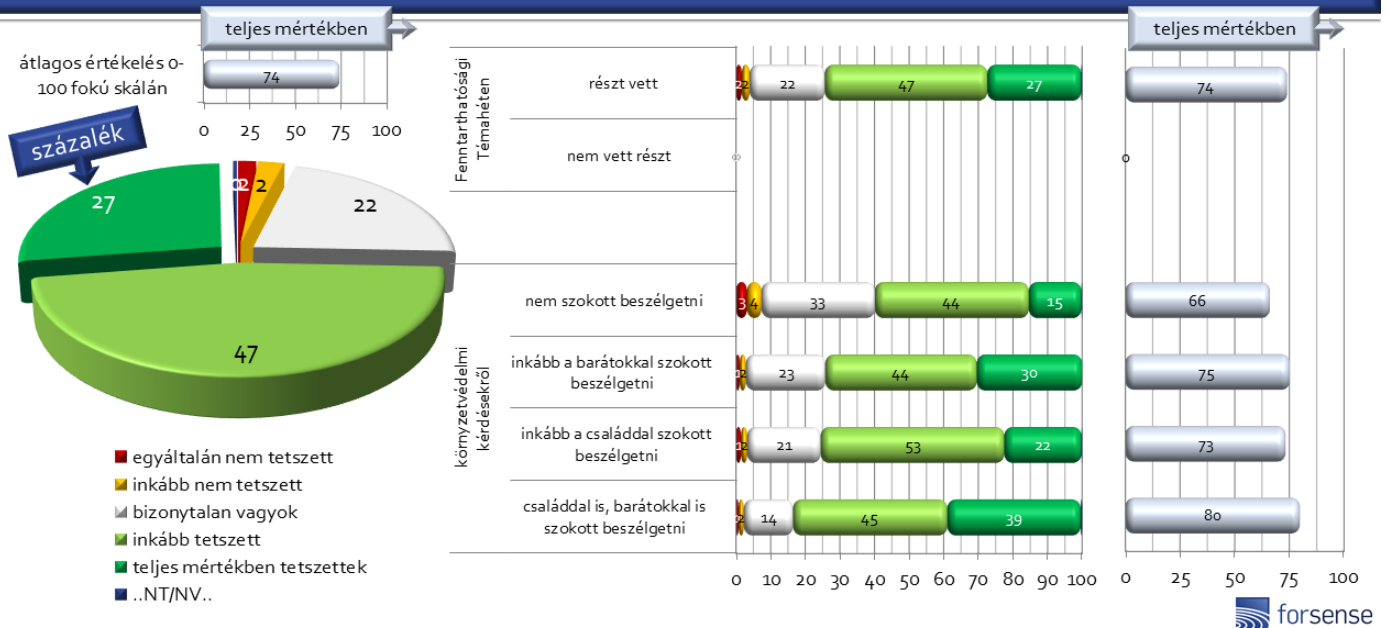
Mennyire tetszettek a Fenntarthatósági Témahét programjai?

- azok körében, akik részt vettek a Fenntarthatósági Témahéten -

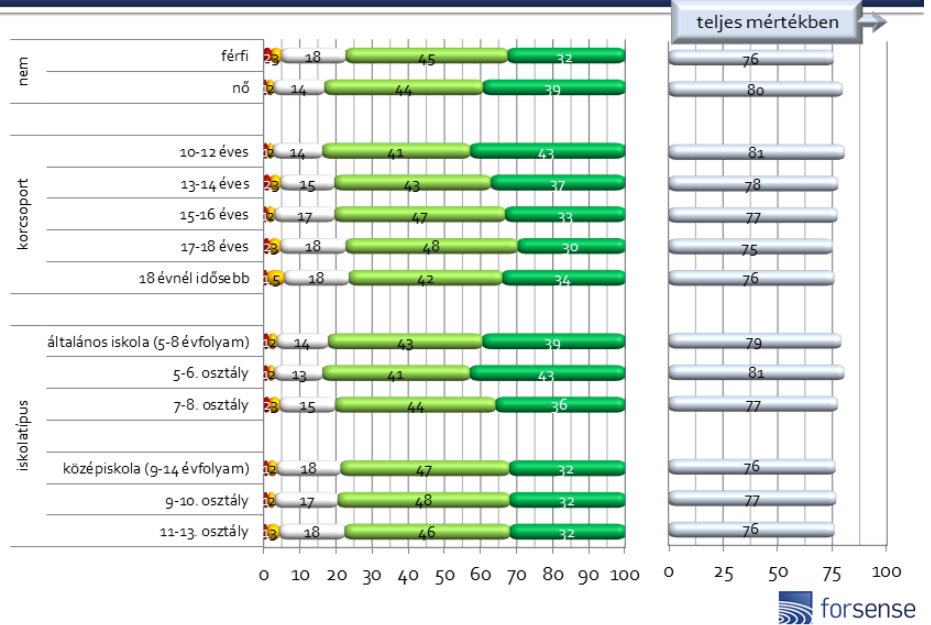
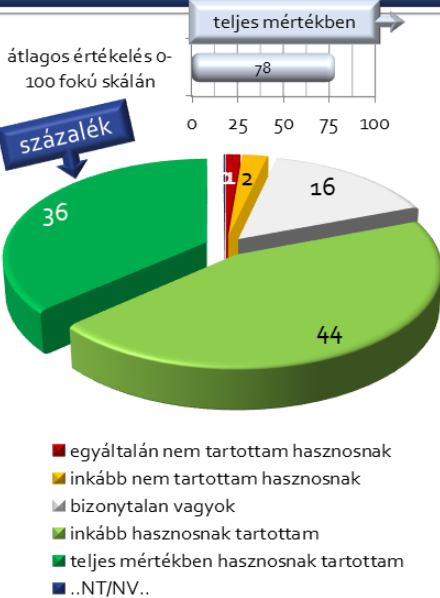
Mennyire tetszettek a Fenntarthatósági Témahét programjai?

- azok körében, akik részt vettek a Fenntarthatósági Témahéten -

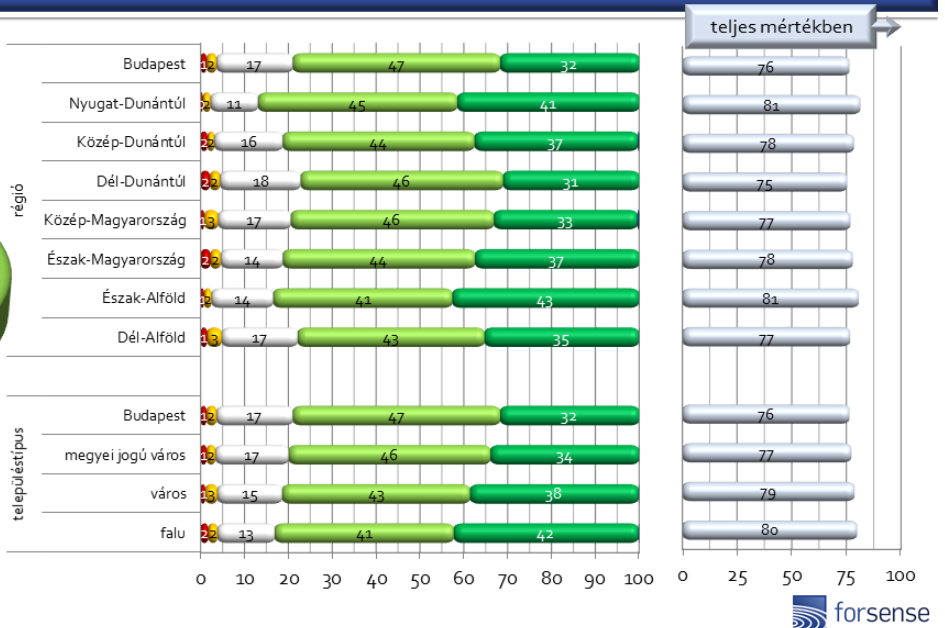
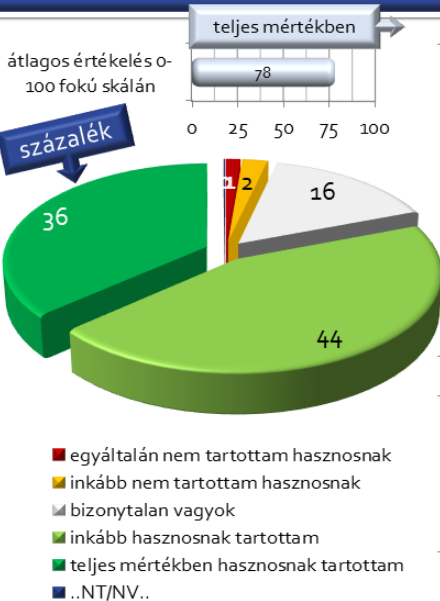
Mennyire tartottad hasznosnak a Fenntarthatósági Témahéten hozzád eljutott ismereteket?

- azok körében, akik részt vettek a Fenntarthatósági Témahéten -

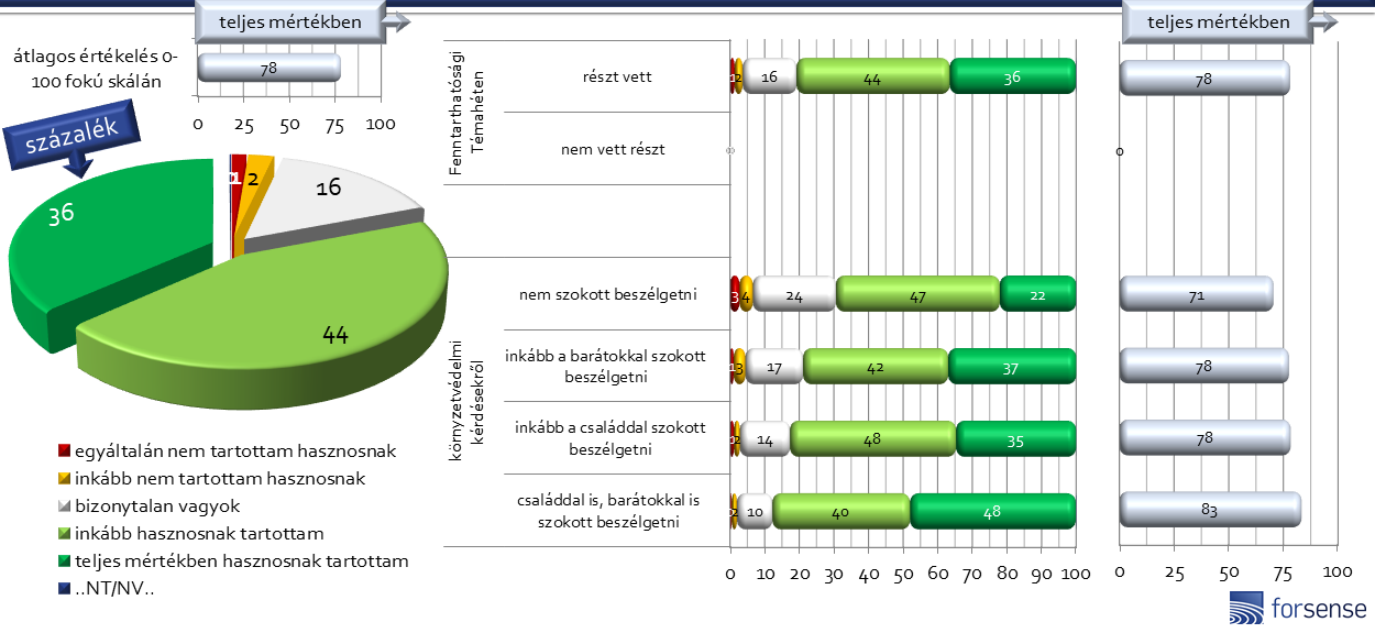
Mennyire tartottad hasznosnak a Fenntarthatósági Témahéten hozzád eljutott ismereteket?

- azok körében, akik részt vettek a Fenntarthatósági Témahéten -

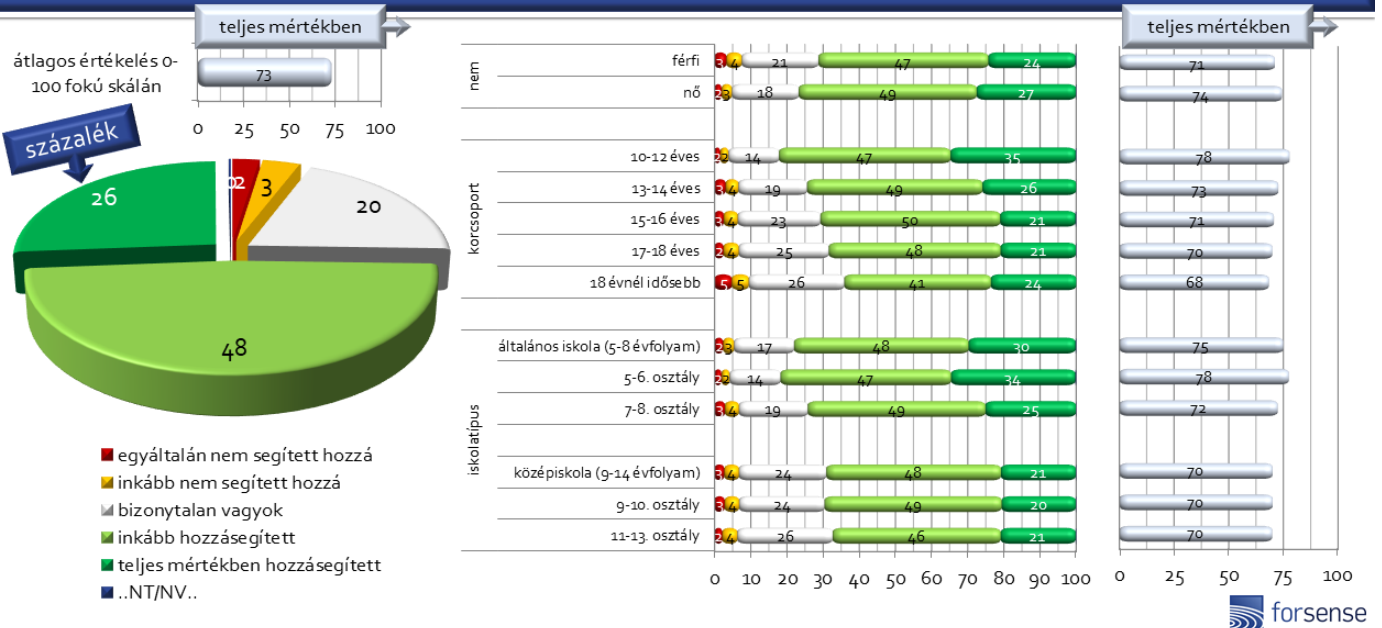
Mennyire tartottad hasznosnak a Fenntarthatósági Témahéten hozzá eljutott ismereteket?

- azok körében, akik részt vettek a Fenntarthatósági Témahéten -

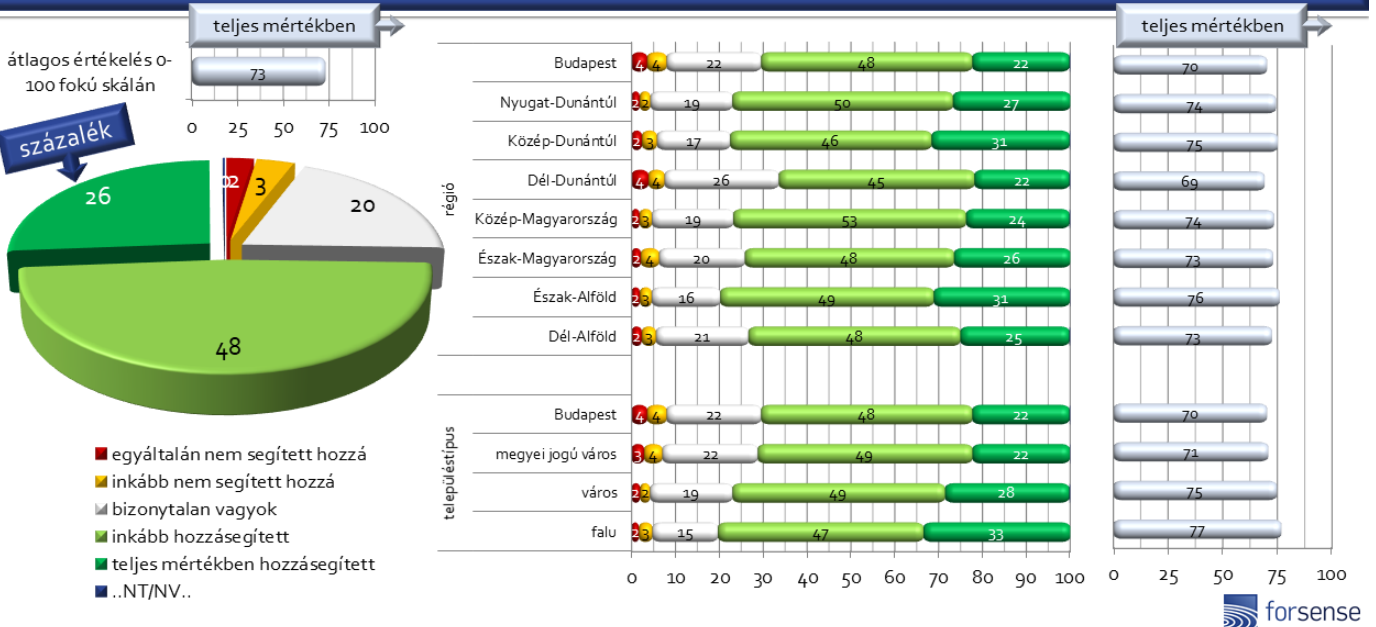
A Fenntarthatósági Témahét mennyire segít téged ahhoz, hogy a következő évben környezettudatosan élj?

- azok körében, akik részt vettek a Fenntarthatósági Témahéten -

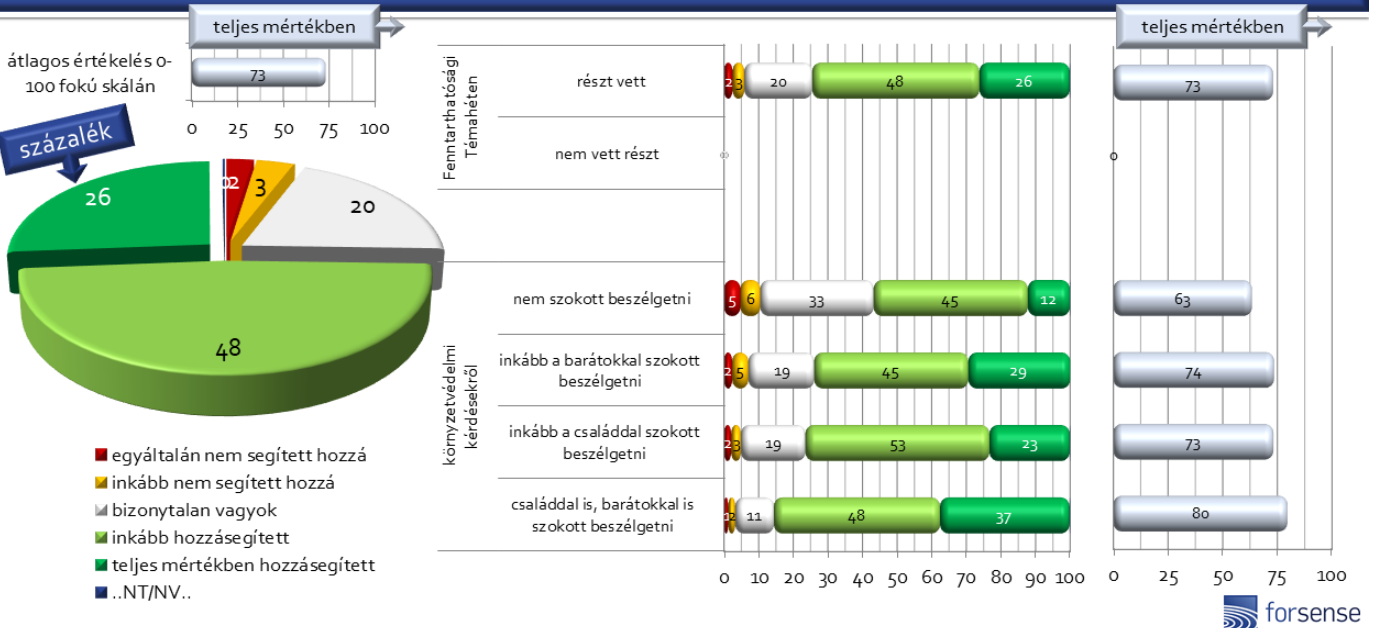
A Fenntarthatósági Témahét mennyire segít téged ahhoz, hogy a következő évben környezettudatosan élj?

- azok körében, akik részt vettek a Fenntarthatósági Témahéten -

A Fenntarthatósági Témahét mennyire segít téged ahhoz, hogy a következő évben környezettudatosan élj?

- azok körében, akik részt vettek a Fenntarthatósági Témahéten -

Általános iskolások - Tudásteszt

Mely őshonos fafajok jellemzők a kárpát-medencei erdőkre?	kocsánytalan tölgy	közönséges gyertyán	közönséges bükk	óriás mamutfenyő	hegyi szil	fehér akác	nincs válasz
összes megkérdezett	68%	44%	75%	16%	16%	34%	6%
fiú	68%	42%	74%	16%	15%	34%	5%
lány	68%	45%	76%	15%	16%	35%	6%
10-12 éves	67%	44%	76%	16%	18%	39%	5%
13-14 éves	70%	43%	75%	14%	13%	31%	7%
5-6. osztály	67%	44%	76%	16%	18%	38%	5%
7-8. osztály	69%	43%	75%	15%	13%	31%	7%
Budapest	69%	45%	77%	15%	15%	33%	6%
Nyugat-Dunántúl	68%	46%	76%	15%	17%	41%	5%
Közép-Dunántúl	70%	43%	75%	15%	16%	35%	6%
Dél-Dunántúl	72%	54%	77%	16%	20%	30%	4%
Közép-Magyarország	70%	46%	76%	16%	15%	31%	7%
Észak-Magyarország	71%	46%	76%	13%	12%	30%	5%
Észak-Alföld	63%	38%	72%	18%	16%	38%	6%
Dél-Alföld	65%	37%	72%	17%	15%	38%	6%
Budapest	69%	45%	77%	15%	15%	33%	6%
megyei jogú város	69%	44%	76%	14%	14%	34%	6%
város	68%	44%	75%	16%	15%	33%	6%
falu	68%	43%	74%	17%	17%	37%	5%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	69%	44%	75%	16%	16%	34%	6%
nem vett részt	67%	43%	75%	15%	14%	35%	6%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	66%	39%	73%	18%	15%	33%	7%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	66%	39%	72%	17%	16%	36%	4%
inkább a családdal szokott beszélgetni	67%	44%	76%	14%	14%	35%	6%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	72%	48%	77%	15%	17%	35%	5%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	72%	40%	77%	15%	14%	33%	5%
3 fő	68%	46%	77%	13%	14%	35%	6%
4 fő	69%	45%	76%	15%	16%	33%	6%
5 fő	70%	44%	76%	16%	17%	36%	6%
több, mint 5 fő	63%	40%	68%	20%	15%	36%	5%
max. 2 szoba van a háztartásban	65%	40%	75%	16%	16%	34%	5%
3 szoba	69%	45%	76%	15%	15%	34%	6%
3-nál több szoba	69%	45%	74%	16%	16%	34%	6%
5-nél kevesebb informatikai eszköz	65%	42%	74%	16%	16%	34%	5%
6-10 között	70%	46%	77%	15%	16%	34%	6%
11-15 között	69%	43%	77%	16%	15%	36%	6%

több, mint 15 | 68% | 42% | 68% | 17% | 15% | 30% | 7%

Az erdők egyik gyakori madara a nagy fakopáncs. Jelöld meg azokat a táplálékokat, amiket szívesen fogyaszt!	erdei vöröshangya	nagy hősincér lárva	virágbogarak	szúnyoglárva	nincs válasz
összes megkérdezett	47%	55%	34%	48%	8%
fiú	44%	57%	34%	46%	7%
lány	49%	54%	33%	49%	8%
10-12 éves	47%	57%	35%	48%	7%
13-14 éves	47%	55%	32%	47%	9%
5-6. osztály	47%	56%	35%	49%	7%
7-8. osztály	46%	55%	32%	47%	9%
Budapest	44%	56%	33%	51%	8%
Nyugat-Dunántúl	46%	59%	31%	51%	7%
Közép-Dunántúl	48%	53%	35%	48%	8%
Dél-Dunántúl	50%	60%	37%	40%	6%
Közép-Magyarország	47%	58%	34%	45%	9%
Észak-Magyarország	47%	57%	29%	48%	7%
Észak-Alföld	46%	52%	37%	49%	6%
Dél-Alföld	48%	53%	33%	46%	8%
Budapest	44%	56%	33%	51%	8%
megyei jogú város	46%	56%	33%	44%	9%
város	45%	57%	35%	48%	7%
falu	51%	53%	34%	48%	7%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	48%	56%	34%	47%	7%
nem vett részt	45%	55%	33%	48%	8%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	44%	53%	34%	50%	9%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	48%	58%	35%	45%	5%
inkább a családdal szokott beszélgetni	47%	56%	31%	44%	8%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	49%	57%	36%	49%	7%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	41%	56%	31%	48%	6%
3 fő	46%	54%	32%	48%	8%
4 fő	47%	56%	34%	48%	8%
5 fő	47%	58%	33%	48%	8%
több, mint 5 fő	51%	53%	36%	46%	7%
max. 2 szoba van a háztartásban	44%	54%	35%	52%	7%
3 szoba	48%	56%	32%	47%	8%
3-nál több szoba	48%	56%	35%	47%	8%
5-nél kevesebb informatikai eszköz	48%	52%	34%	47%	6%
6-10 között	46%	57%	33%	48%	8%
11-15 között	46%	56%	33%	51%	9%
több, mint 15	50%	54%	35%	45%	10%

Miből készül a pamut ruha?	gyapotból	lenből	juhok szőréből	műanyag szálakból	nincs válasz
összes megkérdezett	53%	15%	16%	6%	10%
fiú	53%	15%	16%	6%	9%
lány	53%	15%	15%	7%	11%
10-12 éves	49%	18%	17%	6%	9%
13-14 éves	56%	12%	14%	7%	11%
5-6. osztály	49%	18%	17%	6%	9%
7-8. osztály	56%	11%	14%	7%	11%
Budapest	53%	14%	15%	7%	11%
Nyugat-Dunántúl	56%	14%	16%	5%	9%
Közép-Dunántúl	53%	15%	15%	6%	10%
Dél-Dunántúl	58%	14%	15%	5%	8%
Közép-Magyarország	51%	17%	15%	6%	11%
Észak-Magyarország	52%	15%	17%	7%	9%
Észak-Alföld	55%	12%	17%	6%	9%
Dél-Alföld	49%	16%	17%	7%	11%
Budapest	53%	14%	15%	7%	11%
megyei jogú város	54%	14%	15%	7%	11%
város	52%	16%	16%	6%	10%
falu	54%	14%	16%	6%	9%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	53%	16%	15%	6%	10%
nem vett részt	53%	13%	16%	7%	11%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	50%	13%	18%	8%	11%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	58%	13%	15%	5%	9%
inkább a családdal szokott beszélgetni	55%	15%	14%	6%	10%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	53%	16%	15%	6%	10%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	61%	15%	10%	5%	9%
3 fő	54%	15%	15%	6%	10%
4 fő	54%	14%	15%	6%	10%
5 fő	53%	14%	15%	6%	11%
több, mint 5 fő	49%	16%	18%	8%	9%
max. 2 szoba van a háztartásban	54%	14%	17%	6%	9%
3 szoba	54%	15%	14%	6%	11%
3-nál több szoba	52%	15%	16%	7%	10%
5-nél kevesebb informatikai eszköz	53%	17%	16%	6%	9%
6-10 között	54%	14%	16%	6%	10%
11-15 között	53%	14%	15%	8%	11%
több, mint 15	49%	15%	16%	7%	13%

Miért épül egyre több vasútállomás mellé autóparkoló?	Mert így próbálják rávenni az autóval közlekedő embereket a közösségi közlekedés használatára.	Mert a vasútállomások a városközpontokban vannak és szükség van parkolóhelyre.	Mert a vasúti dolgozók messze laknak a vasútállomástól.	nincs válasz
összes megkérdezett	54%	30%	6%	11%
fiú	56%	29%	6%	10%
lány	52%	30%	6%	12%
10-12 éves	55%	29%	6%	10%
13-14 éves	53%	30%	6%	11%
5-6. osztály	54%	30%	6%	10%
7-8. osztály	53%	30%	6%	12%
Budapest	53%	30%	5%	12%
Nyugat-Dunántúl	61%	24%	5%	10%
Közép-Dunántúl	56%	27%	6%	11%
Dél-Dunántúl	52%	33%	7%	8%
Közép-Magyarország	52%	30%	6%	13%
Észak-Magyarország	53%	31%	6%	10%
Észak-Alföld	50%	33%	7%	10%
Dél-Alföld	54%	29%	6%	11%
Budapest	53%	30%	5%	12%
megyei jogú város	55%	29%	5%	11%
város	54%	29%	7%	11%
falu	54%	30%	6%	10%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	56%	28%	5%	11%
nem vett részt	51%	32%	7%	11%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	45%	35%	8%	12%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	48%	37%	8%	8%
inkább a családdal szokott beszélgetni	57%	27%	5%	11%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	59%	26%	4%	10%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	63%	23%	6%	9%
3 fő	57%	27%	4%	11%
4 fő	55%	29%	6%	11%
5 fő	51%	31%	7%	11%
több, mint 5 fő	48%	34%	7%	10%
max. 2 szoba van a háztartásban	57%	28%	6%	9%
3 szoba	54%	28%	6%	12%
3-nál több szoba	51%	32%	6%	11%
5-nél kevesebb informatikai eszköz	59%	25%	6%	10%
6-10 között	55%	29%	6%	10%
11-15 között	48%	34%	6%	12%
több, mint 15	44%	36%	7%	14%

Mit tehetünk az ember közelében élő állatfajokért?	Mesterséges odúkat helyezhetünk ki a fákra.	Nádszállakból vagy farönkökből darázsagaraszt építhetünk.	Vakondjáratokat áshatunk a talajba.	Virágzó lágyszárúakat és mézelő bokrokat ültetünk a méheknek.	Kenyérmaradékokat tehetünk ki a madáretetőkhöz.	nincs válasz
összes megkérdezett	71%	34%	12%	64%	46%	11%
fiú	73%	34%	14%	62%	44%	10%
lány	70%	35%	10%	66%	48%	12%
10-12 éves	73%	37%	11%	68%	45%	10%
13-14 éves	70%	33%	12%	63%	48%	12%
5-6. osztály	73%	36%	11%	67%	45%	10%
7-8. osztály	70%	33%	12%	62%	48%	12%
Budapest	71%	35%	11%	65%	42%	12%
Nyugat-Dunántúl	76%	35%	9%	70%	48%	9%
Közép-Dunántúl	71%	36%	11%	64%	47%	12%
Dél-Dunántúl	74%	36%	10%	65%	47%	9%
Közép-Magyarország	69%	32%	12%	63%	48%	12%
Észak-Magyarország	73%	34%	12%	63%	44%	10%
Észak-Alföld	71%	34%	15%	64%	49%	11%
Dél-Alföld	69%	35%	13%	62%	48%	12%
Budapest	71%	35%	11%	65%	42%	12%
megyei jogú város	72%	33%	12%	64%	44%	11%
város	71%	33%	13%	65%	48%	11%
falu	72%	37%	12%	64%	49%	10%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	72%	38%	13%	65%	44%	11%
nem vett részt	70%	31%	10%	64%	49%	12%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	69%	31%	12%	59%	50%	12%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	70%	38%	18%	65%	50%	9%
inkább a családdal szokott beszélgetni	72%	34%	10%	66%	44%	11%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	73%	37%	12%	67%	44%	11%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	76%	31%	12%	66%	44%	11%
3 fő	74%	33%	11%	64%	45%	11%
4 fő	72%	35%	10%	67%	46%	11%
5 fő	71%	35%	12%	64%	47%	12%
több, mint 5 fő	66%	36%	16%	59%	47%	11%
max. 2 szoba van a háztartásban	73%	33%	13%	65%	47%	10%
3 szoba	71%	33%	10%	65%	46%	12%
3-nál több szoba	70%	37%	14%	64%	45%	11%
5-nél kevesebb informatikai eszköz	74%	33%	12%	64%	44%	10%
6-10 között	71%	35%	10%	67%	48%	11%
11-15 között	69%	35%	12%	63%	48%	12%

több, mint 15 | 68% | 35% | 17% | 57% | 43% | 14%

Melyek azok az anyagok, amelyeket biztonságosan beletehetünk a komposztba?	Zöldség	Színes újságpapír	Levágott, felaprított gallyak	Vékony műanyagfólia	Levágott fű	Csirkecsontok a levesből	nincs válasz
összes megkérdezett	86%	4%	61%	3%	80%	16%	11%
fiú	86%	5%	62%	4%	81%	18%	10%
lány	86%	4%	61%	2%	80%	15%	12%
10-12 éves	87%	4%	64%	3%	82%	15%	10%
13-14 éves	85%	4%	60%	3%	80%	17%	12%
5-6. osztály	86%	4%	63%	3%	82%	15%	11%
7-8. osztály	85%	4%	60%	3%	80%	18%	12%
Budapest	85%	4%	64%	2%	81%	21%	12%
Nyugat-Dunántúl	88%	3%	67%	3%	83%	15%	10%
Közép-Dunántúl	86%	4%	64%	3%	80%	15%	12%
Dél-Dunántúl	87%	4%	66%	3%	82%	15%	9%
Közép-Magyarország	85%	4%	59%	2%	81%	17%	13%
Észak-Magyarország	85%	5%	58%	4%	79%	13%	11%
Észak-Alföld	86%	5%	58%	5%	79%	15%	10%
Dél-Alföld	84%	4%	58%	4%	79%	16%	12%
Budapest	85%	4%	64%	2%	81%	21%	12%
megyei jogú város	85%	4%	60%	2%	80%	17%	12%
város	87%	4%	61%	3%	81%	15%	11%
falu	86%	5%	62%	5%	80%	14%	10%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	86%	5%	63%	4%	80%	16%	11%
nem vett részt	85%	3%	59%	2%	80%	16%	12%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	84%	5%	58%	4%	79%	20%	12%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	87%	5%	59%	4%	79%	17%	9%
inkább a családdal szokott beszélgetni	87%	3%	63%	2%	82%	15%	11%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	86%	4%	63%	3%	80%	14%	11%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	88%	3%	65%	2%	83%	16%	9%
3 fő	86%	3%	63%	2%	82%	15%	11%
4 fő	86%	4%	63%	3%	82%	16%	12%
5 fő	86%	4%	61%	3%	80%	17%	12%
több, mint 5 fő	84%	6%	56%	6%	74%	18%	11%
max. 2 szoba van a háztartásban	87%	4%	61%	3%	81%	17%	10%
3 szoba	85%	3%	61%	2%	80%	15%	12%
3-nál több szoba	86%	5%	61%	4%	80%	18%	11%
5-nél kevesebb informatikai eszköz	87%	4%	61%	4%	80%	13%	10%
6-10 között	87%	3%	64%	2%	82%	16%	11%
11-15 között	84%	4%	60%	3%	80%	19%	12%
több, mint 15	79%	9%	56%	6%	74%	21%	14%

KÉK BÖLYGÓ
KLÍMAVÉDELMI ALAPÍTVÁNY

Középiskolások - Tudásteszt

Mit jelent a szálaló erdőgazdálkodás?	Az erdei élőlények számára szálaló takarmányt biztosítanak az erdészek.	Egy nagyobb területről az egyes fákat szálalóként kivágva gyűjtik be, így őrzik meg az erdőt.	Egy adott területről szálalóként kivágják minden fát.	nincs válasz
összes megkérdezett	14%	66%	15%	5%
fiú	13%	65%	18%	4%
lány	15%	67%	13%	6%
15-16 éves	13%	66%	16%	5%
17-18 éves	15%	67%	12%	6%
18 évnél idősebb	12%	68%	17%	3%
9-10. osztály	14%	66%	15%	5%
11-13. osztály	14%	68%	12%	6%
Budapest	14%	66%	15%	5%
Nyugat-Dunántúl	14%	69%	13%	4%
Közép-Dunántúl	16%	66%	14%	5%
Dél-Dunántúl	17%	66%	12%	6%
Közép-Magyarország	15%	66%	13%	7%
Észak-Magyarország	12%	70%	12%	5%
Észak-Alföld	12%	63%	18%	7%
Dél-Alföld	14%	66%	16%	4%
Budapest	14%	66%	15%	5%
megyei jogú város	13%	69%	14%	4%
város	15%	62%	17%	6%
falu	14%	68%	14%	4%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	13%	66%	16%	5%
nem vett részt	14%	66%	14%	5%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	15%	62%	17%	5%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	16%	64%	15%	5%
inkább a családdal szokott beszélgetni	15%	66%	14%	5%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	11%	71%	14%	5%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	16%	66%	11%	6%
3 fő	14%	67%	14%	5%
4 fő	13%	69%	13%	5%
5 fő	14%	65%	17%	4%
több, mint 5 fő	14%	60%	21%	5%
max. 2 szoba van a háztartásban	14%	68%	13%	5%
3 szoba	14%	65%	15%	5%
3-nál több szoba	13%	66%	15%	6%
5-nél kevesebb informatikai eszköz	14%	64%	17%	5%
6-10 között	14%	66%	14%	5%
11-15 között	12%	68%	13%	7%

több, mint 15 | 15% | 62% | 18% | 4%

Mit jelent az FSC logó?	A feldolgozott faanyag olyan erdőből származik, ahol kiemelt figyelmet fordítanak az erdőkezelés során a biológiai	A hozzánk legközelebbi erdőből származik a termék elkészítéséhez szükséges faanyag.	A termék elkészítéséhez a legjobb minőségű fákat használták fel.	nincs válasz
összes megkérdezett	68%	14%	10%	8%
fiú	66%	15%	13%	6%
lány	70%	12%	9%	9%
15-16 éves	68%	13%	11%	8%
17-18 éves	70%	14%	8%	8%
18 évnél idősebb	69%	14%	13%	4%
9-10. osztály	68%	14%	11%	7%
11-13. osztály	71%	13%	8%	8%
Budapest	69%	14%	9%	8%
Nyugat-Dunántúl	70%	12%	11%	7%
Közép-Dunántúl	69%	12%	11%	7%
Dél-Dunántúl	69%	14%	8%	8%
Közép-Magyarország	75%	9%	7%	8%
Észak-Magyarország	73%	11%	9%	7%
Észak-Alföld	68%	13%	10%	9%
Dél-Alföld	65%	16%	13%	7%
Budapest	69%	14%	9%	8%
megyei jogú város	70%	13%	10%	7%
város	66%	14%	12%	8%
falu	64%	14%	12%	10%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	67%	14%	11%	8%
nem vett részt	69%	13%	10%	8%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	65%	15%	12%	8%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	63%	18%	11%	8%
inkább a családdal szokott beszélgetni	71%	12%	10%	7%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	72%	12%	9%	8%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	72%	11%	9%	8%
3 fő	70%	13%	10%	8%
4 fő	70%	13%	9%	8%
5 fő	69%	14%	11%	6%
több, mint 5 fő	58%	19%	15%	8%
max. 2 szoba van a háztartásban	70%	13%	9%	8%
3 szoba	69%	14%	10%	7%
3-nál több szoba	67%	13%	12%	8%
5-nél kevesebb informatikai eszköz	61%	18%	12%	9%
6-10 között	71%	12%	10%	7%

	11-15 között	69%	12%	9%	9%
	több, mint 15	68%	15%	12%	6%
Melyik esetben öltözködsz fenntartható módon?	Minden évben lecseréled a ruhatárad a legújabb divat szerinti darabokra.	Jó minőségű, tartós darabokat vásárolsz, amelyeket több évig hordasz.	Csak a legszükségesebb ruhadarabokat használod, amit nem használasz, tovább ajándékozod.	nincs válasz	
összes megkérdezett	13%	71%	44%	8%	
fiú	14%	71%	37%	7%	
lány	11%	71%	48%	9%	
15-16 éves	14%	71%	43%	8%	
17-18 éves	10%	72%	46%	9%	
18 évnél idősebb	11%	74%	43%	5%	
9-10. osztály	13%	70%	43%	8%	
11-13. osztály	10%	74%	47%	8%	
Budapest	12%	73%	46%	9%	
Nyugat-Dunántúl	16%	71%	47%	7%	
Közép-Dunántúl	11%	71%	45%	8%	
Dél-Dunántúl	14%	70%	44%	9%	
Közép-Magyarország	10%	75%	49%	8%	
Észak-Magyarország	10%	75%	45%	9%	
Észak-Alföld	13%	66%	41%	10%	
Dél-Alföld	13%	69%	42%	7%	
Budapest	12%	73%	46%	9%	
megyei jogú város	12%	71%	45%	7%	
város	15%	70%	42%	9%	
falu	22%	62%	38%	12%	
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	12%	70%	45%	9%	
nem vett részt	13%	72%	43%	8%	
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	17%	66%	39%	8%	
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	15%	71%	44%	9%	
inkább a családdal szokott beszélgetni	10%	74%	45%	8%	
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	9%	75%	49%	9%	
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	11%	71%	41%	9%	
3 fő	12%	71%	42%	8%	
4 fő	11%	73%	45%	9%	
5 fő	13%	72%	46%	7%	
több, mint 5 fő	19%	63%	43%	9%	
max. 2 szoba van a háztartásban	11%	72%	45%	8%	
3 szoba	12%	72%	44%	8%	
3-nál több szoba	15%	69%	43%	9%	
5-nél kevesebb informatikai eszköz	12%	66%	43%	9%	
6-10 között	11%	73%	44%	8%	

11-15 között	13%	71%	46%	10%
több, mint 15	21%	70%	40%	6%

Mit jelent a közösségi közlekedés kifejezés?	Az emberek a rendszeresen közlekedő, nagyobb létszámú utas szállítására alkalmas járműveket használják utazásra.	Egy iskolai közösség ugyanabban az időben azonos helyre utazik.	Az emberek közösen használják az autót családtagjaikkal és háziállataikkal.	nincs válasz
összes megkérdezett	71%	6%	14%	9%
fiú	69%	7%	16%	7%
lány	72%	5%	13%	10%
15-16 éves	70%	6%	15%	9%
17-18 éves	72%	5%	14%	9%
18 évnél idősebb	78%	8%	11%	4%
9-10. osztály	70%	6%	15%	9%
11-13. osztály	74%	6%	12%	8%
Budapest	71%	6%	14%	9%
Nyugat-Dunántúl	73%	7%	14%	7%
Közép-Dunántúl	70%	5%	16%	8%
Dél-Dunántúl	71%	6%	13%	10%
Közép-Magyarország	74%	4%	14%	9%
Észak-Magyarország	75%	3%	13%	8%
Észak-Alföld	70%	5%	14%	11%
Dél-Alföld	69%	8%	16%	7%
Budapest	71%	6%	14%	9%
megyei jogú város	73%	6%	14%	8%
város	69%	6%	15%	10%
falu	66%	8%	16%	10%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	72%	5%	14%	9%
nem vett részt	70%	6%	15%	8%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	67%	7%	17%	9%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	68%	8%	15%	9%
inkább a családdal szokott beszélgetni	74%	5%	13%	8%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	75%	5%	12%	9%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	71%	5%	14%	10%
3 fő	72%	6%	13%	9%
4 fő	72%	5%	14%	9%
5 fő	73%	6%	14%	7%
több, mint 5 fő	64%	9%	18%	10%
max. 2 szoba van a háztartásban	72%	6%	13%	9%
3 szoba	71%	6%	15%	8%
3-nál több szoba	70%	6%	15%	9%
5-nél kevesebb informatikai eszköz	67%	7%	16%	10%

6-10 között	72%	6%	14%	8%
11-15 között	72%	4%	13%	10%
több, mint 15	70%	8%	15%	6%

Mi igaz a körkörös gazdaságra?	A termék teljes életútját eltervezi: a nyersanyagok megtermelésétől a gyártáson, használaton keresztül egészen az újrahasznosításig	A termékek cserekereskedelme során az egyszerű elcsérelt holmi visszakerül eredeti tulajdonosához.	A helyi piacokon hagyományosan kör alakú asztalokról árujók portékáikat a termelők.	nincs válasz
összes megkérdezett	70%	14%	6%	9%
fiú	70%	15%	7%	8%
lány	71%	14%	5%	10%
15-16 éves	70%	15%	6%	9%
17-18 éves	72%	13%	5%	10%
18 évnél idősebb	74%	15%	6%	4%
9-10. osztály	70%	15%	6%	9%
11-13. osztály	74%	13%	4%	9%
Budapest	72%	13%	6%	9%
Nyugat-Dunántúl	72%	15%	5%	8%
Közép-Dunántúl	72%	11%	9%	9%
Dél-Dunántúl	72%	13%	6%	10%
Közép-Magyarország	74%	11%	5%	10%
Észak-Magyarország	71%	16%	4%	9%
Észak-Alföld	68%	15%	6%	11%
Dél-Alföld	69%	16%	7%	8%
Budapest	72%	13%	6%	9%
megyei jogú város	72%	14%	5%	8%
város	67%	16%	7%	10%
falu	56%	16%	18%	10%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	71%	14%	6%	9%
nem vett részt	70%	14%	6%	9%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	67%	16%	7%	10%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	67%	17%	6%	10%
inkább a családdal szokott beszélgetni	73%	14%	5%	8%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	73%	13%	5%	9%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	68%	15%	6%	10%
3 fő	71%	14%	6%	9%
4 fő	73%	13%	5%	10%
5 fő	71%	16%	6%	7%
több, mint 5 fő	63%	18%	9%	10%
max. 2 szoba van a háztartásban	69%	15%	6%	9%
3 szoba	72%	14%	5%	9%
3-nál több szoba	69%	15%	6%	10%

5-nél kevesebb informatikai eszköz	66%	15%	8%	10%
6-10 között	72%	14%	5%	8%
11-15 között	72%	13%	5%	11%
több, mint 15	70%	16%	7%	7%

Melyek a közösségi kertek?	Olyan, jellemzően városi telkek, ahol a bérlők szabadon kertészkedhetnek.	Olyan termelő kertje, ahonnan egy közösség számára szállítanak zöldségeket.	Olyan kertészetek, ahonnan bárki vásárolhat zöldséget.	nincs válasz
összes megkérdezett	35%	30%	26%	9%
fiú	34%	32%	26%	8%
lány	36%	29%	25%	10%
15-16 éves	35%	30%	26%	9%
17-18 éves	36%	29%	25%	10%
18 évnél idősebb	33%	38%	25%	4%
9-10. osztály	35%	31%	26%	9%
11-13. osztály	37%	29%	25%	9%
Budapest	39%	26%	25%	9%
Nyugat-Dunántúl	29%	35%	28%	8%
Közép-Dunántúl	36%	27%	28%	9%
Dél-Dunántúl	33%	31%	26%	10%
Közép-Magyarország	40%	23%	27%	10%
Észak-Magyarország	39%	31%	21%	9%
Észak-Alföld	32%	33%	24%	12%
Dél-Alföld	33%	32%	27%	8%
Budapest	39%	26%	25%	9%
megyei jogú város	36%	31%	25%	9%
város	31%	32%	26%	10%
falu	32%	26%	32%	10%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	33%	32%	26%	9%
nem vett részt	37%	29%	25%	9%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	32%	32%	26%	10%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	33%	30%	28%	10%
inkább a családdal szokott beszélgetni	35%	33%	23%	9%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	39%	26%	26%	9%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	42%	26%	22%	10%
3 fő	37%	30%	23%	10%
4 fő	35%	29%	26%	10%
5 fő	36%	31%	26%	7%
több, mint 5 fő	25%	33%	31%	10%
max. 2 szoba van a háztartásban	35%	29%	27%	9%
3 szoba	34%	31%	25%	9%

3-nál több szoba	36%	29%	25%	10%
5-nél kevesebb informatikai eszköz	31%	32%	26%	10%
6-10 között	36%	30%	26%	9%
11-15 között	36%	29%	24%	11%
több, mint 15	36%	30%	27%	7%

Mit jelent a fair trade kifejezés?	A termék előállításánál a termelőknek a környezetvédelmi hatása, a termelők munkáját teljes mértékben megfizetik	Egy termékcsoportot egy nemzetközi vállalat a felügyelete alá helyez, az alacsonyabb ár eléréséért.	A kereskedelmi lánc egyik tagja sem csapja be a másikat.	nincs válasz
összes megkérdezett	47%	11%	32%	10%
fiú	40%	10%	42%	8%
lány	52%	11%	26%	11%
15-16 éves	47%	11%	32%	9%
17-18 éves	49%	10%	32%	10%
18 évnél idősebb	48%	10%	38%	4%
9-10. osztály	47%	11%	33%	10%
11-13. osztály	50%	10%	31%	9%
Budapest	51%	10%	30%	9%
Nyugat-Dunántúl	51%	12%	30%	8%
Közép-Dunántúl	46%	12%	33%	9%
Dél-Dunántúl	48%	11%	31%	10%
Közép-Magyarország	52%	6%	32%	10%
Észak-Magyarország	48%	10%	33%	10%
Észak-Alföld	45%	10%	32%	12%
Dél-Alföld	44%	13%	35%	9%
Budapest	51%	10%	30%	9%
megyei jogú város	47%	11%	33%	9%
város	45%	12%	33%	11%
falu	46%	12%	30%	12%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	50%	11%	29%	10%
nem vett részt	45%	10%	35%	9%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	42%	11%	36%	10%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	52%	12%	26%	10%
inkább a családdal szokott beszélgetni	47%	12%	33%	9%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	52%	9%	29%	9%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	51%	9%	30%	10%
3 fő	48%	11%	32%	10%
4 fő	47%	10%	32%	10%
5 fő	49%	11%	32%	8%
több, mint 5 fő	43%	12%	35%	10%
max. 2 szoba van a háztartásban	46%	11%	33%	10%

3 szoba	48%	11%	32%	9%
3-nál több szoba	47%	11%	32%	10%
5-nél kevesebb informatikai eszköz	46%	13%	30%	11%
6-10 között	48%	11%	32%	9%
11-15 között	48%	9%	32%	11%
több, mint 15	45%	11%	36%	8%

Milyen madárvédelmi feladatok vannak kora tavasszal a kertben?	A hóolvadást követően abba kell hagyni a madáretetést, és az etetőket ki kell üríteni.	Friss madárkalácsot kell sütni, ami illatával az etetőkhöz csalogatja a madarakat.	A maradék napraforgómagból mesterséges fészkeket kell építeni.	nincs válasz
összes megkérdezett	48%	12%	30%	10%
fiú	52%	13%	27%	8%
lány	46%	12%	32%	11%
15-16 éves	48%	12%	30%	10%
17-18 éves	49%	12%	28%	10%
18 évnél idősebb	43%	11%	42%	5%
9-10. osztály	48%	12%	30%	10%
11-13. osztály	50%	11%	29%	9%
Budapest	50%	10%	30%	10%
Nyugat-Dunántúl	47%	12%	34%	8%
Közép-Dunántúl	51%	12%	26%	10%
Dél-Dunántúl	48%	12%	29%	10%
Közép-Magyarország	59%	11%	20%	10%
Észak-Magyarország	53%	9%	29%	10%
Észak-Alföld	44%	12%	32%	12%
Dél-Alföld	44%	15%	32%	9%
Budapest	50%	10%	30%	10%
megyei jogú város	50%	12%	29%	9%
város	44%	14%	32%	11%
falu	48%	8%	34%	10%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	47%	12%	31%	10%
nem vett részt	49%	12%	29%	10%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	44%	13%	33%	10%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	48%	13%	29%	10%
inkább a családdal szokott beszélgetni	51%	12%	29%	9%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	51%	11%	29%	10%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	47%	8%	35%	11%
3 fő	50%	12%	28%	10%
4 fő	48%	12%	30%	10%
5 fő	50%	13%	30%	8%
több, mint 5 fő	43%	13%	34%	10%

max. 2 szoba van a háztartásban	48%	12%	31%	10%
3 szoba	48%	12%	30%	9%
3-nál több szoba	48%	12%	30%	10%
5-nél kevesebb informatikai eszköz	44%	13%	32%	11%
6-10 között	49%	12%	30%	9%
11-15 között	51%	10%	27%	11%
több, mint 15	46%	12%	34%	8%

Hogyan előzhető meg az élelmiszerhulladék keletkezése?	Csak annyit vásárolunk, amennyire szükségünk van.	Többféle ételt készítünk, hogy étkezésnél mindenki kiválaszthassa a számára legízletesebb ételt.	A maradék ételt gondosan becsomagoljuk és tartósítjuk.	nincs válasz
összes megkérdezett	79%	14%	25%	10%
fiú	77%	19%	21%	8%
lány	81%	11%	27%	11%
15-16 éves	78%	14%	50%	10%
17-18 éves	80%	13%	57%	10%
18 évnél idősebb	86%	16%	53%	4%
9-10. osztály	78%	14%	58%	10%
11-13. osztály	83%	13%	59%	9%
Budapest	80%	14%	27%	10%
Nyugat-Dunántúl	83%	12%	23%	8%
Közép-Dunántúl	79%	11%	15%	10%
Dél-Dunántúl	78%	16%	27%	10%
Közép-Magyarország	82%	10%	16%	10%
Észak-Magyarország	83%	13%	24%	10%
Észak-Alföld	76%	15%	26%	12%
Dél-Alföld	78%	15%	32%	9%
Budapest	80%	14%	27%	10%
megyei jogú város	80%	13%	36%	9%
város	78%	15%	23%	11%
falu	76%	18%	1%	14%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	79%	15%	22%	10%
nem vett részt	80%	13%	27%	10%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	76%	16%	25%	10%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	80%	14%	31%	10%
inkább a családdal szokott beszélgetni	80%	12%	22%	9%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	82%	12%	25%	10%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	81%	12%	29%	10%
3 fő	80%	13%	27%	10%
4 fő	80%	13%	25%	11%
5 fő	80%	15%	25%	8%

több, mint 5 fő	73%	18%	18%	11%
max. 2 szoba van a háztartásban	81%	13%	24%	10%
3 szoba	80%	14%	26%	10%
3-nál több szoba	77%	15%	23%	10%
5-nél kevesebb informatikai eszköz	77%	14%	18%	11%
6-10 között	80%	14%	27%	9%
11-15 között	80%	12%	27%	12%
több, mint 15	76%	19%	25%	8%

Tudod-e milyen dátumra esett 2020-ban a túlfogyasztás napja?	augusztus 22.	szeptember 16.	november 9.	nincs válasz
összes megkérdezett	39%	29%	22%	10%
fiú	39%	31%	21%	9%
lány	39%	27%	23%	11%
15-16 éves	41%	28%	21%	10%
17-18 éves	38%	29%	23%	11%
18 évnél idősebb	35%	34%	27%	4%
9-10. osztály	40%	28%	22%	10%
11-13. osztály	38%	29%	23%	9%
Budapest	38%	29%	23%	10%
Nyugat-Dunántúl	44%	26%	22%	8%
Közép-Dunántúl	39%	34%	18%	10%
Dél-Dunántúl	35%	32%	22%	10%
Közép-Magyarország	36%	29%	24%	11%
Észak-Magyarország	46%	24%	20%	11%
Észak-Alföld	42%	25%	20%	12%
Dél-Alföld	37%	30%	24%	9%
Budapest	38%	29%	23%	10%
megyei jogú város	41%	29%	21%	9%
város	37%	28%	24%	11%
falu	38%	40%	10%	12%
részt vett a Fenntarthatósági Témahéten	39%	30%	21%	10%
nem vett részt	39%	28%	23%	10%
nem szokott környezetvédelmi kérdésekről beszélni	38%	29%	23%	10%
inkább a barátokkal szokott beszélgetni	37%	31%	22%	10%
inkább a családdal szokott beszélgetni	42%	28%	20%	9%
családdal is, barátokkal is szokott beszélgetni	40%	27%	23%	10%
kevesebb, mint 3 fő él a háztartásban	41%	27%	21%	11%
3 fő	41%	28%	21%	10%
4 fő	40%	28%	21%	11%

5 fő	40%	28%	23%	8%
több, mint 5 fő	32%	33%	24%	11%
max. 2 szoba van a háztartásban	41%	28%	22%	10%
3 szoba	39%	28%	23%	10%
3-nál több szoba	39%	30%	21%	10%
5-nél kevesebb informatikai eszköz	38%	28%	23%	11%
6-10 között	40%	29%	21%	9%
11-15 között	39%	28%	22%	12%
több, mint 15	39%	29%	25%	8%